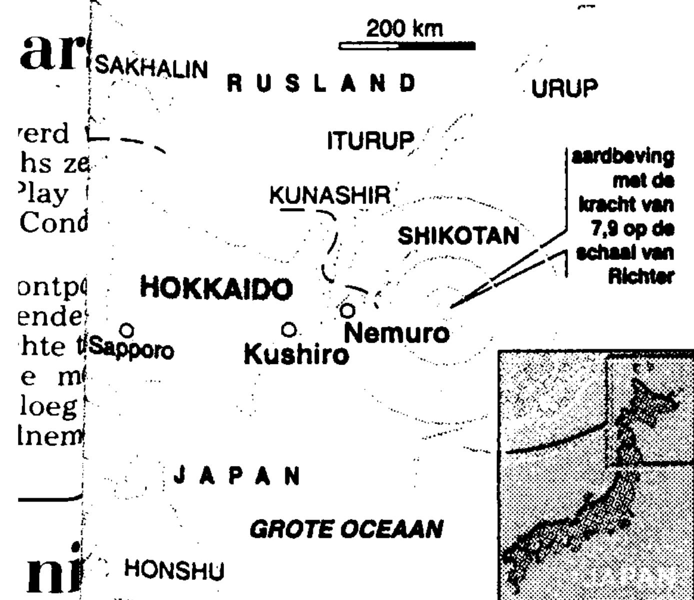
imburgs agblad

ıensdag 5 oktober 1994

76e jaargang nr. 234.

IN EN OM HET [...] Zie pagina 10

ɘeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown - Losse nummers ƒ 1,75

Zware aardbeving treft Japan

TOKIO – Een zware aardbeving heeft gisteren het noorden van Japan en de naburige Russische Koerilen-eilanden getroffen. De kracht van de beving was 7,9 op de schaal van Richter. Het epicentrum lag in zee, op enkele tientallen kilometers afstand van het Japanse eiland Hokkaido, vlak bij het Koerilen-eiland Shikotan. In beide landen zijn tot nu toe in totaal achttien doden gemeld, waarvan 16 op de Koerillen en zo'n 200 mensen raakten gewond. Meer dan 10.000 Japanse huishoudens zaten zonder stroom en telefoonverbinding. De bewoners aan de Japanse kust is geadviseerd naar hoger gelegen gebieden uit te wijken. Door de aardbeving ontstonden meerdere vloedgolven, die aan de kust een hoogte van dertig meter kunnen bereiken. In juli 1993 doodde een vloedgolf in de badplaats Okushiri meer dan 200 mensen.

Als nachtvluchten niet mogen

Provincie dreigt met subsidiestop 'Beek'

Van onze verslaggevers

MAASTRICHT – Wanneer de Tweede Kamer nachtvluchten op Maastricht Airport daadwerkelijk gaat verbieden, lopen de exploitatietekorten van de luchthaven zó hoog op dat de provincie Limburg die onmogelijk nog langer kan afdekken. Die ondubbelzinnige waarschuwing geven Gedeputeerde Staten van Limburg in een gisteren verstuurde brandbrief aan alle fractievoorzitters in de Tweede Kamer en de ministers van Milieu en Verkeer. Directe aanleiding is de kritische opstelling van de PvdA-Kamerfractie ten aanzien van nachtvluchten van en naar 'Beek'.

In hun schrijven noemen GS het volslagen onbegrijpelijk en volstrekt onaanvaardbaar als de Tweede Kamer deze maand opnieuw een principiële discussie wil gaan voeren over het toestaan van nachtvluchten op de geplande Oostwestbaan van Maastricht Airport. Het dagelijks bestuur van de provincie wijst er nogmaals op dat het al meer dan vijftien jaar lang steeds de uitdrukkelijke bedoeling is geweest om de Limburgse luchthaven uit te breiden ten behoeve van zowel dag- als nachtvluchten.

Precies om die reden ook, zo benadrukken GS met klem, zijn inmiddels zowel de Luchtvaartwet als het Besluit Geluidbelasting Grote Luchtvaartterreinen (BGGL) aangepast. Een gezonde exploitatie van de Limburgse luchthaven zonder nachtvluchten is in de ogen van het provinciebestuur volstrekt uitgesloten. Maastricht Airport, waar momenteel uitsluitend dagvluchten zijn toegestaan, boekt ieder jaar forse exploitatieverliezen. In 1993 beliep het tekort zo'n zes miljoen gulden.

„Het kan niet zo zijn dat eerst de Luchtvaartwet en vervolgens het BGGL worden gewijzigd omdat er geen deugdelijke regelgeving bestaat voor nachtvluchten in het algemeen en op Maastricht Airport in het bijzonder, en dat vervolgens deze regels voor de Limburgse luchthaven buiten toepassing worden verklaard. Een dergelijk beleid maakt het onmogelijk om dit soort projecten nog te realiseren," zo schrijven GS in niet mis te verstane bewoordingen.

Zie verder pagina 13
● **GS dringen aan op afronding**

Apothekers bereid om jaarlijks 150.000 gulden in te leveren

Prijs van medicijnen omlaag

Van onze parlementaire redactie

EN HAAG – De 2000 apothekers in Nederland zijn bereid arlijks 150.000 gulden inkomen in te leveren. Het gaat hier om onussen en kortingen die zij van de groothandel en de industrie krijgen voor de verkoop van hun produkten. Het financiële oordeel komt bovenop het normale inkomen van de apotheker at rond de 200.000 gulden per jaar ligt. Het schrappen van de onussen en kortingen betekent dat de prijs van medicijnen 'n 5 procent omlaag kan.

De apothekers zijn bereid in inkomen terug te gaan nu de overheid vergaande ingrepen op de medicijnmarkt voorbereidt. Bovendien wil het kabinet medicijnen ook door anderen laten verkopen dan de apothekers, die nu zo ongeveer het alleenrecht hebben. Het plan om in inkomen terug te gaan werd gisteren ontvouwd door de voorzitter van de apothekersorganisatie KNMP, Graatsma.

Om ingrepen van de overheid te voorkomen willen de apothekers ook op andere manieren de prijs van medicijnen procenten omlaag brengen. Dat zou kunnen door per regio samen medicijnen te gaan inkopen, vaker goedkope gelijkwaardige geneesmiddelen te geven in plaats van dure medicijnen en door beter overleg met artsen, specialisten en ziekenhuizen over de te verstrekken geneesmiddelen. Bovendien zou de overheid voor elk medicijn dat nieuw op de Nederlandse markt komt meteen een maximumprijs moeten vaststellen.

Belangenclub

Bij het KNMP wordt erkend dat de nu voorgestelde maatregelen eigenlijk al lang genomen hadden kunnen worden. Er is door de apothekers te laat gereageerd op de veranderende maatschappelijke omstandigheden, aldus de organisatie. Het KNMP zelf heeft als belangenclub zich ook te lang laten leiden door de wensen van de achterban.

Alhoewel Graatsma en het bestuur vooraf over de plannen contact hebben gehad met de achterban moet de komende weken en maanden blijken wat de leden er echt van vinden.

Daarnaast wil de KNMP in overleg met de overheid bezien of de nu ingeslagen weg ertoe kan leiden dat maatregelen van die kant worden verzacht of kunnen vervallen. „Het is een spel van geven en nemen. Dat hoeft niet te eindigen in een verliezer en een winnaar. Een mooi gelijkspel kan ook," aldus een betrokkene binnen de KNMP gisteren.

Publiek kijkt toe bij overval

HEERLEN – Een 38-jarige Duitse vrouw is afgelopen maandagmiddag in een bomvolle kledingzaak aan de Promenade in Heerlen door drie mannen overvallen. Niemand van de aanwezige klanten greep in.

De vrouw werd plotsklaps door een onbekende man stevig vastgepakt. Hij drukte de Duitse tegen twee achter haar staande mannen aan, zodat zij niet meer kon bewegen.

De overvallers lieten de vrouw al na enkele tellen los en maakten zich uit de voeten. Uit de schoudertas van de Duitse hadden zij 320 mark gestolen. De vrouw, die zeer onder de indruk van het voorval is, heeft zich onder doktersbehandeling moeten stellen.

max.13º C

min.1º C

MINDER KOUD

Vanmorgen in alle vroegte zijn er plaatselijk mistbanken en kan het ook hier en daar glad zijn door opvriezing van natte weggedeelten. Overigens wordt het wisselend bewolkt met in de ochtend nog een kleine kans op een bui met later op de dag breder wordende opklaringen. Het kwik loopt op van iets boven het vriespunt vanmorgen tot 13 graden 's middags. De wind is matig uit westelijke richtingen. Ook komende nacht zijn er plaatselijk mistbanken met temperaturen iets boven nul.

Een hogedrukgebied boven het zuidwesten van Engeland

Onderzoek naar veediefstallen

...even piesen...

● *De Poolse president Lech Walesa laat trots een foto zien van zijn eerste bezoek aan Nederland. Op 28 november 1989 bracht hij incognito een bezoek aan Nederland en werd daarbij 'geschoten' door een ANP-fotograaf tijdens een wandeling over een Amsterdamse bloemenmarkt. Gisteren zette Walesa voor de tweede keer voet op Nederlandse bodem. Deze keer voor een officieel staatsbezoek waarbij koningin Beatrix en prins Claus hem inhaalden. Links op de foto mevrouw Walesa en geheel rechts de Amsterdamse burgemeester Patijn.*

Foto: ANP

Asielzoekers zouden woning moeten delen

DEN HAAG – Asielzoekers die een verblijfsstatus hebben gekregen zouden een woning moeten delen. Jonge Nederlanders moeten soms ook langer bij hun ouders blijven wonen, omdat er geen zelfstandige woonruimte beschikbaar is. Dat zei D66-Kamerlid B. Dittrich gisteravond bij Avro's Televizier.

Volgens Dittrich moet iedereen iets inschikken wegens het woningtekort. Nu hoeven asielzoekers alleen een woning te delen als zij nog geen verblijfsstatus hebben. Zodra zij definitief in Nederland mogen blijven, hebben ze recht op zelfstandige woonruimte.

Volgens een woordvoerder van de Centrale Opvang Asielzoekers (COA) is het idee van Dittrich nieuw. Hij vermoedt dat het D66-Kamerlid doelt op jonge alleenstaande vreemdelingen. Dat is de groep die op dit moment op vrijwillige basis gezamenlijk in huizen van gemeenten worden ondergebracht.

Volgende week maandag is er opnieuw overleg tussen de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), het Interprovinciaal Overleg (IPO) en het kabinet over de huisvesting van asielzoekers. Het overleg werd vorige week geschorst.

Het kabinet kon een eerdere toezegging dat de gemeenten na een 1 januari alleen vreemdelingen met verblijfsstatus hoeven onder te brengen, niet waarmaken. De gemeenten zijn wel bereid niet-statushouders te huisvesten, maar willen daar een passende financiële vergoeding voor zien.

Staatsgreep Azerbeidzjan lijkt ophanden

BAKOE – In een dramatische tv-toespraak heeft de Azerbeidzjaanse president Geijdar Alijev vannacht premier Soerat Hoeseinov ervan beschuldigd een staatsgreep tegen hem voor te bereiden. Hij weidde niet uit over de beschuldiging.

Een vermoeid uitziende Alijev riep opgewonden het volk op de straat op te gaan en hem en de soevereiniteit van de staat te verdedigen.

Maandag kondigde Alijev de noodtoestand af nadat een speciale politie-eenheid de procureur-generaal had gegijzeld. De politietroepen eisten de vrijlating van drie andere politiemannen. Zij worden verdacht van de moord op twee vooraanstaande medewerkers van Alijev.

Volgens de president hebben politietroepen die trouw zijn aan de onderminister van Binnenlandse Zaken Javadov het vliegveld en overheidsgebouwen ingenomen in Gyandzha. Deze tweede stad van het land ligt 300 kilometer ten noordwesten van de hoofdstad.

Zie verder pagina 4
● **Noodtoestand Azerbeidzjan lijkt gevolg olievondst**

Tsjernobyl dicht

LUXEMBURG – Oekraïne heeft voor het eerst onomwonden het Westen toegezegd de gevaarlijke kerncentrale van Tsjernobyl te sluiten. De republiek aanvaardt het internationale actieplan voor de stillegging en de compensatie voor de economische gevolgen die volgens de Europese Unie in totaal 3,5 miljard gulden beloopt.

8 710404 400017

5-10

k

'Beelden Buiten' van Louis Reijnen en Rob von Piekartz

Mystieke tijdloosheid in Beeldenpark Sweikhuizen

DOOR PIETER DEFESCHE

SWEIKHUIZEN – Wie Louis Reijnen zoekt in Sweikhuizen moet steil omhoog, een van de eerste heuvels op die de overgang van het Middenlimburgse laagland naar het Mergelland markeren. De behuizingen, inclusief die van Reijnen, met hun annexen, schuren en boomgaarden, liggen op de top, waarschijnlijk niet om dezelfde redenen waarom Toscaanse dorpen op heuveltoppen liggen. Leidse onderzoekers hebben in Reijnens achtertuin artefacten gevonden uit de Oude Steentijd. Misschien zijn de Neandertalers wel op het idee gekomen terwijl ze over de laagvlakte zaten uit te kijken naar wilde beesten. Misschien keken ze wel uit over een zee, die bezig was zich van het krijtland terug te trekken. Zoveel tijdperken later zitten de huidige bewoners goed als de voorspelling uitkomt dat de poolkappen smelten, Noord-Nederland onderloopt en het strand van Scheveningen zich verplaatst naar Sweikhuizen.

Het huis van een beeldhouwer is nooit moeilijk te vinden, ook al is men het huisnummer kwijt; er staan altijd wel beelden buiten. In de tuinen van Bergstraat 10 staan er heel veel buiten, al sinds twintig augustus – hoewel niet allemaal zichtbaar van de straat.
In de direct zichbare, achter een smeedijzeren toegangshek, herkent men niet onmiddellijk de geoefende steenhouwershand van Reijnen, maar men rijdt ze zeker niet voorbij. Het meest opvallende stelt de schim van een paard voor, kolossaal als het ros Beijaert, behangen met tuig en lappen van zwart leer: een geducht middeleeuws oorlogspaard zonder tanden, ogen of schuimbekkende bek. Er staan zeven lansen omheen, in de grond gestoken, met glazen spitsen blinkend in het licht.

Het is ook niet van de hand van Reijnen, maar van zijn mede-exposant, een jonger collega met de uitheemse naam Rob von Piekartz, ontmoet in Hengelo, en geboren in Tubbingen in 1958. Ofschoon hij bepaald geen steenhouwer is zal een rondgang over het expositieterrein, dat telkens nieuwe perspectieven biedt, leren dat het werk van hem en zijn gastheer in menig opzicht raakvlakken heeft. Glas is een materiaal waar Piekartz affiniteit mee heeft; hij plakt het aan elkaar en maakt er niet alleen speerpunten van maar ook op hoge staken geplaatste schalen. Men ontdekt ze ook – pas bij het verlaten van dit eigenhandig gestichte park Sonsbeek of Middelheim – zelfs in de bulten van een met een dubbele lijn van ijzer gefatsoeneerde kameel, ergens hoog boven op een dak.

● *Moeder en kind, beeld van Louis Reijnen.*

Raadsel

De referte aan de twee befaamde beeldenparken is nauwelijks gekscherend. Niet alleen is de geëxposeerde dubbele collectie verbazend groot – zij omvat ook een groot aantal werken van zo kolossaal formaat dat het een raadsel is hoe ze boven op die berg zijn beland. Soms zijn ze dan nog opgesteld op een terp, zoals de Oermoeder-met-kind. Een raadsel verwant aan dat van Stonehenge. De associatie met een megalitisch tijdperk zal op meerdere plaatsen terugkomen, ook omdat het witte marmer uit Pietrasante in de verfijnde en renaissancistisch aandoende vormgeving die het in Reijnens handen kreeg, vaak wordt afgewisseld met graniet in een oervorm die ook Reijnen respecteert: hij laat vaker het oppervlak ruw en accentueert soms slechts de spiraalvorm van een schelp uit een nog veel verder vervlogen geologisch tijdperk dan het Magdalenien: een oerschijf, opgehangen in een piramide van houten palen aan een vuistdik henneptouw.

Is dit gebruik van andere materialen dan marmer bij Reijnen dan al sinds jaren niet meer nieuw, verrassend dichtbij het meer conceptuele werk van Piekartz en diens mixed media staat toch zijn installatie van een 'Nijlboot' – op een spiegelend vlak van gepolijst marmer, dat wel, maar vergankelijk geformeerd uit holle boomstammen, een kromme ladder en turf. Mummie-achtige figuraties worden in de boot vervoerd – aan de verwijzing naar oude culturen, dood en vergankelijkheid, kan geen twijfel blijven bestaan. Een rondom opgesteld cordon uit turfblokkken en ijzerdraad geconterfeite wachters, die herinneren aan de gemummificeerde Skythen uit de grafheuvels van het Altai-gebergte, versterken nog het effekt van archaïsch drama.

Ook dit werk heeft affiniteit met het oeuvre van Piekartz: een met een meidoornhaag omheind grasveld verderop wordt gedomineerd door een boot van diens eigen vinding: een constructie van latwerk, beladen met ronde stenen, de lange pagaaien rondom rechtop in de grond gestoken.

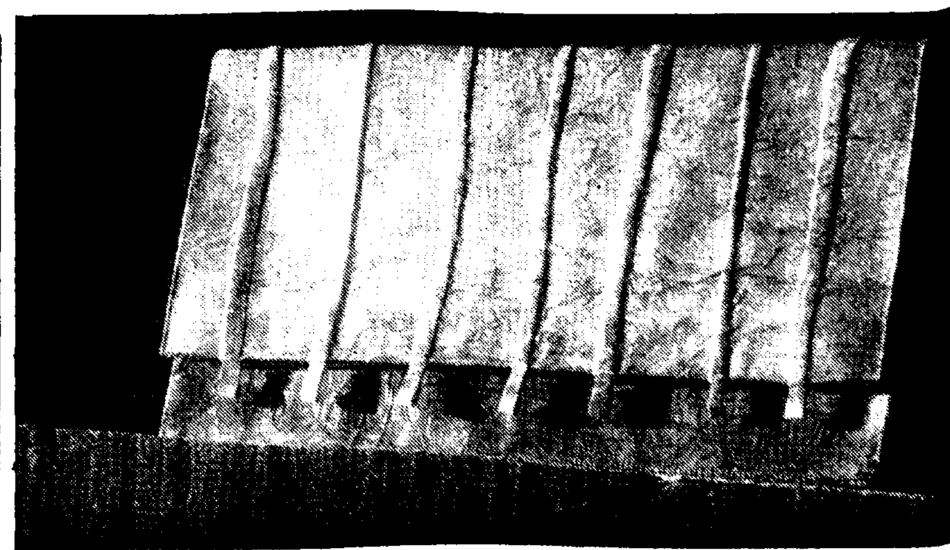
Veelzijdigheid

Binnen de altijd wel terug te vinden consistentie in Reijens oeuvre blijkt de veelzijdigheid verrassend. Er zijn vlak in het gras liggende werken van gepolijst petit granit, die verwantschap hebben met de grafzerken waartussen hij – als knaap in de werplaatsen van zijn vader – zijn affiniteit met steen opdeed en zijn ambitie voor het vak van beeldhouwer. Niet op zijn berg toen nog, maar in het hartje van Geleen.

Er zijn ook de bijna makette-achtige verbeeldingen van herinneringen aan piazzas uit de jaren die hij doorbracht in de buurt van de Italiaanse marmergroeven. Er is er een van wit marmer, de overige zijn in brons, complete pleinen met hun architectuur, personages en verbeelde beelden: een bisschop herinnerend aan Sint Servaas met de gespreide vleugels van een adelaar boven zijn hoofd. Heel suggestieve werken, zo groot als een tafel, verhalend, poëtisch en complex.

Een meer geconstrueerd beeld van brons, bijna drie meter hoog, gecombineerd met ijzer en graniet, staat binnen. Het heet 'Levenscyclus' naar een thema dat de hele tentoonstelling min of meer beheerst. Het past in de sfeer van tijdloosheid waaraan de prachtige landelijke ambiance van dit beeldenpark een accent geeft van mystiek, nog versterkt door de aanbrekende herfst.

De presentatie blijft tot eind november. Zij zal elke zomer worden gevolgd door een nieuwe waaraan de naam van een andere gast-beeldhouwer is verbonden.
Sweikhuizen, Bergstraat 10. Beelden Buiten.

● *Papieren tas van Monique Hiltermann.*

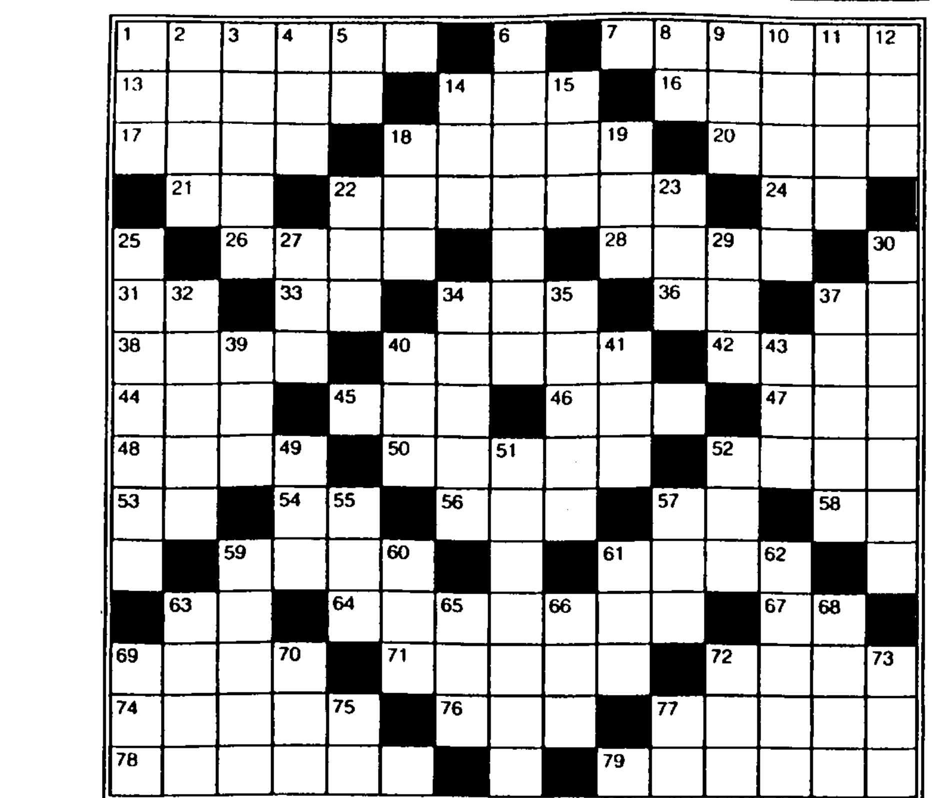
ld-expotip

In galerie Amarna, Rechtstraat 82/84 in Maastricht, begint zaterdag een expositie met nieuw werk van Monique Hiltermann en Ella Koopman. Monique Hiltermann (1965) toont papieren tassen, andere gebruiksvoorwerpen en autonome objekten die zijn gebaseerd op het idee 'sleutelhanger'. Ella Koopman (1947) exposeert haar beschilderde doeken en kledingontwerpen, waarmee zij internationale bekendheid heeft verworven.

Ella Koopman gebruikt bij voorkeur linnen en zijde. Opvallend en kenmerkend voor haar vormentaal zijn de vouwsels in de doeken, die een spel van schaduw en licht doen ontstaan waardoor de stoffen steeds een andere tint lijken te krijgen. In haar kleurcombinaties laat zij zich inspireren door het landschap; dit bepaalt haar gevoel voor ritme de rangschikking van kleuren.

Monique Hiltermann studeerde 1990 af aan de Minerva Akademie Groningen. Zowel in haar vrije gebonden werk speelt papier essentiële rol. Met dit mater tracht zij voortdurend grenzen verleggen door ongewone mat aalvariaties. Abstrakte objekten het gevolg. Zij ervaart het als uitdaging om vanuit haar ongeb den werk tot creaties te komen een meer praktische beteke Voortdurend is er sprake van o lapping: haar objekten nodigen tot gebruik, haar gebruiksvoorw pen juist tot het neerzetten als jekt. In haar meest recente w staat de sleutel centraal, een vo werp dat zowel deuren opent geheimen bewaart. Zo ontwerpt bijzondere verpakkingen voor sl tels als sleutelhuisjes, sleutelbo jes en sleutelhoesjes.

puzzel van de dag

P&P E2222

7	55	51	63	78	1	43	47	18	5	44	74	3	6	71

Welk winwoord komt er in het balkje?

HORIZONTAAL: **1** mankgaan; **7** bevel; **13** oude munt; **14** voor; **16** aarde; **17** vr. munt; **18** hoefdier; **20** koud; **21** lidw.; **22** rustig; **24** niet even; **26** voorz.; **28** karakter; **31** te koop; **33** maanstand; **34** hevig; **36** Jap. bordspel; **37** zangnoot; **38** regel; **40** extraatje; **42** gewas; **44** traag; **45** duw; **46** Europeaan; **47** larve; **48** kerkwerker; **50** naasten; **52** woestijnrivier; **53** lekkernij; **54** Fra. lidw.; **56** Russ. dorpsgemeenschap; **57** pers. vnw.; **58** selenium; **59** restprodukt; **61** insekt; **63** heilige; **64** lijm; **67** naschrift; **69** leidsel; **71** muze; **72** Gr. letter; **74** afgod; **76** vrg. koningin; **77** werkelijk; **78** kampeerauto; **79** flessenhouder.

VERTIKAAL: **1** diereverblijf; **2** op dezelfde plaats; **3** schaatsen; **4** vrl. dier; **5** oude maat; **6** grabbelen; **8** elektr. traktie; **9** elasticiteit; **10** voedsel; **11** handvaten; **12** laagte; **14** amfibie; **15** bid; **18** via; **19** spoedig; **22** mop; **23** groet; **25** pl. in Z.-Holland; **27** drank; **29** zeehond; **30** vleermuis; **32** muntzijde; **34** panel; **35** babydoek; **37** opslagruimte; **39** gezet; **40** slee; **41** vr. munt; **43** grootvader; **49** zangstem; **51** risicovol; **52** hui; **55** pl. in N.Brabant; **57** vrijgevig; **59** waterdamp; **60** Sp. uitroep; **61** jongensnaam; **62** spies; **63** schoonmaakmiddel; **65** vlaktemaat; **66** bevel; **68** plaats; **69** aanwensel; **70** grap; **72** mand; **73** zwemvogel; **75** Fra. lidw.; **77** reeks.

oplossing gisteren

OPLOSSING E0510

HORIZONTAAL: **1** dotterbloem; **11** gereed; **12** hellen; **14** Po; **15** ale; **17** eis; **18** a.k.; **20** ree; **22** glucose; **25** ode; **26** ergo; **28** trust; **29** heir; **30** Noors; **32** kus; **33** harem; **34** te; **35** gat; **37** kea; **38** Ni.; **39** teler; **40** mirre; **41** NT; **43** air; **45** lel; **46** RK; **47** beide; **49** aar; **51** nevel; **53** orde; **54** adrem; **56** mega; **57** era; **58** plannen; **60** tin; **61** ka; **62** aïs; **63** dal; **65** e.t.; **66** sirene; **69** miniem; **71** struisvogel.

VERTIKAAL: **1** de; **2** ora; **3** telg; teelt; **5** Ed; **6** BH; **7** leest; **8** olie; **9** **10** me; **11** goeroe; **13** nadien; prentenboek; **16** acuut; **19** kerm klant; **21** ego; **23** Urk; **24** Oss; **25** **27** orgeade; **29** Haarlem; **31** salie; heren; **36** ter; **37** kil; **42** terras; Marne; **46** regiem; **48** Ida; **49** Ada; ren; **52** vet; **54** alsnu; **55** medio; pier; **59** rang; **62** art.; **64** lie; **67** is; ei; **69** mv.; **70** el.

Winwoord: DESILLUSIONEREN

exposities

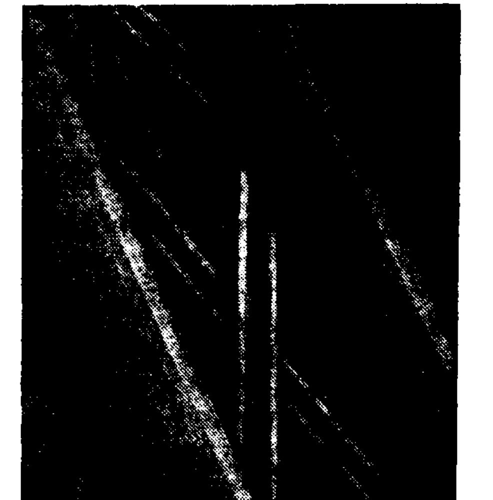
Henneman bij Wansink

ROERMOND – Schilderijen van Jeroen Henneman zijn tot en met 12 november te bezichtigen in galerie Wansink, Neerstraat 76 in Roermond. De expositie wordt zondag geopend, de galerie is geopend van dinsdag tot en met donderdag van 11 tot 17 uur.
Het werk van Jeroen Henneman (Haarlem, 1942) is moeilijk te beschrijven. De veelzijdigheid van zijn tekeningen, schilderijen en objecten komt sterk naar voren in de wijze waarop hij zijn visie vormt geeft. Blijvend zijn vertrouwde thema's als gebouwen, bruggen, in de duisternis licht uitstralende ramen en zwevende bewegingen van voorwerpen die daartoe niet in staat worden geacht. Andere typische kenmerken zijn helderheid, neiging naar het surreële, ironie, raadselachtigheid en onmiskenbare melancholie.

Tijdens deze expositie ligt het accent op twee nieuwe reeksen schilderijen: een serie gebaseerd op de beroemde brug 'The Firth of Forth' in Schotland en een andere serie met als titel 'Ateliers'.

Porseleinen objecten van Jeroen Bechtold

MAASTRICHT – In Galerie Studio Maastricht, Brusselsestraat 59, is tot en met 30 oktober werk te zien van Jeroen Bechtold uit Amsterdam. De tentoonstelling is te bezichtigen van donderdag tot en met zondag van 13 tot 17.30 uur.
In Studio wordt een serie geëxposeerd van zijn monumentaal uitgevoerde objecten die de titel

● *Acryl op linnen van Jeroen Henneman uit de serie 'The Firth of Forth'.*

'Reconstructie van de overblijfselen van de H. Graal' dragen. Verder is er uit dezelfde periode een aantal vaasvormen te zien, uitgevoerd in eierschaalporselein.
Recent maakte Bechtold een serie pilaarvormige objecten met versieringen waarvoor hij inspiratie opdeed tijdens een bezoek aan de eeuwenoude tempelstad Petra in Jordanië. De overweldigende architectuur van deze stad bepaalde de vorm van zijn objecten, de kleur en de wijze van versiering.

Tentoonstelling over Mercator

GANGELT – Naar aanleiding van de vierhonderdste sterfdag van Gerard Mercator is in het Gangeltse Stadhuis een tentoonstelling ingericht over leven en werk van de beroemde cartograaf. Ze loopt tot 23 oktober en is te bezichtigen van maandag tot en met vrijdag van 8.15-12.30 en van 14 tot 18 uur (behalve op vrijdagmiddag), op zaterdag van 14-18 uur en op zondag van 10-12 en 14-18 uur.
Gerard Mercator, die tot de belangrijkste kaartenmakers ter wereld wordt gerekend, werd in 1512 uit Gangeltse ouders geboren. In de huidige cartografie wordt nog steeds gewerkt met de zogeheten cylinderprojectie die Mercator ontwikkelde. De expositie laat niet alleen deze methode zien en de daaruit ontwikkelde kaarten, maar legt ook de precieze verbinding tussen Mercator en Gangelt.
De eerste atlas ter wereld was van Mercator en werd een jaar na zijn overlijden uitgegeven.

verder...

... zijn schilderwerken van Lenie Spanjer-Bertrand en Ron Bastiaens tot en met 28 oktober te bezichtigen in het Gemeentehuis van Voerendaal. Open op werkdagen van 9-12.30 uur, dinsdag ook van 13.30-16.30 uur.
... toont Lei Giesen foto's in de Muziekschool van Hoensbroek, Buttingstraat 47. Open maandag t/m vrijdag 14-20 uur.
... wordt in het Thermenmuseum in Heerlen een mini-expositie gewijd aan leven en werk van de architect Jacob Oud (1890-1963).

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ
Limburgs Dagblad B.V.

Directie:
mr. F.A.M. van Hellemondt
K.J. Verwer

Hoofdkantoor:
In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen

Telefoon:
Abonnementen 045-739881
Advertenties 045-739886
Algemeen 045-739911
Piccolo-advertenties 045-719966

Fax:
Advertenties 045-739204
Algemeen 045-739364
Redactie 045-739264

Banken:
ABN-AMRO Heerlen 57 75 35 935
Postbank 10 35 100

Rayonkantoren:
Brunssum 045-256363
Geleen 046-746868
Kerkrade 045-452932
Maastricht 043-254477
Roermond 04750-18484
Sittard 046-515577
Valkenburg 04406-15045

Abonnementsprijzen:
Bij voorbetaling te voldoen.
Bij automatische betaling:
per maand ƒ 29,00
per kwartaal ƒ 86,90
Per acceptgiro:
per maand ƒ 30,50
per kwartaal ƒ 88,40
Losse nummers ƒ 1,75
Bfr. 32

Alle orders worden afgesloten en uitgevoerd overeenkomstig de Regelen voor het Advertentiewezen en overeenkomstig de Algemene Voorwaarden van het Limburgs Dagblad.

tokapua toraja

de rechter

recept

Spareribs uit de oven

Spareribs (vroeger gewoon krabbetjes geheten) hoeven niet uitsluitend aan de barbecue voorbehouden blijven, sterker nog, ze zijn zelfs lekkerder wanneer ze in de oven worden bereid.

2 kg spareribs, 3 eetlepels mosterd, 3 eetlepels sojasaus, 2 eetlepels rum, 3 eetlepels bruine basterdsuiker, 1/2 eetlepel geraspte (goed schoongeboende) sinaasappelschil.

Roer mosterd, soja, rum, basterdsuiker en geraspte sinaasappelschil dooreen tot een papje. Bestrijk de spareribs met dit papje.

Leg de spareribs in een grote braadslede en schuif deze in een op 160° C voorverwarmde oven op het rooster iets onder het midden.

De spareribs zijn na ongeveer 2 uur gaar.

Een tweede methode is om de spareribs eerst tien minuten tot een kwartier in een oven van 200 °C te roosteren en vervolgens de oventemperatuur terug te draaien naar 175-180 °C. Na nogmaals een uur zijn ze dan gaar.

Schmitz: mediageweld onderbelicht

BRUSSEL – Het grote aanbod aan geweld dat kinderen via de media zien, is een tot nu toe sterk onderbelicht probleem. Dat zei staatssecretaris Schmitz van Justitie gistermiddag in Brussel bij de uitreiking van de Hein Roethofprijs 1994. Dat is een prijs ter waarde van 25.000 gulden die wordt uitgereikt voor het beste preventieproject tegen criminaliteit van 1994.

Schmitz schaarde zich met haar uitspraak achter de vorige minister van Justitie Hirsch Ballin. Die riep eind 1993 tijdens een CDA-spreekbeurt in Zeewolde op paal en perk te stellen aan het veelvuldige vertoon van geweld en agressie op televisie en video. Hij riep omroepen en verkopers en verhuurders van films en spelletjes op tot 'onmiddellijke zelfbeheersing'.

Hirsch Ballin vroeg de omroepen destijds geen geweldsscènes meer uit te zenden op tijdstippen dat veel kinderen tv kijken. Verder opperde hij een informatieve keuring van tv-programma's, videofilms en computerspelletjes, om vast te stellen vanaf welke leeftijd ze bekeken mogen worden.

De minister ontkende later in de Tweede Kamer dat hij vertonen, verkopen en verhuren van films en spelletjes met veel geweld strafbaar wil stellen. Van andere maatregelen of keuringen is het in de vorige kabinetsperiode ook niet gekomen.

Dat de invloed van gewelddadige films op kinderen ook de aandacht heeft van de huidige bewindslieden op het departement van Justitie, bleek uit de uitspraak van Schmitz. Wat zij concreet aan dat mediageweld zal gaan doen, maakte zij niet bekend.

De staatssecretaris ziet het als een van de 'klassieke' factoren die criminaliteit bevorderen, evenals afnemend ouderlijk toezicht, gemakkelijke toegang tot [illegible] drugs en de steeds grotere mogelijkheden om te gokken en wapens te kopen.

Bovendien is er volgens haar sprake van steeds grotere individualisering en soms zelfs van uitstoting van kinderen uit een gezins- of familieverband. Ook komen er steeds meer kleine luxe-goederen op de markt, zoals dure note books en sportschoenen met luchtvering. Allemaal factoren waardoor jongeren tot crimineel gedrag kunnen vervallen.

Van Mierlo sceptisch over afsluiten grens door Klein-Joegoslavië

Van onze correspondente

LUXEMBURG – Minister Van Mierlo van Buitenlandse Zaken is uitermate sceptisch of de grens tussen Klein-Joegoslavië en Bosnisch-Servië wel zo hermetisch is afgesloten als wordt beweerd.

De Europees [illegible] voor het Joegoslavische conflict, Lord Owen, verklaarde gisteren in Luxemburg tegenover de ministers van Buitenlandse Zaken van de Europese Unie dat de grenzen echt dicht zijn en de eerste sancties tegen het Servië van president Slobodan Milosevic terecht zijn opgeheven. Van Mierlo: „Vraag niet aan mij hoe dat mogelijk is."

Van Mierlo wees erop dat nog lang niet alle controleurs ter plekke zijn om te zien of er inderdaad geen Servische goederen meer naar de Bosnische Serviërs gaan. De Nederlandse controleurs vertrekken pas de komende dagen. Ook controleurs uit andere landen zijn nog niet aangekomen.

De EU-ministers waren gisteren 'content' dat de opheffing van het wapenembargo tegen de Bosnische regering met zes maanden is uitgesteld. „Maar iedereen voelt ook dat er heel hard gewerkt moet worden om die zes maanden te benutten. Voordat je het weet zijn ze om, hebben we een escalerende winter achter de rug en zitten we met precies dezelfde problematiek," aldus Van Mierlo. Hij heeft zijn collega-ministers nog eens gewezen op de bijzonder kwetsbare positie waarin de Nederlandse troepen bij de moslimenclave Srebrenica verkeren als het embargo wordt opgeheven.

Gezamenlijk hebben minister Van Mierlo en de Nederlandse Euro-Commissaris Van den Broek er gisteren bij de EU-ministers op aangedrongen te voorkomen dat de Nederlandse journalist Dick Verkijk uit Klein-Joegoslavië (Servië en Montenegro) wordt uitgewezen. De Duitse minister Kinkel, huidig voorzitter van de EU, beloofde diplomatieke stappen bij Milosevic te ondernemen. Van Mierlo noemde het 'onhandig' van Milosevic om 'de Westerse pers te breidelen', juist nu de sancties tegen zijn land gedeeltelijk zijn opgeheven.

Ministerie komt met vijf varianten om kosten te drukken

Hoger onderwijs buigt zich over prestatiebeurs

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – Het ministerie van Onderwijs heeft vijf varianten voor de nieuwe prestatiebeurs bedacht. Het voert daarover informeel overleg met de organisaties van hogescholen en universiteiten en van studenten. Dat blijkt uit een vertrouwelijke notitie van het ministerie.

De al in het regeerakkoord aangekondigde prestatiebeurs moet 1 september 1995 in het hoger onderwijs van kracht worden. Uitgangspunt is dat studenten eerst een lening krijgen, die bij voldoende prestatie wordt omgezet in een gift. De duur van de studiefinanciering wordt bovendien beperkt tot vier jaar, in plaats van de huidige vijf. Doel is de gemiddelde studieduur te verkorten. De maatregel moet een besparing opleveren die oploopt tot 1 miljard gulden in 1998.

Vijf opties

De vijf opties van het ministerie zijn: het jaarpuntenmodel, het periodepuntenmodel, het diplomamodel, het relatief model en het normatief model.

- In het jaarpuntenmodel wordt na ieder studiejaar gekeken of een bepaald aantal punten is behaald. Het voorstel is 50 procent van de studiepunten in het eerste jaar, 70 procent van de studiepunten in elk volgend studiejaar.
- In het periodepuntenmodel wordt alleen na het eerste (50 procent) en het laatste studiejaar (80 procent) gekeken of een bepaald aantal studiepunten is behaald.
- Voor het diplomamodel geldt dat de lening over het eerste jaar wordt kwijtgescholden als de student de propaedeuse in twee jaar haalt. Kwijtschelding volgt als de student het doctoraal binnen zes jaar haalt. Overigens moet de student de laatste twee jaar geheel zelf voor de kosten opdraaien omdat vanaf volgend jaar de studiefinanciering geldt voor vier jaar.
- In het relatief model wordt aan het einde van de cursusduur bekeken hoeveel studiepunten zijn behaald. Die zijn bepalend voor de omvang van de kwijtschelding. Is bijvoorbeeld 20 procent van de punten niet behaald, dan wordt 20 procent niet kwijtgescholden.
- Bij optie vijf, het normatief model, speelt uitsluitend de vraag of aan het einde van de geldende cursusduur het doctoraal is behaald. Is dat niet het geval, dan wordt er ook niets kwijtgescholden.

Zie verder pagina 4
● Nederlandse student is duur

Herdenking vliegramp

● Een huilende vrouw wordt door omstanders getroost tijdens de herdenkingsplechtigheid van de Bijlmerramp. Foto ANP

Even is het stil boven de Bijlmer

Van onze redactie binnenland

AMSTERDAM – Enkele honderden mensen hebben gisteren in de stromende regen de avond in 1992 herdacht waarop een stuurloos geworden Boeing 747 van El Al aan het leven van 43 mensen een voortijdig einde maakte. Dit keer vlogen er geen toestellen over en bleef het voor even stil boven de Amsterdamse wijk Bijlmer. Speciaal ter gelegenheid van de herdenking lag het vliegverkeer tussen drie uur 's middags en middernacht stil.

Alléén gedurende die uren, zo benadrukte de voorzitter van de stadsdeelraad zuidoost R. Janssen in zijn toespraak. „Want natuurlijk gaat het om een ramp van twee jaar geleden, maar het gaat ook om de toekomst. We moeten ons realiseren dat Schiphol een belangrijke luchthaven is en blijft en dat er voorlopig vliegtuigen over de wijk zullen blijven vliegen."

Als het aan Janssen ligt zal dat echter niet lang meer duren. Het is volgens hem mogelijk gebleken om de Bijlmermeer te mijden en via de Buitenveldertbaan aan te vliegen. Hij riep de politiek-verantwoordelijken op ervoor te zorgen dat dat vast gebruik wordt.

Onder de toestellen die nu nog steeds overvliegen, bevinden zich ook 747's. Daarvan lijden er nog steeds vele honderden aan hetzelfde euvel als de op 4 oktober 1992 op Groeneveen en Kruitberg neergestorte Boeing: ondeugdelijke borgpennen bij de motorophanging.

De herdenking werd onder meer bijgewoond door burgemeester S. Patijn en zijn voorganger Ed. van Thijn, die met zijn optreden in de weken na de ramp veel indruk maakte. De minister-president van Aruba, H. Eman, stuurde een telegram waarin hij zijn medeleven uitsprak.

Na een korte bijeenkomst bij moskee Taibah vertrok de stoet onder een deinende zee van paraplu's naar het tijdelijke monument. Dat bevindt zich vlak naast de nu kale vlakte waar het toestel [illegible] twee flats boorde. Rond een boom staan nog steeds foto's van slachtoffers en liggen brieven en gedichten van familie, vrienden en kennissen. Nog dagelijks worden er bloemen gelegd, maar gisteravond kwamen daar kransen en ontelbare boeketten bij. Bij het monument speelde een ensemble van het Leger des Heils stemmige muziek.

Volgend jaar staat er op dezelfde plek een nieuw monument, ontworpen door architect Herzberger. De boom, die nu al twee jaar een plaats van herdenking is, krijgt in het nieuwe ontwerp een prominente plaats.

Kabinet gaat plan VN-brigade verder uitwerken

DEN HAAG – Het kabinet gaat de komende weken het plan van minister Van Mierlo verder uitwerken dat de instelling van een permanente VN-brigade beoogt voor snelle interventies. Onderzocht wordt of Nederland in een later stadium met een formeel voorstel kan komen. Wel is nu al duidelijk dat er veel haken en ogen aan het idee van de minister van Buitenlandse Zaken zitten, aldus premier Kok gisteren in de Tweede Kamer.

CDA-kamerlid De Hoop Scheffer voelde gisteren premier Kok en vice-premier Dijkstal aan de tand over de zijns inziens onprofessionele manier waarop Van Mierlo zijn idee in New York had gelanceerd. „Dit is een ernstig onderwerp en dat verdraagt geen hardop denken in de algemene vergadering van de Verenigde Naties. De geloofwaardigheid van ons buitenlands beleid is hierdoor aangetast." Hij kreeg voorzichtige bijval van VVD-kamerlid Weisglas die meende dat Van Mierlo tevoren het kabinet en eventueel ook andere Europese-lidstaten had moeten consulteren.

Kok en Dijkstal namen het echter vierkant op voor hun collega Van Mierlo. Volgens Kok heeft de minister geprobeerd een oplossing te vinden voor de onmacht van de VN bij conflicten zoals in Ruanda. Een 'eigen' VN-brigade kan door snel optreden dergelijke genocides in de toekomst wellicht voorkomen.

Jeltsin bereid om communisten op te nemen in regering

MOSKOU – De Russische president Boris Jeltsin is bereid communisten in zijn regering op te nemen. Naar aanleiding van voortdurende geruchten over wijzigingen in het Russische kabinet, zei Jeltsin gisteren tijdens een persconferentie dat zulke veranderingen 'onvermijdelijk' zijn omdat een regering zich voortdurend vernieuwt. „Er zullen een paar mensen bijkomen, maar op de sleutelposities wordt niets gewijzigd. Van de nieuwkomers interesseert me alleen maar of het vakmensen zijn. Hun politieke kleur doet er niet toe," aldus Jeltsin.

punt uit

● Vadermoord

De politie heeft een 18-jarige jongen uit Rotterdam aangehouden die wordt verdacht van moord op zijn 57-jarige invalide vader. Het slachtoffer werd vorige maand 's nachts naast zijn invalidewagentje door messteken om het leven gebracht op de provinciale weg in Moordrecht. Zijn dochter die nog in het wagentje zat, had niets gezien. De jongen heeft een gedeeltelijke bekentenis afgelegd, maar zijn motief is nog onbekend, aldus de politie.

● Pest

In drie Vietnamese provincies aan de grens met Zuid-China zijn gevallen van pest geconstateerd. Dit heeft de Wereldgezondheidsorganisatie (WHO) gemeld. De WHO heeft de autoriteiten in Peking vorige week van deze feiten op de hoogte gesteld, zo heeft de krant China Daily gisteren gemeld.

● Kohl

De Duitse bondskanselier Helmut Kohl wil nog een regeerperiode van vier jaar aanblijven als hij de verkiezingen op 16 oktober wint. Met zijn uitspraak bevestigde de 64-jarige Kohl de algemene verwachting dat hij zijn inmiddels 12-jarig kanselierschap met hooguit een periode wil verlengen. Fel ontkende Kohl beschuldigingen van de oppositionele sociaal-democraten, die beweren dat hij eerder weg wil.

● Politiechef

De omstreden politiechef van Haïti, Joseph Michel François, heeft gisteren zijn land verlaten. Hij is een van de drie militaire leiders die hun macht moeten opgeven, volgens een door de VS afgedwongen vredesakkoord. François vertrok midden in de nacht naar de Dominicaanse Republiek, zo meldde woordvoerder Stan Schrager van de Amerikaanse ambassade.

● TBC

De 38-jarige gedetineerde die maandag 26 september dood in zijn cel in gevangenis Norgerhaven werd gevonden, blijkt besmet te zijn geweest met tuberculose bacteriën. Dat heeft sectie op zijn lichaam uitgewezen. Alle gedetineerden en een groot deel van het gevangenispersoneel zal deze week op besmetting met tbc worden onderzocht. Dat heeft het ministerie van Justitie bekendgemaakt.

● Camera's

Politie en winkeliers willen de winkelstraten Nieuwe Binnenweg en Boulevard-Zuid in Rotterdam met camera's beveiligen. Beide winkelstraten worden geteisterd door overvallen en winkeldiefstallen. Als de plannen doorgaan, is het de eerste keer dat in Nederland buitenruimten worden beveiligd met camera's. Toepassing van een camerasysteem is niet zonder meer mogelijk. Zo moet er uit hoofde van privacybescherming toestemming komen van de deelgemeenten, omdat mensen op de openbare weg ongevraagd worden gefilmd.

Zwitserse heroïneverstrekking aan verslaafden fors uitgebreid

Van onze correspondent

GENÈVE – Door het snel om zich heen grijpende drugsprobleem, met name in Zürich, heeft de Zwitserse regering besloten meer zwaar verslaafden gecontroleerd heroïne te verstrekken. De minister van Binnenlandse Zaken, Ruth Dreifuss, maakte gisteren bekend dat het aantal door medici en sociale werkers geselecteerde heroïne-cliënten in eerste instantie van 250 tot 1000 wordt uitgebreid.

Aangezien de grote pharmaceutische bedrijven in Bazel geen heroïne produceren, zal Zwitserland 'enkele tientallen kilo's' uit Frankrijk moeten importeren. Voor deze legale drugshandel is pro forma toestemming gevraagd aan de Narcotica-commissie van de Verenigde Naties in Wenen.

Het parlement keurde gisteren met duidelijke tegenzin deze maatregel goed als 'wetenschappelijk experiment' en het is niet uitgesloten, dat de heroïneverstrekking in de nabije toekomst nog zal worden uitgebreid. Morfineverstrekking onder medische controle wordt niet onmiddellijke ingang stopgezet, maar met methadon wordt nog wel verder gewerkt.

Wantoestanden

In regeringskringen in Bern wordt toegegeven, dat deze maatregel rechtstreeks voortvloeit uit de wantoestanden in Letten, een verlaten perron in het centrum van Zürich, dat inmiddels de grootste open drugsscene van Europa wordt genoemd. Honderden junks uit alle delen van het land, plus de nodige illegale buitenlanders verzamelen zich daar dagelijks om in hun behoefte aan heroïne en cocaïne te voorzien. De dealers zijn merendeels Libanezen, Algerijnen en mensen uit Kosovo, georganiseerd in bendes die elkaar op leven en dood deze lucratieve markt betwisten. In augustus vielen er vier doden onder de dealers en de politie durft alleen nog speciale commando-eenheden met automatische wapens en kogelvrije vesten op Letten los te laten.

Maar door gebrek aan mankracht, cellen en vooral een duidelijk politiek beleid, is de toestand in Letten zodanig uit de hand gelopen, dat de politie zich momenteel voornamelijk beperkt tot bescherming van de omwonende bevolking. Kinderen gaan onder begeleiding naar school en ouderen durven hun huis niet meer uit. Er gaan zelfs stemmen op om het Zwitserse leger in te zetten. Het kanton Zürich heeft de federale regering om hulp gevraagd.

Sluiting van Letten wordt herhaaldelijk overwogen, maar Letten zelf was het gevolg van de sluiting begin dit jaar van het beruchte Platzspitz 'drugspark' bij het centraal station.

Dokter legt zuster 'het zwijgen op'

Van onze redactie binnenland

DEN HAAG – Ziekenhuisartsen vinden vaak dat verpleegkundigen zich niet moeten bemoeien met zaken waar een 'medisch luchtje' aan zit. Verpleegkundigen die melding willen maken van medische fouten en incidenten in het ziekenhuis waar zij werken, voelen zich vaak door dokters geïntimideerd.

Dat blijkt uit de eerste resultaten van een enquête onder enkele honderden afdelingshoofden in ziekenhuizen. De enquête wordt gehouden naar aanleiding van het congres 'Topics in Intensive Care' dat in november in Ede wordt gehouden.

„Uit de eerste reacties blijkt dat verpleegkundigen ontevreden zijn over de behandeling van klachten over (medische) fouten," aldus één van de organisatoren van het congres, Fons de Jonge, in het jongste nummer van Verpleegkunde Nieuws.

Het zijn vooral verpleegkundigen die melding maken van fouten en incidenten in ziekenhuizen. Uit bijna de helft van de reacties die tot nu toe zijn binnengekomen, spreekt groot ongenoegen over de afhandeling van fouten. In eenderde van deze gevallen stelde de verpleegkundige de geneeskundige inspectie op de hoogte, maar hoorde daar vervolgens niets meer over. Veel verpleegkundigen zeggen behoefte te hebben aan een vertrouwenstelefoon waar ze hun klachten over falende artsen kwijt kunnen.

De academische ziekenhuizen in Amsterdam en Utrecht zeggen in een eerste reactie groot belang te hechten aan een zorgvuldige behandeling van fouten. M. van Campen, voorzitter van de klachtencommissie en lid van de commissie Melding Incidenten Bedrijfsongevallen en Onveilige Situaties (MIBOS) vindt de uitslag van de enquête aanleiding om opnieuw aandacht te schenken aan de houding van artsen tegenover verpleegkundigen. „Artsen gaan ervan uit dat zij geen fouten maken. Als zij een uitglijer maken, roepen ze al snel: Helaas. Da's pech. De patiënt had complicaties."

Volgens prof. A. van Huffelen, voorzitter van de Meldingscommissie Patiëntenzorg in Utrecht, nemen verpleegkundigen het leeuwedeel van de foutmeldingen voor hun rekening omdat ze het dichtst bij de patiënt staan. „In feite klagen verpleegkundigen namens patiënten. Ze nemen zaken waar als lange wachttijden, patiënten die onnodig lang op gangen moeten vertoeven en een onvriendelijke bejegening door artsen." Als blijkt dat een arts een verpleegkundige onder druk zet om fouten voor zich te houden, kan de arts rekenen op een berisping, aldus van Huffelen.

Noodtoestand in Azerbeidzjan lijkt gevolg olievondst

Van onze redactie buitenland

MOSKOU – Het uitroepen van de noodtoestand maandag in de voormalige Sovjet-republiek Azerbeidzjan heeft alles te maken met olie. Twee weken geleden tekende Azerbeidzjan namelijk met een groot aantal westerse maatschappijen een miljardencontract voor de winning van olie in de Kaspische Zee. Rusland liet meteen weten dat contract 'niet te zullen erkennen'. Vanaf dat moment sloeg in Azerbeidzjan de onrust hevig toe. In Bakoe, de hoofdstad van Azerbeidzjan, is de relatie tussen de onrust en de Russen daarom snel gelegd.

De dag na de ondertekening van het contract ontsloeg president Aliejev zijn minister voor de Veiligheidsdiensten Gaziejev. Volgens de president was deze betrokken geweest bij de ontsnapping die dag van een voormalige defensieminister en vier bondgenoten uit een gevangenis van de veiligheidsdiensten. Het vijftal werd beschuldigd van de grote verliezen die Azerbeidzjan eind vorig jaar leed in het conflict met Armenië over de enclave Nagorno-Karabach.

Daarna werden de vice-voorzitter van het parlement en een presidentieel adviseur doodgeschoten.

Het zijn de veiligheidsdiensten en de oproerpolitie waar de Russische invloed nog sterk is. In de gelederen zijn nog veel aanhangers van de in mei 1992 verdreven president en voormalig partijleider Moetalibov, die thans als balling in Moskou verblijft. Aliejev heeft nu het leger te hulp geroepen: tanks patrouilleren door de straten van Bakoe en de telefoonverbindingen met Rusland en andere GOS-republieken zijn verbroken.

Dat Aliejev het oliecontract erbij betrekt, is vanuit zijn standpunt logisch. Hij kan namelijk uit eigen ervaring spreken. Als ex-partijfunctionaris in Moskou kent hij de trucs als geen ander. Onder Gorbatsjov was het al gebruikelijk dat er onrust in een republiek (Georgië, Armenië, Azerbeidzjan, Litouwen, Letland) ontstond als deze zich uit het Sovjet-keurlijf trachtte te ontworstelen.

Bovendien kwam Aliejev vorig jaar vanuit de Azerbeidzjaanse enclave Nachitsjevan triomfantelijk naar Bakoe terug, nadat de gekozen president Elchibey door opstandige legereenheden was verdreven. Het was een publiek geheim dat die opstandelingen Russische hulp kregen.

Elchibey stond toen op het punt hetzelfde oliecontract te tekenen dat nu van Aliejevs signatuur is voorzien. De Azerbaijaanse president, dik in de zeventig en gelouterd in de politiek, deed vervolgens echter niet wat de Russen van hem verwachtten. Hij haalde de banden aan met buurstaat Turkije, dat hoopt de politieke invloed in de regio te vergroten door het oliecontract. De bedoeling is namelijk, zoals Aliejev afgelopen zondag nog zei, dat de pijpleidingen naar de westerse afnemers via Turkije gaan lopen.

Dat is precies wat de Russen niet willen. Moskou wenst controle over de vroegere Sovjetrepublieken te houden en in het geval van Azerbeidzjan is olie daartoe een middel. De formele bezwaren die zijn ingebracht - bijvoorbeeld dat er geen internationaal erkende grenslijnen in de Kaspische Zee zijn en het milieu door de oliewinning zou worden aangetast - zijn gericht op één strategisch doel: Azerbeidzjan moet de oliestroom via pijpleidingen over Russisch grondgebied naar het Westen laten lopen.

Dat verzekert Moskou van (economische) controle over de moslim-republiek. Hetgeen voor Rusland een groot strategisch belang is, want het heeft tot zijn ergernis in Azerbeidzjan geen militaire bases meer. Toch wil Moskou militair present zijn in dit gebied om een dam op te kunnen werpen tegen het moslim-fundamentalisme uit Iran en andere zuiderburen.

De naar Moskou gevluchte Moetalibov kan het oliecontract straks voor een geweldige brand zorgen in de Kaukasus. Hij suggereert grote spanningen en mogelijk zelfs een militair conflict tussen Rusland en Turkije, waarbij Amerika partij zal moeten kiezen.

Hoger onderwijs in Duitsland en Engeland efficiënter

Nederlandse student is duur

DOOR LOUIS BURGERS

DEN HAAG – De gemiddelde Nederlandse student studeert langer en kost daardoor meer dan zijn collega's in omringende landen. Vooral Engeland blijkt met minder geld meer studenten in een veelal kortere periode te kunnen klaarstomen. Deze gegevens komen uit een rapport van het Centrum voor Studie van het Hoger-Onderwijsbeleid in Enschede en het Haagse Instituut voor Onderzoek van Onderwijsuitgaven. Eigenlijk levert het onderzoek een bewijs voor de stelling van het paarse kabinet, namelijk dat studenten toch wel een gemakkelijk leven hebben. Op die gronden wil het kabinet komen tot een nieuwe opzet van het hoger onderwijs.

Het onderwijs aan Nederlandse universiteiten steekt vooral ongunstig af vergeleken met het Britse onderwijs. Dat is harder; een student wordt geacht redelijk snel af te studeren. Terwijl een Nederlandse student gemiddeld 5,8 jaar nodig had om zijn doctoraal te behalen, kostte de Britse 'masters' gemiddeld 3,65 jaar. Ook de kosten liggen in Engeland lager: 72.000 gulden tegen 79.000 in Nederland.

Het onderzoek geeft ook een aantal verklaringen. Zo is het onderwijs aan een Britse student veertig procent duurder dan aan een Nederlandse student. Dat wordt echter meer dan gecompenseerd doordat de Brit sneller het diploma haalt en er 88 van de honderd de eindstreep halen, en niet – zoals hier - slechts zestig procent.

Toelating

Opmerkelijk genoeg is er per student in Engeland meer geld beschikbaar. Zij moeten echter voldoen aan hogere eisen. Aan de overkant van de Noordzee staat het universiteiten vrij om bijzondere toelatingseisen te stellen, die per universiteit verschillen. Daarmee wordt tegelijkertijd de toelating van studenten beperkt. Een gevolg: universiteiten zijn daar nog steeds elitaire instellingen.

Dat neemt niet weg dat in de drie onderzochte landen de deelname aan het wetenschappelijke onderwijs fors is toegenomen. In Duitsland en Groot-Brittannië groeide de deelname met 43 en 18 procent, terwijl het in Nederland beperkt bleef tot 12 procent.

Vooral in Duitsland heeft de massaliteit van het universitaire onderwijs de afgelopen jaren schrikbarende vormen aangenomen. Daar staat tegenover dat daar ook de kosten per student met 65.000 gulden het laagst zijn. Misschien als een gevolg van de massa-universiteiten ligt daar de studieduur echter weer hoger: die is met 6,7 jaar hoger dan zowel in Engeland als in Nederland.

Formeel trekken de onderzoekers geen conclusies uit hun bevindingen. Het gaat, zeggen ze, niet om een vergelijking van de kwaliteit van het onderwijs en het onderzoek. Er is slechts gekeken naar de hoeveelheid geld die nodig is voor een bepaald aantal studenten en een bepaalde hoeveelheid onderzoek.

Het onderzoek concludeert dat de Nederlandse universiteiten en hogescholen nog zeker enkele procenten efficiënter kunnen werken. Bij universiteiten gaat het om maximaal 6 procent, in het hoger beroepsonderwijs kan dat oplopen tot 17 procent.

Dat plaatst het felle verzet tegen de paarse plannen in een wat ander daglicht. Het komt erop neer dat wat in augustus nog werd afgedaan als 'natte-vingerwerk' van de paarse kabinetsonderhandelaars, uiteindelijk toch niet zo'n slag in de lucht blijkt te zijn.

Blijdschap om uitslag

● *Feestvreugde in Rio de Janeiro na het bekend worden van de verkiezing van Cardoso.* Foto: REUTER

Nieuwe president wist inflatie tot staan te brengen

Cardoso geeft Brazilianen hoop op nieuwe toekomst

Van onze redactie binnenland

HEERLEN – De verkiezing van Fernando Henrique Cardoso tot nieuwe president geeft de Brazilianen hoop op een nieuwe toekomst. 'Mister Real', genoemd naar de nieuwe munt die hij invoerde, stal de afgelopen maanden het hart van tientallen miljoenen landgenoten doordat hij de torenhoge inflatie tot staan wist te brengen. Voor de 63-jarige socioloog en ex-minister van Buitenlandse Zaken en Financiën komt het er nu op aan dat zijn economisch herstelplan standhoudt en nadere uitwerking krijgt.

„Vandaag begint de reorganisatie van de Braziliaanse economie. Wij zullen een eind maken aan de perversiteit van macht en corruptie," verklaarde de sociaal-democraat Cardoso, door de Brazilianen altijd FHC genoemd, gisteren.

Eigenlijk is Cardoso al maanden bezig met de reorganisatie van de economie. Zijn 'real-plan' zorgde ervoor dat de Braziliaan voortaan leeft zonder dagelijkse prijsverhogingen. Cardoso voerde met de real de zevende nieuwe munt in Brazilië in tien jaar in. Hij koppelde de valuta aan de dollar en bracht de spiraal van geldontwaarding tot stilstand die het leven van miljoenen landgenoten vergalde. De inflatie daalde het afgelopen jaar van circa 2500 procent naar ruim 2 procent in september.

Als minister van Financiën gebruikte hij de deviezenvoorraad van 40 miljard dollar om de koers van de nieuwe munteenheid te steunen. Ook de extra inkomsten uit de al in gang gezette privatiseringen gebruikte hij voor dat doel. Als die opbrengsten straks wegvallen of verminderen, komt het er op aan of Cardoso zijn economische hervormingsplannen kan voortzetten. Om ervoor te waken dat de inflatie niet opnieuw de kop opsteekt, zal de nieuwe president de economie van Brazilië nog verder moeten privatiseren en belastinghervormingen moeten doorvoeren. Verder is een strak begrotingsbeleid gewenst en nieuwe bezuinigingen bij de centrale overheid en de 26 deelstaten. Plannen die veel pijn kunnen veroorzaken bij grote groepen Brazilianen, maar anderszijds zijn het vooral de arme bevolkingsgroepen die profiteren van een lage inflatie. Voor hen is het belangrijk dat de belangrijkste levensmiddelen niet op de avond van dezelfde dag al duurder zijn en dat hun koopkracht gehandhaafd blijft.

Voor een radicale verandering van het inefficiënte en oneerlijke begrotings- en belastingsysteem is een grondwetsherziening nodig. Zijn grote overwinning op Lula geeft Cardoso een grote kans dat hij bij deze plannen de steun van het politiek hopeloos verdeelde Braziliaanse Congres krijgt, dat uit ruim twintig partijen bestaat. Een president die bijna de helft van de stemmen haalt, daar kan toch niemand omheen, heet het in Brasilia en Sao Paulo.

● *Prinses Diana*

'Diana greep zijn hand en leidde hem naar haar slaapkamer'

Zwak 'boek van de eeuw' over overspelige prinses

DOOR CEES VAN ZWEEDEN

LONDEN – Een woordvoerder van Buckingham Palace omschreef het boek gisteren als 'volslagen waardeloos', maar 'Princess in Love' brengt de hoofdpersoon erin ongetwijfeld enige miljoenen guldens op. Die persoon is James Hewitt, alias de man die het bed zou hebben gedeeld met prinses Diana.

'Princess in Love' werd de afgelopen maanden in het grootste geheim geschreven door Anna Pasternak, een voormalige journaliste. Het is in feite echter het relaas van James Hewitt, de Britse legerofficier die een jarenlange relatie met Diana had.

Hoeveel de uitgeverij Bloomsbury aan Hewitt en Pasternak heeft betaald voor het boek, is niet bekend gemaakt. Maar duidelijk lijkt dat het gaat om een getal met zes cijfers. De zondagskrant News of the World zou aan Hewitt een miljoen pond (2,7 miljoen gulden) hebben geboden voor het recht om het boek in afleveringen te publiceren. Maar hij had het aanbod afgeslagen met de woorden: „Miljoen pond is niet genoeg; Andrew Morton kreeg vijf miljoen pond voor zijn verhaal."

Andrew Morton was de auteur van 'Diana, Her True Story', waarin hij twee jaar geleden de zelfmoordpogingen van de prinses onthulde. Mortons boek was een internationale bestseller; alleen al in Japan werden er 350.000 exemplaren van verkocht.

Maar 'Diana, Her True Story' was een goed gedocumenteerd boek, waarvan nu vaststaat dat het een waarheidsgetrouw beeld gaf van een volslagen mislukt huwelijk. 'Princess in Love' daarentegen is slechts het verhaal van een man, James Hewitt, die bovendien vervolgens amper bewijsstukken aan te dragen.

Dat Hewitt gedurende drie jaar een relatie had met Diana, heeft niemand betwist. Diana zelf sprak liefdevol over Hewitt in een telefoongesprek, waarvan twee jaar geleden de transcriptie uitlekte. Maar Hewitt gaat in zijn boek veel verder; hij beweert dat hij vele malen met haar het bed heeft gedeeld.

Voor Diana is dat een gevaarlijke ontboezeming. Door het boek komt de prinses, die in een niet aflatende publiciteitsoorlog is gewikkeld met Charles, plotseling in een heel ongunstig daglicht te staan. Diana werd altijd gezien als het slachtoffer van een koude, overspelige Charles. Nu zou zij zelf ook overspelig zijn geweest.

Wat de onthulling van Hewitt extra pikant maakt, is dat overspel met de prinses illegaal is. Volgens een oude wet uit 1351 staat op overspel met de 'vrouw van de oudste zoon van de Vorst' (Diana dus) zelfs de strop, hoewel Hewitt enige hoop kan putten uit het feit dat vijf eeuwen geleden voor het laatst iemand voor dit delict werd opgeknoopt.

Stuiverroman

'Princess in Love' is geschreven in de stijl van een stuiverroman, wat de oplage overigens geen schade zal doen. En zoals in stuiverromans gaat ook in Pasternaks boek het initiatief steeds uit van de vrouw.

Het was Diana die Hewitt in 1986 vroeg of hij haar paardrijinstructeur wilde zijn, en het was de prinses die na een van deze lessen haar hart uitstortte. „Ik ben omringd door mensen maar toch zo alleen," zei Diana, en legde haar hand in de zijne. Hij: „Je bent niet alleen, je hebt mij."

Dit was enkele weken nadat ze elkaar voor het eerst hadden ontmoet, en Diana zou in de jaren die kwamen er flink de vaart in houden. Korte tijd later nodigde ze James Hewitt al uit naar Kensington Palace, om zich na een genoeglijk diner aan de jeugdige officier te vergrijpen. „Plotseling hield ze het niet langer uit. Haar drang was te sterk. En met het gemak van een danseres die enkele ingestudeerde passen deed, stond ze op, liep op hem toe en vleide zich neer in zijn schoot."

Dit was uiteraard nog maar het begin. „Hij kuste haar zachtaardig, romantisch. Hij verlangde naar haar, maar veronderstelde dat ze alleen gestreeld wilde worden."

Maar welk een nieuwe gedachte was dat van de jonge officier. „Diana stond op, greep zonder een woord te spreken zijn hand en leidde James langzaam naar haar slaapkamer."

AMSTERDAM – De drie firmanten van het vroegere hoekmansbedrijf Stucker & Galis hebben bij de Vereniging voor de Effectenhandel een schadeclaim ingediend van in totaal 4,5 miljoen gulden. Zij achten zich benadeeld door de invoering van het nieuwe handelssysteem op de Amsterdamse effectenbeurs, dat 'alleen rekening houdt met de belangen van de grote hoekmansbedrijven'.

De hoeklieden hebben zich vooral gestoten aan de harde voorwaarden van de beurs, zoals de eis van ten minste 2,5 miljoen aan eigen vermogen. Onder het

'Brodeloze' hoeklieden eisen miljoenen guldens

nieuwe systeem zien zij hun inkomsten drastisch teruglopen omdat banken en commissionairs bij het uitvoeren van orders niet langer verplicht van hoeklieden gebruik hoeven te maken.
Het afgelopen voorjaar werden de beursfondsen verdeeld. De grootste en middelgrote fondsen gingen aan de neus van Stucker & Galis voorbij. De firma moest genoegen nemen met onbelangrijke buitenlandse fondsen. Volgens de vennoten zou dit hen een verlies van een half miljoen gulden berokkenen. Zij zagen zich genoodzaakt hun bedrijf op te heffen en dienden op 26 juli een schadeclaim bij het beursbestuur in.
De advocaat van de drie voormalige hoeklieden, mr. R. Botter, zegt dat het om een bodemprocedure gaat. Pas half 1995 verwacht hij een uitspraak. De claim van 4,5 miljoen is volgens Botter gebaseerd op het aantal dienstjaren van de drie vennoten en hun leeftijd.

De beurs heeft een sociaal plan opgesteld voor werknemers van hoekmansbedrijven die schade ondervinden van de reorganisatie. Maar de drie hoeklieden van Stucker & Galis vallen niet onder deze regeling, omdat zij niet in loondienst waren. De drie hebben tientallen jaren op de beurs gewerkt.

Financiële injectie verstoort concurrentie

KLM dient klacht in over steun Air France

Van onze redactie economie

AMSTELVEEN – De KLM en vijf andere luchtvaartmaatschappijen alsmede de Britse regering stappen naar de Europese rechter om te protesteren tegen de miljardensteun aan Air France, die eind juli door Brussel werd goedgekeurd. De Nederlandse regering beraadt zich nog op zulke stappen.

Volgens de KLM, die de stappen gisteren aankondigde, staan de voorwaarden die de Europese Commissie aan de steun stelt, niet in verhouding tot de omvang van de injectie. De maatschappij vindt dat daardoor de concurrentie zwaar wordt verstoord, wat in strijd is met de Europese regels.
De vijf andere betrokken luchtvaartmaatschappijen zijn British Airways, Air UK, het Deense Maersk, het Scandinavische SAS en TAT. Air UK is deels eigendom van KLM. TAT is een Frans-Britse maatschappij. De gewraakte injectie door de Franse overheid bedraagt 20 miljard frank (ruim 6,5 miljard gulden).

Minister Jorritsma van Verkeer en Waterstaat staat volledig achter de juridische stappen van KLM en de andere maatschappijen. Jorritsma vindt dat ook de staat in het geweer moet komen, aldus een woordvoerder van de minister. Over de vorm die daarvoor het meest geschikt is, vindt nog overleg plaats met de departementen van Buitenlandse Zaken en Economische Zaken.

Het is mogelijk dat Nederland zich aansluit bij de actie van KLM, maar ook zou de regering samen kunnen optrekken met de Britse regering.
De luchtvaartmaatschappijen zijn naar het Gerecht van Eerste Aanleg van de Europese Gemeenschappen gestapt. Alleen overheden kunnen rechtstreeks naar het Hof van Justitie stappen, zoals Londen heeft gedaan.

De procedure die de maatschappijen volgen, neemt 1,5 tot twee jaar in beslag, maar heeft geen opschortende werking. Anders gezegd, de steun aan Air France kan geen halt worden toegeroepen. Dat kan alleen als de klagers een kort geding aanspannen. Daar is vooralsnog geen sprake van.

Bouwwerkgevers krijgen miljoenen aan premies terug

DEN HAAG – Circa 15.000 werkgevers in de bouwnijverheid krijgen in oktober samen 235 miljoen gulden terug van het Sociaal Fonds Bouwnijverheid. Het fonds besloot dit omdat er een overreserve in de ziekengeldkas is van 454,5 miljoen gulden.
In oktober volgend jaar wordt bekeken of de stand van de ziekengeldkas het toelaat om het restant van de bestaande overreserve, een bedrag van nog eens een kleine 220 miljoen gulden, eveneens terug te storten.
De terugbetaling beloopt per werkgever gemiddeld 15.666 gulden. De totale overreserve per werkgever is gemiddeld 30.000 gulden. De werkgevers in de bouw profiteren dit jaar bovendien van een verlaging van de ziektewetpremie per 1 juli.

Wafelkoning

● *In Nuth wordt vrijdag een nieuwe fabriek van een van Europa's grootste wafelproducenten geopend. Wafel Janssen bv, sinds 1986 dochteronderneming van de Engelse foodgroup Hazlewood, zal straks enkele miljoenen wafels per dag bakken. Burgemeester E. Coenen zal de vernieuwde fabriek openen.* Foto: RICHARD FRANSSEN

Aannemers klagen over materiaalgebrek

Van onze redactie economie

DEN HAAG – De bouw van woningen en kantoren stagneert in toenemende mate door een gebrek aan materialen. Uit de maandelijkse conjunctuurtest van augustus 1994 van het Economisch Instituut voor de Bouwnijverheid (EIB) noemen aannemers het gebrek aan bouwmaterialen de belangrijkste oorzaak bij de stagnatie van bouwprojecten. Een woordvoerder van de Hibin, de vereniging van bouwmaterialenhandelaren, ontkent echter dat bouwprojecten vertraging oplopen door gebrek aan materiaal.

Het is hollen en stilstaan in de bouwwereld. Vorig jaar noemden de aannemers het gebrek aan orders nog als belangrijkste oorzaak van de slapte in de bouw. Een gebrekkige materiaalvoorziening leidde toen bij geen enkele aannemer tot problemen. Nu er meer werk is, klagen de aannemers in toenemende mate over gebrek aan materiaal. Zes procent van de aannemers noemt materiaalgebrek nu de belangrijkste oorzaak van stagnerende bouwwerken.
De Hibin gelooft hier niet zo in. „Het kan incidenteel gebeuren dat een aannemer te laat is met de bestelling van bijvoorbeeld bakstenen. Van onze leden hebben wij echter geen signalen ontvangen dat er problemen zijn met de levering van bouwmaterialen. Voor bakstenen geldt een gemiddelde levertijd van zes maanden, maar dat hoeft geen probleem te zijn als de aannemers goed plannen. Alleen bij haastklussen kunnen er leveringsproblemen zijn," aldus een woordvoerder.

Bereikbaarheid bedrijven nog slecht

Wachten aan telefoon kost zo'n half miljard

Van onze redactie economie

DEN HAAG – Het Nederlands bedrijfsleven maakt jaarlijks ongeveer 500 miljoen gulden produktieverlies door slechte telefonische bereikbaarheid. Per jaar wordt liefst 235 miljoen minuten gewacht op telefoontjes die nooit worden opgenomen, op het doorverbinden wordt zelfs 296 miljoen minuten gewacht.
Dat heeft het Nederlands Economisch Instituut uitgerekend in opdracht van PTT Telecom, dat een grootscheepse campagne begint om de bereikbaarheid van bedrijven te verbeteren.
Volgens PTT Telecom is de telefonische bereikbaarheid van bedrijven de afgelopen vijf jaar niet verbeterd. Het telecombedrijf weet dat klanten na vijftien seconden, ofwel drie keer het overgaan van de telefoon, geïrriteerd raken. Na zes keer en dertig seconden wordt het contract verbroken.
De telefonistes van bedrijven blijven in slechts 23 procent van de gevallen onder de irritatie-grens. Via doorkiesnummers wordt iets meer dan de helft van de telefoontjes naar tevredenheid afgehandeld. In vijftien procent van gevallen worden telefoontjes naar bedrijven helemaal niet opgenomen.
Als uitgegaan wordt van de theoretische situatie dat iedereen in het bedrijfsleven binnen nul seconden bereikbaar zou zijn, dan zou de schade door de huidige slechte bereikbaarheid zelfs zelfs 1,1 miljard gulden bedragen, zo hebben NEI en PTT Telecom berekend.
Volgens PTT Telecom wordt de bereikbaarheid van de bedrijven door de managers zelf daing overschat. PTT Telecom is uiteraard graag bereid de nodige technische hulpmiddelen (06-systemen, voice-response) te leveren om de bereikbaarheid te verbeteren, alsmede net-metingen, trainingen en advies. Bovendien introduceert PTT Telecom de 'teletoets', een zelftest voor bedrijven waarmee ze een diagnose kunnen maken van hun eigen bereikbaarheid.

Informatiebedrijven gaan samenwerken

MAASTRICHT – Dun & Bradstreet en Directview, twee bekende bedrijven die bedrijfsinformatie exploiteren, gaan strategisch samenwerken. Dit hebben beide bedrijven gisteren in Maastricht bekendgemaakt.
Directview (onderdeel van het VNU-concern) is marktleider in kwalitatieve data in het topsegment van het Nederlandse bedrijfsleven.
Dun & Bradstreet is in de wereld marktleider op het gebied van alle niveau's van financiële informatie over het bedrijfsleven. Dit bedrijf heeft gegevens over 35 miljoen bedrijven over de hele wereld.
Gebruikers van direct marketing (zoals mailing) krijgen steeds meer behoefte aan gegevens om op basis daarvan hun eigen beleid te kunnen afstemmen. De combinatie van de klassieke 'marketing database' van Directview en de database van Dun & Bradstraat geeft een extra waarde voor de afnemers van beide bedrijven.

Verschillen in inkomens groeien

AMERSFOORT – Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid verwacht een toename van de inkomensverschillen. „Als de economische groei doorzet, wordt het voor de vakbeweging haast onmogelijk om over de hele linie de looneisen te matigen," zei directeur-generaal Borstlap gisteren op een congres in Amersfoort over 'trends in arbeidsverhoudingen'. Borstlap verwacht dat de lonen in 'laagproduktieve' sectoren zullen achterblijven bij de lonen in sectoren met een hoge arbeidsproduktiviteit en grote winsten.

munt uit

● Voedingsbond
De Voedingsbond FNV eist in de cao-onderhandelingen van volgend jaar een recht op scholing voor alle werknemers in de voedingssectoren. Verder wil de bond dat ieder bedrijf het personeel minstens vijf dagen naar school stuurt. Het scholingsrecht staat centraal in de nieuwe arbeidsvoorwaardennota van de Voedingsbond FNV, die volgend jaar onder meer onderhandelt over cao's voor land- en tuinbouwers, bollenrapers en -pellers, slagers, slachters en kippenboeren.

● Lloyd's
De beleggers in het verzekeringsinstituut Lloyd's of Londen moeten compensatie krijgen voor de enorme verliezen die zij hebben geleden. Het Hooggerechtshof in Londen bepaalde dit gisteren in een rechtszaak. De rechter oordeelde dat de verliezen zijn ontstaan door onachtzaamheid van de verzekeraars bij Lloyd's. De uitspraak kan Lloyd's 1,6 miljard kosten.

● Verzekeringen
De Consumentenbond is gisteren in Den Haag gestart met een campagne om mensen van Turkse en Marokkaanse afkomst te informeren over de noodzaak van een aantal verzekeringen. Veel personen uit deze bevolkingsgroepen hebben geen aansprakelijkheids- en inboedelverzekering.

● Robots
Japan blijft veruit nummer één als het gaat om het gebruik van robots in de industrie. Het land had vorig jaar ruim de helft van de 610.000 industriële robots in de wereld in gebruik. Het aantal groeide in 1993 met 5 procent.

● Goud
Venezuela wordt aan het begin van de volgende eeuw een van de grootste leveranciers van goud. Op een symposium in Caracas is gezegd dat het land over ongeveer 10 procent van de wereldgoudreserve in de grond heeft zitten.

● DSM
DSM vergroot zijn aandeel in de jodiumproducent ACF Minera van 50 tot 75 procent. ACF Minera is gevestigd in Santiago (Chili) en vormt een gezamenlijke onderneming van DSM Fine Chemicals en Chileense aandeelhouders. ACF heeft een produktielokatie in Iquique met 140 medewerkers.

beurs

Stabieler

AMSTERDAM – De ergste kinderziekten lijken eruit, op de Amsterdamse Effectenbeurs. Drie dagen na invoering van het nieuwe systeem van schermhandel, met aanbod buiten de beurs om, stabiliseerden de hevige koersfluctuaties zich gisteren enigszins. Grote verliezers van de afgelopen dagen, zoals DSM en VNU, konden daardoor op adem komen.
„Het gros van de kinderziekten zijn we nu gepasseerd," aldus een redelijk montere handelaar. „De handel blijft nog wat flauw, maar ik denk dat meer partijen op de markt het nieuwe systeem onder de knie krijgen. De grote fluctuaties zul je altijd blijven houden in een nerveuze markt. Op een dag met even veel vraag als aanbod, zoals vandaag, weet het systeem zich te houden."
Na een positieve start bij opening, noteerde de Dow Jones-index op Wall Street enkele punten lager. Londen was achttien punten hoger, maar de FT-SE index blijft moeite houden met de magische 3000-grens, waar net overheen werd gegaan. De barometer in Amsterdam daalde 0,29 punt. De AEX-index sloot op 398,49. „Het blijft hikken rond de grens van vierhonderd," aldus een medewerker op de beursvloer.
De obligatiemarkt lag over de hele linie een stuiver tot enkele dubbeltjes lager. Bij de hoofdfondsen was Wolters Kluwer later op de dag in trek, mogelijk door berichten over overnameplannen in Italië. De koers ging f 1,40 omhoog naar f 122,40, nadat het fonds gisteren nog tot de verliezers behoorde, met een daling van f 2,50.
DSM kreeg op vrijdag en maandag harde klappen. Op twee handelsdagen daalde de koers f 8,30 (f 4,80 respectievelijk f 3,50). Gisteren daalde het chemiefonds nog slechts 0,10, bij geringe omzet, tot f 143,90. Het andere grote chemiefonds, Akzo Nobel, leverde f 1,80 in en kwam uit op f 202,10.

Hoofdfondsen

Hoofdfondsen	v.k.	sk
ABN Amro Hold.	57,40	56,80
Aegon	100,00	98,80
Ahold	48,10	48,00
Akzo Nobel	203,90	202,10
Bols Wes. c.	33,50	33,30
CSM cert.	64,30	65,50
Dordtsche Petr.	196,10	196,80
DSM	144,00	143,90
Elsevier	166,80	166,90
Fokker cert.	15,00	15,00
Fortis Amev cert.	68,90	68,80
Gist-Broc. cert.	43,20	43,60
Heineken	235,80	235,80
Hoogovens nrc	75,70	75,10
Hunter Douglas	77,00	76,80
ING c.	74,80	75,00
KLM	47,30	46,50
Kon. KNP BT	51,20	50,00
Kon. Olie	188,00	188,80
KPN	52,60	52,60
Nedlloyd	56,00	56,20
Océ-v.d.Gr.	74,00	74,20
Pakhoed cert.	44,00	44,40
Philips	52,60	52,90
Polygram	72,90	72,70
Stork	42,00	41,80
Unilever cert.	196,90	198,10
Van Ommeren nrc	45,30	45,40
Ver.Bezit VNU	184,30	184,50
Wolters-Kluwer	121,00	122,40

Avondkoersen Amsterdam

ABN Amro Hold. 56,60 (56,80)
Hoogovens 75,00 (75,10)
Kon. KNP BT 49,80-49,90 (50,00)
Kon. Olie 187,50 (188,80)
Unilever 196,60-196,60 (198,10)

Binnenl. aandelen

Binnenl. aandelen	v.k.	sk
Aalberts Ind	81,00	80,70
ABN Amro pref.	57,00	56,00
ABN AmroHld.prf.c.	6,23	6,24
ACF-Holding c.	38,00	37,50
Ahrend Groep c.	166,50	166,00
Alanheri	37,30	37,30
Ant. Verff.	405,00b	-
ARTU Biologicals	3,70	3,70
Asd Options Tr.	22,80	23,40
Asd. Rubber	2,65	2,65
Atag Hold. cert.	126,50	126,00
Athlon Groep	70,00	70,00
Athlon Groep nrc	69,00a	67,50
Aut.Ind.R'dam	119,00	119,00
Ballast Nedam c.	76,00	76,10
BAM Groep	107,50	106,50
Batenburg	142,00	142,00
Beers	194,00	192,00
Begemann Groep	36,60	36,50
Belindo	281,00	281,00
Besouw Hold.	31,70	31,70
Blydenst.-Will.	26,50	26,90
Boer De Winkelb.	67,40	68,00
Borsumy Wehry	27,80	27,50
Boskalis cert.	35,50	36,30
Braat Beheer	24,80	24,50
Breevast	9,50	9,50
Burgman-Heybroek	1390,00	1390,00
Calvé-Delft cert.	1365,00	1375,00
Calvé-Delft pref	880,00	880,00
Cap Volmac	23,20	23,30
Ceteco Hold.	44,80	44,80
Cindu Intern.	101,50	101,50
Claimindo	280,00	280,00
Content Beheer	28,30	28,50
Credit LBN	41,50	41,00
Crown v.G. cert.	133,30	131,50
CSM	64,50	65,30
De Drie Electr.	14,20	14,20
Delft Instrum.	24,00	24,80
DICO Intern.	68,60	68,60
Dorp-Groep	33,50	33,00
Draka Holding	40,50	40,50a
Econosto	22,90	22,50
EHCO KLM Kleding	35,70	35,70
EMBA	201,00	201,00
Eriks Holding	117,90	117,60
Flexovit Int.	84,50	84,50
Frans Maas cert.	55,00	55,10
Free Record Shop	28,70	29,00
Fugro cert.	33,00	33,20
Gamma Holding	92,00	92,50
Gamma pref.	6,00	6,00
Garzarelli $	10,00	-
Gelderse Pap.	74,00	74,50
Getronics	51,50	50,60
Geveke	32,00	32,00a
Giessen-de N.	57,70	57,40
Gouda Vuurvast	70,00	70,00
Goudsmit	30,50	30,50
Groenendijk	29,70	29,70
Grolsch cert.	51,20	51,00
Grontmij	62,50	62,50
GTI-Holding	164,00	160,00
Hagemeyer	137,00f	136,70
HAL Trust B	16,20	15,80
HAL Trust Unit	16,30	15,90
HBG	276,00	272,00
Heijmans	59,00	59,00
Heineken Hold. A	212,00	212,00
Helvoet Holding	28,50	28,50
Hes Beheer c.	19,70	19,50
Hoek's Mach.	78,50	78,50
Holl. Colours	82,00	82,00
Holl. Ind. Mij	69,00	69,00e
Holl.Sea S.	0,42	0,41
Hoop Eff.bank	8,00	7,70
Hunter D.pref.	1,85	1,85
IHC Caland	41,00	39,70
ING	7,20	7,20
InterView Eur.	6,50	6,50
Internat.Muell.	92,50	92,80
Kühne+Heitz	36,80	36,80
Kas-Associatie	62,30	63,30
KBB	104,30	103,50
Kempen & Co	14,00	13,80
Klene Holding	137,80	137,80
Kon. Sphinx	53,50	53,30
Kon.KNP BT c.pref.	7,67	7,65
Kondor Wessels	45,50	45,50
Koppelpoort	416,00	416,00
Krasnapolsky	147,20	147,30
Landré & Gl.	48,50	48,50
LCI Comput.Gr.	3,65	3,65
M.Enim OB-cert.	85,00	85,00
Macintosh	44,60	44,40
Management Share	1,55	1,55
Maxwell Petr.	190,00	190,50
Moeara Enim	1620,00	1630,00
Moolen Holding	49,50	49,50
Mulder Boskoop	34,50	34,70
Multihouse	2,40	2,80
Naeff	440,00	450,00
NAGRON	91,00a	90,00
Nat. Inv. Bank	124,00	126,50
NBM-Amstelland	17,10	17,30
Ned.Part.Mij	50,00	50,20
Ned.Springst.	6455,00	6455,00
NEDAP	59,80	59,80
Nedcon Groep	32,80	32,80
Nedschroef Hold.	74,00	73,80
Neways Electr.	11,30	11,30
Nijv.-Ten Cate	82,00	81,50
NKF Holding	211,00	211,00
Norit	20,40	20,20
Nutricia VB cert	85,70	85,80
OPG cert.	43,30	42,60
Orco Bank cert.	63,00	63,00
Ordina Beheer	21,20	21,20
OTRA	285,00	287,00
P & C Groep	97,00a	97,00a
Philips Electr. d'95	0,10	-
Pie Medical	8,90	8,70
Pirelli Tyre	13,50	13,40f
Polynorm	187,00	187,00
Porc. Fles	25,20	25,20
Randstad	86,00	85,80
Reesink	116,00	116,00
Rood Testhouse	3,60	3,40
Rothmans Int.	3,80	3,90
Roto Smeets Boer	36,40	36,80
Samas Groep	52,00	52,30
Sarakreek	5,00	5,10
Schuitema	1900,00	1850,00
Schuttersveld	42,50	42,40
Simac Techniek	16,70	17,00
Sligro Beheer	88,10	88,30
Smit Intern.	42,00	41,50
St.Bankiers c.	17,90	17,50
Stad Rotterdam c.	35,80	36,00
Telegraaf De	190,50	189,50
Textielgr.Twente	76,00	76,00
Tulip Computers	17,20	17,00
Tw.Kabel Holding	188,50	188,10
Ubbink	60,00	60,00
Union	28,00	27,50
Vereenigde Glas	560,00	560,00
Vilenzo	44,40	44,40
Volker Stevin	87,20	86,50e
Vredestein	13,70	13,40
Wegener	118,70	118,30
Welna	48,50	48,50
West Inv.F. wb	65,00	65,00
West Invest F.	11,00	11,00
Weweler	33,40	33,10
Wolff, Handelmij	59,00	59,50
Wolters Kluwer	484,00	492,00b
Wyers	23,00	23,00

Beleggingsinstellingen

Beleggingsinstellingen	v.k.	sk
A'dam EOE Ind. F.	434,30	434,00
ABF	113,00	113,00
ABN Amro A.in F	82,70	82,60
ABN Amro Aand.F.	95,40	95,60
ABN Amro Amer.F.	73,10	72,70
ABN Amro Eur. F.	83,50	84,00
ABN Amro Far E.F.	78,00	76,80
ABN Amro L.Gr.F.	182,60	182,60
ABN Amro Neth.F.	114,50	114,70
ABN Amro Obl.Grf.	198,80	198,50
ABN Amro rent.div	160,60	160,50
Aegon Aandelenf.	46,60	46,50
Aegon Spaarplus	4,90	4,90
Aldollar BF $	30,80	30,80
Alg.Fondsenbez.	248,00	248,00
Alliance Fund	10,20	9,70
Alrenta	229,30	228,90
Amvabel	94,70	94,10
Asian Cap.F.$	62,70	62,90
Asian Select. F.	107,30	106,70
Asian Tigers F.	112,00	112,10
ASN Aandelenf.	52,30	51,90
Austria Global	1217,00	1217,00
Austro Hung. F.	7,70	7,70
AXA Aand.Int.	75,50	75,50
AXA E&L Belegg.1	92,20	91,30
AXA E&L Belegg.2	92,30	91,80
AXA E&L Belegg.3	117,40	117,40
AXA E&L Belegg.4	86,30	85,80
AXA E&L Kap.Rente	118,30	117,80
AXA Obl.Ned.	75,40	75,40
Bemco RentSel.	62,20	62,20
Bever Holding	4,60	4,60
Biogrond Belegg.	10,60	10,50
CL Aandelenfonds	96,50	95,60
CL Liq.Groeifonds	102,10	102,10
CL Obl.Dividendf.	104,40	104,20
CL Obl.Waardef.	122,40	121,90
Comm.Argeus F.	87,20	86,50
Comm.Benacus F.	89,70	89,10
Comm.Cea F.	91,20	90,90
CuMPreferent F.	106,80	106,90
Delta Ll.Dollarf.	53,00	53,00
Delta Lloyd ECU	54,10	54,00
Delta Lloyd Inv.	38,60	38,30
Delta Lloyd Mix	72,30	72,20
Delta Lloyd Rent	60,00	59,90
Donau Fonds	30,40	30,50
DP America Gr.F.	34,50	35,50
EGF Investm.	161,50	161,50
EMF Rentefonds	82,30	82,30
EMS Growth Fund	102,50	102,50
EMS Income Fund	91,10	-
EMS Offsh. Fund	100,30	-
Eng-Holl.Bel.T1	10,60	-
Eng-Holl.Bel.Tr.	20,00	20,00
Envir.Growth F.	37,00	37,00
Esmeralda part.	37,60	37,40
Eur.Ass. Trust	8,40	8,40
Euro Growth Fund	62,00	62,00
Euro Spain Fund	8,50	8,50
Far East Sel.F.	82,10	82,10
GAF Am.Liq.F. ecu	1,54	1,53
GAF Am.Obl.F. ecu	1,82	1,81
GAF Bfr.Liq.F. bfr	1051,00	1051,00
GAF DM Liq.F. ecu	1,59	1,59
GAF DM Obl.F. ecu	1,55	1,56
GAF Eng.Aandf. ecu	2,05	2,04
GAF Eng.Liqf.ecu	1,23	1,23
GAF Eng.Oblf.ecu	1,29	1,29
GAF Eur.Aandf.ecu	2,22	2,22
GAF Eur.Oblf.ecu	2,17	2,17
GAF Gl.Managf.ecu	2,53	2,52
GAF Jap.Aandf.ecu	1,17	1,16
GAF Jap.Liqf.ecu	1,62	1,62
GAF Jap.Oblf.ecu	1,74	1,73
GAF N-Am. Aandf.ecu	2,28	2,27
GAF	3,32	3,31
V.Oost.Aandf.ecu		
German City Est.	32,10	32,50
Gim Global	57,50	57,00
Groeigarant	1,36	1,35
Holl. Eur. Fund	59,30	59,30
Holl. Obl.Fonds	129,50	129,00
Holl. Pac. Fund	141,80	141,00
Holl. Sel.Fonds	97,40	97,00
Holland Fund	89,20	88,00
Hooge Huys Hypf.	128,00	128,80
INB Bnk Verre Oost.	47,60	47,50
ING Bnk Dutch F.	60,80	60,60
ING Bnk Geldm.F.	61,00	61,01
ING Bnk Glob.F.	53,20	53,00
ING Bnk Oblig.F.	32,60	32,60
ING Bnk Rentegr.F	128,20	128,10
ING Bnk Spaard.F.	103,41	103,43
ING Bnk Vastg.F.	22,00	22,00
Interbonds	488,00	488,00
Intereffekt 500	28,30	27,30
Intereffekt wt	29,90	29,70
Intereffekt Yen Value	84,70	82,90
Investa part.	82,00	-
IS Himal.Fund $	17,50	17,60
Jade Fonds	224,00	224,00
Jap.Ind.Alpha F.	7050,00	7600,00
Jap.Sect.Rat.Yen	5400,00	5450,00
Japan Fund	18,10	18,50
Korea Pac.Tr. $	13,00	13,00
Latin Am.Eq.F.	107,00	107,10
Leveraged Cap	59,60	59,50
Liquirent	54,45	54,45
Mal.Capital F.$	16,50	16,10
Mees Obl.Div.F.	114,30	113,90
Mexico Income F.	20,00	-
Mondibel	76,80	76,70
Nat.Res.Fund	80,50	80,10
New Asia Fund	10,40	10,60
Nomura Warr. F.	0,26	0,23b
OAMF Rentefonds	11,25	11,25
Obam, Belegg.	316,80	316,10
Ohra Aand.F.	63,60	63,30
Ohra Liq.Grf.	54,00	54,00
Ohra Obl.Df.	54,40	54,30
Ohra Obl.Grf	55,00	54,90
Ohra Onr.G.F.	60,20	60,00
Ohra Totaal F.	58,00	57,70
Orange Fund	28,20	27,90
Pac.Dimensions	30,00	-
Pac.Prop.Sec.F.	40,50	-
Pierson Rente	127,50	127,50
Pitcher	45,70	45,70
Postb.Aandelenf.	57,70	57,50
Postb.Beleggf.	57,30	57,20
Postb.Obl.f.	48,80	48,70
Postb.Verm.gr.f.	59,60	59,50
Rentalent Bel.	168,00	167,80
Rentotaal NV	38,20	38,10
RG Aand.Mixfund	60,10	60,00
RG America F.	141,00	140,30
RG Divirent F.	53,60	53,50
RG Europe F.	126,10	125,00
RG Florente F.	128,90	128,80
RG Hollands Bezit	96,90	96,50
RG Nettorente F.	105,00	105,00
RG Obl.Mixfund	61,30	61,20
RG Pacific F.	142,80	142,20
RG Rente Mixfund	63,60	63,50
Robeco	114,00	113,30
Rodamco	51,30	51,30
Rodamco Ret.Ned.	99,10	98,90
Rodin Prop.$	69,00	-
Rolinco	116,90	116,30
Rolinco cum.p	89,90	89,90
Rorento	82,40	82,40
Schrod.Int.Pr.F	28,80	28,90
Sci/Tech $	16,80	15,30
Suez Gr.Fund	50,40	50,70
Suez Liq.Grf.	200,30	200,30
Technology Fund	16,30	16,30
Tokyo Pac.Hold.	249,00	247,00
Tolsteeg. Beleggmij	351,50	351,50
Trans Eur.Fund	89,30	89,00
Transpac.F.	367,00	370,00
Uni-Invest	19,70	19,70
Unico Inv.Fund	69,00	69,00
Unifonds DM	35,50	-
Vaste Waard.Ned	54,70	54,50
VastNed	104,00	103,60
VHS Onr. Mij	4,70	4,70
VIB NV	46,40	46,40
VSB Aand.F.	98,50	99,10
VSB Mix Fund	60,50	61,00
VSB Obl.Groeif.	107,50	107,40
VSB Rente Fonds	99,70	99,40
WBO Intern.	70,50	70,40
Wereldhave NV	96,00	94,00
ZOM Florida F. $	33,00f	32,80
Zonnespectrum	8,85	8,90

Parallelmarkt

Parallelmarkt	v.k.	sk
IPNA 3 nrc	341,00a	-
Melle, van nrc	111,00f	110,70
Pan Pac. Winkel	3,70	4,00

Wall Street

Wall Street	v.k.	sk
allied signal	34	33⅞
amer.brands	35⅞	35¾
amer.tel.tel	53⅜	52⅝
amoco corp	59⅜	58½
asarco inc.	33⅝	32½
bethl. steel	20⅝	20½
boeing co	43⅜	43½
can.pacific	16⅝	16¼
chevron	42	41½
chiquita	16½	16¼
chrysler	44⅝	44
citicorp	42½	41¾
cons.edison	25¼	24¾
digit.equipm.	26⅜	25⅝
dupont nemours	57½	57¼
eastman kodak	51¼	51
exxon corp	57⅜	56⅞
ford motor	27½	27⅛
gen. electric	47⅝	47
gen. motors	46⅝	45⅛
goodyear	34½	33⅞
hewlett-pack.	86⅝	84⅝
int. bus.mach.	69	68⅝
int. tel.tel.	82⅝	81⅞
klm airlines	27⅛	26½
mcdonnell	114¾	115⅞
merck co.	36½	36⅜
mobil oil	79⅛	77¾
omega financ.	25	25
philips	30¼	30⅛
royal dutch	107⅞	107⅝
sears roebuck	48⅛	47¼
sfe-south.pac.	12⅝	12⅞
texaco inc.	60⅝	59⅝
travelers	32⅝	31⅝
united techn.	62⅝	62¼
westinghouse	12¾	12⅝
whitman corp	16⅝	16¼
woolworth	17⅛	16¾

Advieskoersen

Advieskoersen		
amerik.dollar	1,670	1,790
austr.dollar	1,22	1,34
belg.frank (100)	5,28	5,58
canad.dollar	1,230	1,350
deense kroon (100)	26,90	29,40
duitse mark (100)	109,35	113,35
engelse pond	2,61	2,86
finse mark (100)	34,50	37,00
franse frank (100)	31,20	33,95
griekse dr. (100)	0,63	0,80
hongkong dlr.(100)	19,75	23,75
ierse pond	2,55	2,80
ital.lire (10.000)	10,00	11,70
jap.yen (10.000)	170,50	176,50
noorse kroon (100)	24,00	26,50
oost.schill. (100)	15,63	16,13
port.escudo (100)	0,98	1,16
spaanse pes. (100)	1,25	1,41
turkse lira (100)	0,0035	0,0065
zuid.afr.rand	0,37	0,52
zweedse kr. (100)	21,80	24,30
zwits.fr. (100)	132,00	136,50

Wisselmarkt

Wisselmarkt	
amerik.dollar	1,73425-1,73675
antill.gulden	0,9625-0,9925
austr.dollar	1,2790-1,2890
belg.frank (100)	5,4435-5,4485
canad.dollar	1,29225-1,29475
deense kroon (100)	28,595-28,645
duitse mark (100)	111,9650-112,0150
engelse pond	2,7410-2,7460
franse frank (100)	32,785-32,835
griekse dr. (100)	0,6850-0,7850
hongk.dollar (100)	22,3550-22,6050
ierse pond	2,7080-2,7180
ital.lire (10.000)	11,095-11,145
jap.yen (10.000)	174,500-174,600
nwzeel.dollar	1,0415-1,0615
noorse kroon (100)	25,085-25,715
oostenr.sch. (100)	15,9100-15,9200
port. escudos (100)	1,0800-1,1200
spaanse pes. (100)	1,3480-1,3580
zweedse kr. (100)	23,375-23,425
zwits.frank (100)	134,675-134,725
e.c.u.	2,1400-2,1450

Indexen

Indexen		
CBS-koersindex	268,20	268,30
EOE-index	398,78	398,49
Dow Jones-index	3801,13	-45,76

Optiebeurs

	serie		omzet	v.k.	s.k.
KPN	c apr	50,00	110	5,50a	4,70
abn amro	c jan	65,00	172	0,80a	0,60
abn amro	c o98	70,00	187	5,70	5,50
abn amro	p okt	60,00	139	2,60	3,30
abn amro	p jan	57,50	211	2,20	2,40
aegn	c jan	105,00	123	3,00	2,50
ah	c okt	50,00	248	0,30	0,30
ah	c apr	50,00	135	2,80	2,40
ah	p okt	47,50	113	0,50	0,60
akzo	c okt	210,00	122	1,40	1,50
akzo	c jan	200,00	105	12,30a	11,20
akzo	p okt	200,00	115	2,60	2,80b
d/fl	c okt	175,00	131	1,30	0,90
d/fl	c nov	175,00	107	2,50	2,00
els	c okt	170,00	114	2,30	2,30
els	c jan	180,00	181	4,50	4,50
eoe	c okt	400,00	627	4,50	4,40
eoe	c okt	405,00	286	2,70	2,50
eoe	c okt	410,00	532	1,40	1,30
eoe	c okt	420,00	173	0,40	0,30
eoe	p okt	390,00	451	2,30	2,00
eoe	p okt	395,00	418	3,60	3,50
eoe	p okt	400,00	362	5,80	5,60
eoe	p okt	410,00	375	12,70	12,50
eoe	p okt	415,00	105	16,80	17,00
eoe	p nov	390,00	1334	4,80	4,50
hein	c okt	240,00	112	3,20a	2,50
hoog	c okt	70,00	112	6,30a	5,60
hoog	c okt	75,00	187	2,50	2,00
hoog	p okt	65,00	515	0,20	0,10
hoog	p okt	75,00	271	1,70	1,80
hoog	p okt	80,00	242	4,80	5,30
ing	c jan	85,00	116	1,00a	0,70
ing	c o97	80,00	124	8,30	8,40
klm	c okt	47,50	254	1,50	1,00
nedl	c jan	70,00	183	1,00	1,00
nut	c feb	95,00	124	6,20	5,80
olie	c jan	200,00	270	3,30	3,40
olie	c apr	200,00	923	6,40	7,00
olie	p.jan	190,00	111	6,80	5,90
olie	p apr	185,00	922	5,80	5,60
phil	c okt	45,00	217	8,00	8,10b
phil	c okt	52,50	991	1,30	1,50
phil	c okt	55,00	118	0,50	0,50
phil	c apr	45,00	174	9,50	9,70
phil	p okt	52,50	540	1,10	0,90
phil	p okt	60,00	281	7,20	7,00
unil	c okt	195,00	153	4,40	5,00
unil	c okt	200,00	236	1,90	2,30
unil	p okt	195,00	117	1,80	1,50

Goud en zilver

Goud onbewerkt 21,610-22,210, vorige 21,790-22,390, bewerkt 23,810 laten, vorige 23,990 laten.
Zilver onbewerkt 275-345, vorige 275-345, bewerkt 390 laten, vorige 390 laten.

a=laten	g=bieden+ex.div.
b=bieden	h=laten+ex.div.
c=ex-claim	k=gedaan+h
d=ex-dividend	l=gedaan+g
e=gedaan+bieden	vk=slotkoers vorige dag
f=gedaan+laten	sk=slotkoers gisteren

Limburgs Dagblad

piccolo's

In de Cramer 37, Heerlen
Postbus 3100, 6401 DP Heerlen
Postbank: 1035100
Bank: ABN-AMRO 57.75.35.935
Fax: 045-739204 of 739364

Piccolo's
Over 1 kolom, in kleine letters met één woord in hoofdletters. Minimumhoogte: 10 millimeter. Prijs per millimeter hoogte: ƒ 1,40.
Afwijkende tarieven voor rubrieken Proficiat en Vermist/Gevonden ƒ 1,25 per mm, Onroerend Goed en Bedrijven Transakties ƒ 1,90.

Reuzepiccolo's
Over 1 of 2 kolommen, in 4 mogelijke lettergrootten met minimaal één woord in grotere letter (14-punts).
Minimumhoogte: 10 millimeter. Foto's, logo's en illustraties zijn mogelijk. Prijs per millimeter hoogte per kolom: ƒ 1,90.
Afwijkende tarieven Kontakten/Klubs en 06-lijnen: ƒ 2,35.
Advertenties onder nummer: ƒ 7,50.
Bewijsnummers op aanvraag: ƒ 4,75.

Prijzen zijn exclusief 17,5% BTW. Betaling contant of met de acceptgirokaart die u wordt toegezonden.

Enkele rubrieken UITSLUITEND à contant en mét legitimatie.

Telefonisch opgeven
045-719966
Maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Opgave - in de regel - tot 12.00 uur daags voor plaatsing.

Schriftelijk opgeven
Opgave via de 1e post daags voor plaatsing.

Persoonlijk opgeven
Via de balie van onze kantoren maandag t/m vrijdag 8.30-17.00 uur. Voor plaatsing op zaterdag en maandag geldt vrijdag 11.00 uur.

Wij kunnen geen enkele aansprakelijkheid aanvaarden voor schade van welke aard dan ook, ontstaan door niet, niet tijdig of onjuist plaatsen van advertenties.

Het Limburgs Dagblad wordt dagelijks gelezen door bijna 250.000 personen van 13 jaar en ouder.
(Bron: Cebuco Summo Scanner)

Rij-instructeur/trice
Vraag onze gratis studiegids aan.
ROC Heerlen, ☎ 045-224556 of 045-258398.

Bunij bouwbedrijf b.v. vraagt met spoed voor werk in Duitsland colonnes ervaren METSELAARS en betontimmerlieden. Hoog loon en goede sociale voorzieningen. Telefoon 045-217358.

Ervaren zelfstandig werkende FRITUREHULP m/v gevraagd. Tijden in overleg. 045-244538 na 13.00 uur.

Wilt U snel een vaste baan of een eigen rijschool? Dit kan na vijf maanden! Want dan kunt u het begeerde Kaderschooldiploma bezitten. U kunt aan de slag als rijinstructeur, want er is vraag naar RIJ-INSTRUCTEURS m/v. Maar U mag ook zelfs zonder middenstandsdiploma vrij een rijschool beginnen. Binnenkort starten nieuwe dag-, avond- en zaterdagopleidingen in Amsterdam, Rotterdam, Utrecht, Zwolle, Best en Maastricht. Meer informatie? Bel dan voor 21.00 uur voor een gratis uitvoerige studiegids. De Kaderschool: 04998-99425 of 043-259550.

Gevraagd voor 3 dagen per week BARKEEPER, flexibel en gezellig vanaf 30 jaar. Telef. 04450-1437.

Friture te Landgraaf vraagt nette zelfstandig werkende HULP plm. 20 uur per week. 045-330302 tot 12.00 uur.

Man biedt zich aan als PRIVÉCHAUFFEUR, verzorgt uiterlijk en ervaring. Br.o.nr. B-06040, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Gevraagd FRITUREHULP liefst met ervaring. Telefoon 045-461824.

ƒ 500,- p/wk. BIJVERDIENSTE, Advertentieverkopers met erv. Horeca-Sportmagazine in Ned. en België. Info, 19-21 u. ☎ 045-453218.

MEDEWERKERS gezocht met veel vrije tijd, full- of parttime. Tel. 00-49.241. 531565.

PART-TIMERS gevraagd voor de zaterdag-markt in Eygelshoven. Ervaring in AGF-branche gewenst. Telef. sollicitaties tussen 17.00-18.00 u. 045-217420.

Dakdekkersbedrijf AADAK kan nog dakwerk aannemen. Bel voor vrijblijvende offerte. Telef. 045-228688/228377/06-52806457.

TIMMERMAN hangt uw deuren af. Telefoon 045-751833.

Gevraagd VOEGWERK, goed en goedkoop. Telefoon: 045-454317.

Onr. goed te koop aangeb./gevr.

Bongaerts Rijcks Wachelder

Den Hoekstraat 5, Stein.
Halfvrijstaand woonhuis met aanbouw, L-vormige woonkamer met open keuken en app., 3 slpkrs., badkr. met douche en v.w., berging c.q. wasruimte, garage met aparte berging, betegelde oprit en terras.
VR.PR. ƒ 189.000,- K.K.
Het Ambacht 18, Brunssum
Halfvrijstaand woonhuis met garage, ruime woonk., keuken, 4 slpkrs., badkr. met ligbad, 2e toilet, dubbele wastafel, pand verkeert in goede staat van onderhoud.
VR.PR. ƒ 205.000,- K.K.
St. Barbarastraat 33, Heerlen.
Halfvrijstaand woonhuis met dubbele garage met aparte werkruimte, kelder, serre, woonk., keuken met berging, 1e verdieping: 4 slpkrs., badkr. met douche, toilet, v.w., 2e verdieping: 3 slpkrs., zolder
VR.PR. ƒ 295.000,- K.K.
B.W.R. Vastgoed
Tel. 046-336369.

GRATIS
kunnen wij niet bemiddelen bij de verkoop van uw huis, maar door onze deeltarieven kunt u honderden guldens besparen op de courtage. ABAZ onr. goed en taxatieburo, lid NVBT, tel. 045-718731, fax. 045-716568.

GEVRAAGD
ter bemiddeling huizen in Zd.-Limburg. Door onze deeltarieven honderden guldens besparing op de courtage. ABAZ onr. goed en taxatieburo, lid NVBT. ☎ 045-718731, fax. 045-716568.

TAXATIES
van al uw onr. zaken, snel, betrouwbaar en extra voordelig door deeltarieven. ABAZ onr. goed en taxatieburo, lid NVBT. ☎ 045-718731, fax. 045-716568.

Te koop gevr. ouder WOONHUIS met tuin (opknappen geen bezwaar). Tel. 046-753367.

Woonhuis met SPOED te koop gevraagd, opknappen geen bezwaar. ☎ 040-114752.

BRUNSSUM, Langeberglaan 10, hoekwoning, 3 slpkmrs., ƒ 139.000,-. Wijman & Partners. 045-728671.

WONING te huur, 1 slpk., keuken, bad, bergruimte, ƒ 685,- per mnd., ƒ 1.300,- borg. Tel. 045-257090.

Heerlen, te h. Sittarderweg/Graafbroekerweg APPARTEMENT: woonkamer, keuken, balkon, badk., 1 of 2 slpks., berging. Inl. 046-743275 van 11.00-14.00 uur.

KERKRADE-West: loods, 10 x 4 mtr., electra + water. ☎ 045-462982 na 20.00 uur.

KERKRADE-Centrum: winkel c.q. kantoorruimte, plm. 225 m2, bij de markt, voetgangersdomein (nw.bouw). ☎ 045-462982 na 20.00 uur.

Te huur GELEEN-ZUID woonhuis per 1 november, ƒ 950,- per maand. Br.o.nr. B-06046, L.D., Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

Kamer vrij in studentenhuis SCHAESBERG ƒ 270,- all-in. Tel. 045-313255.

GEMEUB. zit/slaapkamer te huur, liefst alleenst. dame/meisje. Tel. 045-223970.

Te h. in HEERLEN Centrum, per 1 oktober kamer in studentenhuis. Tel. 045-711007 of 043-251634.

Kamers te huur, hartje HOENSBROEK voor oudere personen, met kost. Tel. na 12.00 uur 045-224509.

Maatproblemen?

Opgelost!
G&G Special sizes
biedt modieuze herenkleding in de grote maten. Lengte en omvangsmaten beginnend bij maat 56 en doorgaand tot maat 75. Een lengte van 2.18 mtr. of een gewicht van 200 kg? G&G Specials sizes zet u vlot in een kostuum, combinatie of een complete vrije tijds out-fit. Om kort te gaan: maatproblemen worden opgelost door:
G & G SPECIAL SIZES FOR MEN
Roermond, Mariagardestraat 88, tel. 04750-32176
Ook vestigingen in: Amsterdam, Antwerpen, Apeldoorn Groningen, Den Haag en Tilburg.

AANNEMERSMATERIAAL te koop. Betonstutten, kolomkransen, steigerbuis, koppelingen, profielen, steigerplanken, balkhout etc. etc. Inl. 046-743275.

Bedrijfsruimte

KANTOORUNITS, Maastricht-centrum. V. Hasseltkade, 10-25 m2. Incl. telefoon/fax en balieservice vanaf ƒ 725,- p.mnd. Office Point, Business & Office Centre. ☎ 043-261010.

Reparaties

KOELKASTREPARATIE. Geen voorrijkosten en gar. Vroko 045-441566/461658.

TV/VIDEO reparatie. Zonder voorrijkosten. Görgens. Industrieterr. Abdissenbosch. Landgraaf. Tel. 045-314122

TEBBEN koeltechniek koelkast/diepvriesreparaties met garantie. Voor part. geen voorrijkosten. ☎ 045-460471.

DIEPVRIES- en koelkastreparaties, zonder voorrijkosten. ☎ 046-745230. Service binnen 24 uur met garantie.

Landbouw

PAARDENBOXEN, buitenstallen, draaideuren, voerbakken en hooiruiven. Sane, Maastrichtersteenweg 198, Maaseik. 00-32.89562616.

MESTQUOTUM te koop 1198 kg fosfaat. Br.o.nr. B-06033, Limburgs Dagblad, Postbus 2610, 6401 DC Heerlen.

ONDERDELENBANK. Tel. 04493-2715.

Winkel & Kantoor

Kassa....Kassa!!
Occ. v.a. ƒ 250,-. Nieuwe v.a. ƒ 495,-. Tevens aanbiedingen in Weegschalen, Copiers, Kantoormeubelen. Prijzen excl. BTW, m.i. Roltex, Alles voor Winkel & Kantoor, Daelderweg 25, Bedr.terrein Horsel, Nuth.
Tel.: 045-242880, fax: 045-241690. Open: Ma-vr. 8.30-17.30 uur, donderdag tot 21.00 uur.

Bedrijven/Transacties

Ter overname gevraagd
lunchroom en/of brood-gebakzk.
Op A1 lokatie van een druk centrum in de Zd. Limburg.
Ander geschikt pand ook bespreekbaar plm. 150 m2.
Financiële middelen aanwezig. Jomas bv,
Postbus 366, 6430 AJ Hoensbroek. 04492-6091.

Auto's

Autobedrijf John Koullen
biedt aan ANWB gekeurde auto's met 15 maanden garantie en nationale autopas.
Citr. XM 2.0 Ambiance '90;
Opel Omega 2.0 i GL '91
Alfa 33 IE rood, '91
Alfa Spider blauwmet., '87
BMW 325i Cabrio '88
Citroën BX Leader '87
Daihatsu Charade 1.3 i '91
Honda Civic 1.6 V Sedan '89
Kadett Sedan Club '88
Kadett 3-d, 74.000 km. '87
Kadett aut. 72.000 km. '86
Corsa 1.2 GL '87
Ford Orion Ghia 16V IS '91
Ford Orion Cli zilver '91
Scorpio 2.4i GL '91
Scorpio 2.0 5-drs '89
Scorpio 2.8i 67.000 km. '86
Ford Siërra 2.0i '88-'90
2x Ford Escort 1.3 L '85
Fiat Tempra 1.6 IE '91
Fiat Tipo 1.6 AGT '90
Fiat Uno 75 SX IE '90
Peugeot 309 GL 5-drs '88
Ren. 19 GTR Chamade '90
Seat Ibiza GL '85
VW Jetta 1.6 CL '88
Audi 80 GT '86
Lada 2104 station '90
Nissan Blueb. station '86
Toyota Carina 1.6 '88
Mercedes 190 D v. acc. '85
Mitsub. Galant T.D. '86
Seat Ronda SXi '84-'85
Opel Senator 2.5 E '84
Fiat Panda blauw '86
VW Golf GTD wit '84
Ford Escort XR3-i '83
Volvo 240 GL 2.3 '83
Cabriolet
Mercedes 300 SL nw.st., '86
BMW 325i Cabriolet '88
Alfa Spider 2.0 QV '87
Corvette Cabriolet '74
4 X 4
Isuzu Trooper TD VAN '89
Pajero TD geel kent. '87
Landrover 88 hardtop '79
Bestellers
Citroën Hy-bus veebak.
Diverse inruilauto's van ƒ 500,- tot ƒ 2.500,-.
Garantie 3 tot 15 maanden v. a. ƒ 7.500,-. Kom vrijblijvend kijken en vergelijken op ons verkoopterrein en in onze showroom. ANWB gekeurde auto's met garantie. Nationale autopas. Autobedrijf John Koullen, Beitel 114, Heerlen. (200 mtr. naast disco Peppermil) Telefoon. 045-426995 / 424268.

Te k. gevr. loop-, sloop- en
Schadeauto's
Ik betaal de hoogste prijs in Limburg. Tel. 045-272019.

BMW M3, bwj. '87, diamantzw.met., leder int., i.z.g.st., 220 Pk., ƒ 27.500,-. Tel. 046-528336 b.g.g. 581841.

BMW 318i, nw. model, bwj. '92, diamantzwartmet., 1e eig., schadevrij, in nw.st., ƒ 42.500,-. ☎ 046-581841 b.g.g. ☎ 046-528336.

Johan SCHMIDT autohandel heeft diverse auto's in voorraad van ƒ 750,- tot ƒ 6.000,-. Alles met APK. Tel. 04492-2888. Hommert 24, Vaesrade.

Auto de KROON: Omega 11-'87 aut.; Diahatsu Cuore '88; Escort 1.3 '84; Galant '86; Siërra 2.0 '88; Fiësta 1.3 S '85; Corsa 1.0 '84; Honda Jazz '85; Sunny '83; Manta 2.0 '82; Opel Kadett 1.2 '83. Inruil mog. Anjelierstr. 123A, Heerlerheide, ☎ 045-213021.

Te koop FIAT Uno 45 S, type '87, APK 9-'95, i.z.g.st., ƒ 3.400,-. Tel. 045-317675.

Ford ESCORT 1.4 CLX, bwj. '91, 3-drs., nieuw model, roodmet., i.z.g.st., vr.pr. ƒ 15.250,-. Tel. 046-528336 b.g.g. 581841.

Te koop Honda PRELUDE 2.0 EXR 4-WHL, ALB, bwj. '87, kleur wit, vr.pr. ƒ 8.500,-. Tel. 04498-59364 b.g.g. 046-740426.

Te koop MAZDA 323 1.5 GLX, wit, stationcar, schuifdak, trekhaak, '86, APK 9-'95, zeer mooi, ƒ 7.400,-. Poststr. 31, Kerkrade.

MERCEDES 190 E 2.3 16V, bwj. '85, div. extra's, beigemet., in nieuwst., pr.n.o.t.k. 046-528336 b.g.g. 581841.

Te k. MERCEDES 190 diesel, automaat, bwj. '84, veel extra's, vr.pr. ƒ 9.250,-. Telefoon 04492-5473.

MITSUBISHI Galant 2.0 GLSi autom., 4-drs. SED, veel extra's, beigemet., bwj. '89, ƒ 13.750,-. Tel. 046-528336 b.g.g. 581841.

Vectra 2.0i GL AUTOMAAT '89; Corsa 12S '84; Vectra 1.6i GL '93; Vectra 1.8i GL '91; Kadett 1.6i type '90; Kadett 1.3 Club '89; Kadett Sedan 1.2 S '87; Kadett 1.2 S '86; Ascona 1.6 S HB '86. Met Bovaggarantie Denneman Automobielbedrijf, Raadhuisstr. 107, Hulsberg.

Te k. Opel KADETT Stationcar Club 2.0i 115 pk, metal. zilver, 5-drs., model '89, zeer mooi met extra's, km.st. 85.000, met boekje, vr.pr. ƒ 12.900,-. Telef. 04498-60042, Walramstr. 18, Born.

Te k. PEUGEOT 205 1.3, bwj. '85, kleur wit, APK, ƒ 4.000,-. Tel. 045-217226.

Suzuki SJ 410 JEEP, cabrio, div. access., nov. '83, APK 9-'95, vaste prijs ƒ 4.750,-. Dorpstr. 19, Bingelrade.

Toyota CELICA STi bwj. '90, kl. rood, km.st. 29.000, ƒ 27.000,-. Tel. 045-327677 of 322731.

VW GOLF 1.8 CL inj., bwj. '93, 1e eig., in ABS, nieuwstaat, 31.000 km. aantoonbaar, speciale kleur, groenmet., 90 Pk, CD-speler + alarm, ƒ 10.000,- onder nieuwprijs. Tel. 046-528336 b.g.g. 581841.

VW POLO Chopper, 3-drs., type '83, APK, ƒ 1.750,-. Tel. 045-723232.

VW GOLF 1300, type '80, APK 9-'95, i.z.g.st., ƒ 1.350,-. Heemskerkstr. 66, Heerlen/Meezenbroek.

Te koop VW PASSAT 5-drs., type '84, LPG, APK 8-'95, ƒ 2.200,-. Tel. 045-317675.

Wij kopen alle LADA'S en ook andere auto's. Telefoon: 045-423973.

Auto KALDEBORN, wij betalen de hoogste prijs voor uw auto!!! 045-411572.

Met bovaggarantie ANWB gekeurde auto's bij de Opel specialist: Opel Kadett 1800 '88 ƒ 12.950,-; Opel Astra combi GLS '92 ƒ 25.750,-; Vectra 16i 5-drs. '90 ƒ 20.950,-; Opel Astra 1600 '92 ƒ 23.750,-; Opel Omega 2.0 '87 ƒ 10.750,-; Opel Kadett Sedan 1600 '90 ƒ 16.950,-; Kadett GSi 16V '90 ƒ 23.950,-; Ford Siërra 2.0 '84 ƒ 4.250,-; BMW 320-6 aut., '83 ƒ 4.000,-; Fiat Uno 45 '89 ƒ 6.900,-; Mazda 323 '86 ƒ 5.900,-; BMW 316 '84 ƒ 4.500,-; Opel Kadett 1200 '84 ƒ 1.700,-; Opel Kadett 1300 '87 ƒ 7.750,-. WEBER, Autobedr., Baanstr. 38 Schaesberg 045-314175.

Math. KOENEN biedt te koop aan: 100 tot 150 auto's v.a. ƒ 500,- tot ƒ 10.000,-. Inruil en financ. mogelijk, alles APK. Tel. 04499-5204. Handelsweg 1, Susteren.

Te k. gevraagd alle type LADA'S voor export van 1984 t/m 1991. Correcte afhandeling. Tel. 077-515511.

Te koop gevr. alle merken auto's. Bet. HOOGSTE prijs!! 045-416239 tot 21 uur open.

PONTIAC Transport 3800 GT, bwj. '91, geel kent., alle extra's, duurste uitvoering, bordeauxroodmet., i.z.g.st., inr. mog., vr.pr. ƒ 45.000,-. Tel. 046-528336 b.g.g. 581841.

Siërra 2.0 CL '88; Corsa diesel '89; Golf 1600 '86; Mazda 323 aut. '79; Escort 1100 '83; Kadett stationcar '87; Alto GL '88; Escort 1.4 CL '93/'87/'86; Kadett 1.3 S '86; Nissan Cherry '85; BX 1.6 TRi '87. Akerstraat Nrd. 20a, Hoensbroek. Tel. 045-222455.

Opel KADETT Ccoupé I, bwj. 10-'75, oranje, pr.n.o.t.k. Telef.: 04754-86157.

GEVRAAGD Lada's en Skoda's, bwj. '85-'91. 04958-91917 b.g.g. 06-52.964552.

Escort GHIA '81 ƒ 1.650,-; Taunus combi '81 ƒ 1.150,-; Honda Civic '82 ƒ 2.200,-; Opel Ascona '81 ƒ 650,-; Mits. Lancer '83 ƒ 2.500,-; VW Golf '80. Oude Landgraaf 101 Landgraaf 045-311078.

VOLVO 480 Turbo, bwj. '89, ANWB gek., APK 9-'95, veel extra's, ABS, alles electr., 15 inch. velgen, ƒ 23.350,-. Tel. 045-426794.

Met spoed te koop gevraagd voor export, personenauto's, vracht en bestel. Hoogste prijzen. LUCAR Kerkrade. Telef. 045-456963.

Geldzaken

HYPOTHEEKCENTRALE Nederland. Hypotheken tot 135% v.d. ex-waarde. Ook voor 2-verdieners. Rente v. a. annuïteit 6,1%, spaar 6,4%. Uw hypotheek verhogen? ☎ 073-220300.

Sloop- en schadeauto's

Te koop gevr. SLOOP- en schade auto's, tev. in- en verkoop gebr. auto-onderd. A. Körfer. ☎ 045-229045.

Te k. gevr. SCHADE- sloop- en loopauto's, en verkoop gebr. auto-onderdelen. Joep Wolters. Telef. 045-411480.

Wij geven U de HOOGSTE prijs voor Uw auto, sloop- en schade-auto: 045-225774.

Te koop gevr. schade- en oude sloopauto's. Tev. onderd. Autosloperij K. KÖRFER, 045-227377, Industriestr. 7, Hoensbroek.

Auto-onderdelen en accessoires

Carrosseriedelen
origineel - imitatie - overzet.
Alle Europese- en Japanse automobielen
Geevers Nuth
Tel. 045-244242.

In- en verkoop schade-auto's
Autodemontage Deumens
Verkoop gebruikte en nieuwe onderdelen van alle recente merken auto's. Tevens nieuwe trekhaken. Haefland 20 (industrieterrein) Brunssum, 045-254482. Geopend dag. v. 9.00-18.00 uur, zaterdags 9.00-15.00 uur.

Te koop diverse VW ONDERDELEN: GTi, diesel, tot bwj. '92. Tel.: 04754-86157.

Piccolo's in het Limburgs Dagblad zijn groot in RESULTAAT! Bel: 045-719966.

Aanhangwagens

DASSEN, aanhangwagens fabr., verk., verh., onderd., rep. ☎ 045-455088/452501.

Opleidingen

YOGALESSEN in Heerlen en Hoensbroek. Danset. Tel. 046-746581, tussen 12.00 en 15.00 uur.

Heer 52 jr. vast werk en auto zkt. DAME voor vaste relatie. Br. liefst m. foto en tel.nr. Br. o.nr. B-6044, Limb. Dagblad, Postb. 2610, 6401 DC H'rln.

Weg. omst. te k. HOBBY 520 TQM Classic, met div. extra's. Oude Schachtstr. 43, Kerkrade. Tel. 045-351917.

OPRUIMING!
RESTANTEN
GROTE KORTING
EN EXTRA KASSAKORTIN…
VAN 5% OP ALLE ARTIKE…
SCHMET…
sportshop

Proficiat … 40 ja…

Jij vindt dit niet le… wij liggen in e… Wie, o, w…

Nog steeds SE… RUIMING. Rens … Ganzeweide 54, … de. Telef. 045-21148…

Te k. VESPA Cia… wielen, bwj. '91, ƒ … 045-427190.

.Herfst-sp…
10 Dgn. Gandia… Valencia. V. 14/10… op heen- en terug… excurs. Slechts ƒ… strand van Gand… door de vakanti… onlangs als beste… ficeerd uit meer… stranden over de… Exclusief te boek… KRISTAL VAKAN… Den Bosch: 073-… Berlicum: 04103…

TUINHUISJES, 2… ƒ 435,- show! … hondehokken enz. … reeds vanaf ƒ 19… bouw Ubachs, 50 … briek aan gebruik… de-Vink. Tel. 045-46…

Vandaag nog m… zand, morgen … GRASZODEN, heesters, heide e… Tuincentrum. ☎ 045-…

Reker KACHELS… ZAAK. Ook uw … dubbelwandige … kanalen. Kluis 28… telefoon 046-740785.

GASKACHELS/houtk… Goedkoop! Gratis … De Kachelsmid, W… Klimmen. Tel. 04459-…

Piccolo's in het … Dagblad zijn groo… SULTAAT! Bel: 045…

Voor Piccolo… zie verder pag…

Bel 045-719966 Piccolo's voor méér en snel resultaat Bel 045-719966

Exclusieve club met uitsluitend Ned. meisjes vraagt met spoed 2 MEISJES. Werktijden in overleg. Tel. 045-428305 na 13.00 uur.

ƒ 1.600,- Garantie p.wk. Club zkt. nog 3 DAMES v.a. 18-30 jr. 045-416143.

LUXE club vraagt 'n leuke meid (weg. drukte) ƒ 3.000,- per wk. halen/brengen. Tel. 00.32-11602729, (na 14 u).

Goedlopend privéhuis vraagt DRINGEND meisje. Tel. 045-708903.

Homo-kontakt
Direct apart met een hete knul uit Limburg!!
Bel nu 06-9614 (Nu 50cpm)

Adressen
Dames geven hun adres en telefoonnummer.
06-96.85
24 u/p.d. 100 cpm

100% Wild Live Sex
06-9891
Geen wachtlijst! 1 gpm.

(1,- p.m.) Geef die stoute meid v. mij maar een flink pak op d'r blote... zei ze tegen haar vriend, nou die kon zich niet meer inhouden
06-340.340.55

De sadist
lacht wreed naar het vastgebonden meisje.
06-340.340.90 (1,- p.m.).

(1,-p.m.) Kom maar m. je hand onder m'n bh, zei ze tegen de knul. En heb je dit wel 'ns gezien? Toen trok ze haar slipje uit
06-340.350.60

(1,- p.m.) Met 2 jongens in 't kleedhokje liet ze haar badpak zakken. Voel 'ns hoe strak ik ben, wie wil er eerst?
06-340.340.21

Live direct apart
ook voor adressen en tel.nrs!
06-340.350.80 (50 cpm).

Rijpe vrouwen zoeken jongens voor een slippertje.
06-9760
75 cpm. AKTIE!!!

HOMOKONTAKTEN
Zoek je 'n lekkere hete jongen?
Gaydating
06-95.18 (75 cpm).

Homokontakten
Zoek je 'n hete jongen?
06-320.330.18 (75 cpm).

Privé telefoonnrs. van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
06-9605

Thuiskontakt
hete vrouwen in jouw regio.
Bel nu 06-9811 (75 cpm).

Anonieme
Sexadresjes van vrouwen.
Bel 06-9737 (75 cpm).

Praat nu zelf de heetste vrouwen jouw (hotel)bed in!
Bel nu (100 cpm)
06-9664.

Telefoonsex
Hete vrouwen bellen gratis!
06-320.330.87 (75 cpm).

Sex-voor-twee
Telefoonsex met vrouwen
06-320.330.46 (75 cpm)

SM-kontakt
Voor strenge afspraken!
06-320.325.80 (100 cpm)

Rijpe vrouwen willen sexkontakt (niet commercieel) 75 cpm.
06-9890

Homosex voor 2
(ƒ 1,- p.m.)
Jack Off 06-9735
Telefoonsex 06-9835
Draai eerst 06-320 en dan:
SM voor 2 325.10
Bi-sex 323.36
Travestie 325.09
Breinsex 327.56
Darkroom 324.16
Jongenssex 325.19
Gay Super 329.16
Transseksueel 321.36

Gratis
sexgesprek voor vrouwen.
Dames bel 06-4300. Heren bel 06-9667 (100 cpm).

Privé telefoonnrs van hete vrouwen thuis! (75 cpm)
06-9502

Erv. vrouwen
40 jaar zoeken sexcontact.
06-350.290.37 (75 cpm)

Homo Jongens
Hoor ze TEKEER gaan
06-320.330.88 (75 cpm).

Hete vrouwen
willen met jouw 'n sexgespr.
(75 cpm) 06-320.322.33

Hete vrouwen zoeken
anoniem-sexkontakt
Bel nu: 06-9511 (75 cpm)

Gratis sex
vrouwen: 06-4300, heren bel 06-320.33091 (75 cpm).

Gratis Sexkontakt
voor vrouwen: 06-4909,
Mannen bel 06-9604 75cpm

Discreet
Sexkontakt met rijpe meiden!
06-320.330.42 (75 cpm)

VOLRIJPE vrouwen zoeken anoniem en niet-commercieel sexkontakt. 75 cpm.
06-9656.

Nieuwe Rage uit Amerika SEXPRIVÉLIJN. Bel en spreek boodschap in en luister naar van anderen die ook bellen. Hoor je een lekkere boodschap dan wordt je live doorverbonden. Vrouwen bellen gratis! 1gpm.
06-97.92.

NIEUW! Sexdoorschakellijn:. Vrouwen willen DIREKT SEX. Bel nu 75 cpm
06-9.750

Gay Café Limburg
06-320.327.55
ƒ 1,- p.m.

Hete vrouwen uit de Regio
Limburg
06-350.23.047 (100 cpm).

Anonieme
Sexafspraakjes in Limburg
06-320.330.79 (75 cpm).

Heerlijk Discr.
direct apart met hete vrouwen uit Limburg!!
06-320.322.11 (75 cpm).

Anonieme
sexdating. Sexkontakt met eenzame vrouwen. 06-9706 (100 cpm).

Sex voor twee
sexgesprek met 'n vrouw.
06-320.330.82 (75 cpm).

SM voor 2
snelle sm-kontakten!!!
06-320.329.99 (75 cpm).

Zin in 'n WIP? Bel de gewillige dames direkt 75 cpm.
06-98.77.

Sex via je Postcode!
Toets de cijfers van je Postcode in en ontdek de Sex/Adressen in jouw direkte leef/woon omgeving!
06-95.46
1 gpm (alle Ned. Postcodes)

DIRECT-THUISLIJN
Vrouwen en meisjes hebben hun privé tel.nr. in onze computer zitten waardoor wij je direct kunnen doorverbinden. Ze hebben allemaal hun visitekaartje ingesproken. Luister KIES en wij verbinden je door voor een privégesprek! 75 cpm.
06-95.60

Rijpe vrouwen
zoeken onervaren jongens
06-9504 (75 cpm)

SM-KONTAKTEN
Direkt apart met meester of dienaar. Bel nu 75 cpm
06-95.37.

Let op! BLIND DATE via de telefoon. Direkt apart, leuke meiden. 75 cpm. Bel:
06-95.95.

Direct contact
met DAMES uit heel Nederland. GEHEEL PRIVÉ thuis doorgeschakeld.
06-96.80
24 u./p.d. 100 cpm.

Sex van achter
GRIEKS!! Bel Marcha 1 gpm
06-9618

Zoek je RIJPE vrouwen voor sexkontakt? (Niet commercieel) bel: 1 gpm
06-350.266.53.

Dolce Vita
Waar zit de smaak van 't zoete leven, omdat wij de stijl van 't leven kennen, vandaar 't goede niveau. Het moderne interieur heeft een romantische uitstraling. De kanjers om U heen zijn sterren in Uw ogen. De naam Dolce Vita klinkt lekker in de oren, maar dat is niet voor niets, 't is gewoon omdat Dolce Vita goed is. De klantvriendelijkheid stelt U fijn op Uw gemak, zodat 't verblijf in Dolce Vita zeer aangenaam is. En zeker de weg terug weet haar 't zoete leven.
Met vriendelijke groetjes D.V.
Rijksweg 15
Roermond
☎ 04750-30746.

Club & Escort Mirabelle.
Onze club is open vanaf 22.00 uur tot 05.00 uur.
Leuke dames verwennen U.
Burg. Franssenstr. 4, Kerkrade. Tel. 045-427120.

Porky's Pretpark I Hoensbroek.
Porky's Pretpark II Roosteren.
☎ 045-228481 / 04499-5500.
Nieuw: SANDRA, 22 jaar; en 12 andere dames.

Sacha's Escort
045-463386 v.a. 17.00 uur, of bezoek CLUB EDEN Holzstr.103, Kerkrade.

Club Merci
Blijf niet langer dromen, bij ons zullen alle wensen uitkomen. Rijksweg zuid 241, Geleen. Tel. 046-745814.

Eros-Center Maasbracht
Rijksweg 3
6051 KN Maasbracht
(Voormalig Casino)
☎ 04746-4465
Elke dag geopend van 17.00 tot 05.00 uur.

Dit is niet beroepsmatig maar pure vurigheid. Ik Annelies, ben off. van beroep schoonheidsspec. en een tikkeltje verlegen kom ik heel veel tekort op sexueel gebied, maar heb heel veel behoefte aan sex. Daarom vermoed ik zelf dat ik nimfomane ben. Wie helpt mij dit te ontdekken, geef ik mij 200% vol liefde....??

Nieuw in Limburg
van ma. t/m vr. 11.00 tot 24.00 uur Oude Kerkstraat 31. Heerlen. Tevens assistentie gevraagd.

Boys 2 Men Escort ☎ 046-584087.

The LYDIA GIRLS
PRECIES waar het om gaat!!
Groenstr. 64, Geleen. 046-749662.

Brigitte, Nancy en Grieks
☎ 045-254598.

ƒ 50,- all-in
Gratis film en koffie
geop. v. 9-23 u. 045-423608.

Twilight Escort
Ook Boys 045-275618.

Mannen gezocht!!
vrouwen zoeken niet commerciële sex
☎ 046-752333.

Marilyn Escort
045-426331. Ma tot vrij 14-05 uur, zat. en zond. 22-05 uur. Alle creditcards welkom.

Peggy Privé
Escort ma.-vr. 11-22.30 uur. Wo tot 19 uur. 046-374393. Wo. triodag ƒ 125,-; Nieuw: 18 en 22 jr. DD-cup. Grieks mogelijk.

Escort all in
☎ 045-326191

Maastricht privé
Alle dagen open. Keuze uit meer dan 20 leuke meisjes. Iedere dag andere keuze. Relaxen vanaf ƒ 100,-. Kennismaken zonder verplichtingen. Jodenstraat 2. Telefoon: 043-254183.

Privé Ilona
NIEUW, Stephanie, Mandy, Ilona, ☎ 045-708903

Privéclub
goed en discreet. Meisjes gevraagd. 04498-55655.

Privé nieuw.
Jacqueline van 10-22 uur. 045-714707.

bij Angelique
Najaarsstunt! ½ uur ƒ 80,- Trio met massage ƒ 200,-. Nieuw Monic.
☎ 045-311135.

Paren Centrum Venus
Di. 4 okt. uitsluitend paren.
Wo. 5 okt. De La Francaise Special voor de mannen.
Do. 6 okt. Nudiste + avond voor iedereen.
Vr. 7 okt. Live Porno Show voor iedereen.
Zat. 8 okt. Super jaarorgie voor iedereen.
Paren gratis entree. Deze orgie is aktie, aktie en aktie. Tot ziens in de Venus, Heinsbergerweg 70, Posterholt. Tel. 04742-2977. Bezoek ook onze club De Zaar in Venlo. Tel. 077-821235. Paren let op! Bij inlevering advertentie ƒ 50,- reductie op bovengenoemde data. Niet op 8 oktober!

Jasmin Privé
045-427325, ma-vr. 14-22u. Ook escort, alle creditcards.

Club La Belle
Leuke meisjes verwachten u. Met Yvon Moni Karin, Biggi, Meggi, Regina, Anita. Elke dag geop. van 22.00-05.00. Alle creditcards geacc. Graverstr.13 Kerkrade-W. 045-416143. Meisjes gevr.

U zoekt een perfect privé-adres? Kijk in ons fotoboek!
VENUS:
04750 - 28 3 53

Desi's Es…
nieuw! Nu ook voo… erot. massage, trio… gevraagd. 045-72…

Lady S…
Duitse meesteres in… SM studio. Tel. 043-…

Gratis se…
niet commerci… sexadressen en n… van vrouwe… ☎ 046-7523…

Anita pri…
en escort!!! 045-3…

Buro Mie…
Discr. Bem. 046-7…

Nieuw Nie…
privé en esco… Tel. 045-4276…

Jong en sexy zijn de… bij, privé en esc…
Romanti…
045-4197…

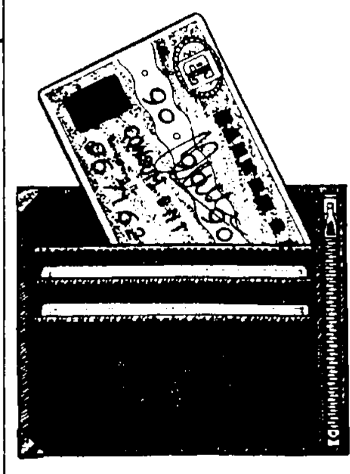
Nieuw jong meisje…
Ontsp.Mas…
045-353489…

Sexy dam…
ontv. thuis. ☎ 043-…

Club Olifa…
Nieuwe meisjes: B… Chantal, Cynthia, J… ne, Miriam, Steffa… Suzie. Ook SM. Te… 756335, vrij en…

!!Villa Parad…
Simply the be… 7 mooie meisjes a… plus 1 meester… ☎ 00.32-896659…

Piccolo's in het L… Dagblad zijn groot… SULTAAT! Bel: 045-7…

Vroom en Dreesmann kiest voor Sinterklaas

Bij tuincentra begint Kerstmis in oktober

Pepernoten in augustus, kerstkaarten in september. Winkeliers laten de feestdagen tegenwoordig steeds eerder beginnen. Wie wil, kan al wekenlang schoenen vullen met taaitaai en kerstkaarten schrijven. De decembermaand brengt de middenstand heel wat geld in het laatje. Daarom laten ze haar het liefst zo lang mogelijk duren. Wie de eerste keus wil hebben uit de nieuwe kerstversieringen, moet nu op pad.

DOOR MARIËTTE STUIJTS

● *In veel tuincentra is het al bijna Kerstmis.* Foto: FRANS RADE

In supermarkten kwamen we al weken geleden pepernoten en taaitaai tegen. De echte bakkers laten zich echter niet opjagen. „Voor Sinterklaas-snoepgoed is november vroeg genoeg," verwoordt een medewerkster van bakkerij Sjef Duchateau de mening.

Terwijl in veel winkels de Sint zijn intrede nog moet doen, is het in heel wat tuincentra al bijna Kerstmis. Binnen nu en twee weken beginnen de meeste kerstshows. Intratuin in Heerlen lijkt koploper, daar verkeren ze al sinds drie weken in kerststemming. Een levensgrote kerstman-op-batterijen zwaait naar de bezoekers, in kunstbomen fonkelen ballen en lampjes. In kramen liggen dozen vol ballen, slingers en andere versieringen. „Hoezo vroeg," reageert bedrijfsleider Oebele de Vries. „We zijn al wel eens eerder geweest. Als het seizoen voor de tuinmeubels voorbij is, komen de kerstspullen." En vanaf dat moment worden ze ook verkocht, zegt de bedrijfsleider, die aankondigt dat zijn kerstshow nog flink uitgebreid zal worden.

Net als bij Intratuin is het bij tuincentrum Peter van der Mark in Landgraaf eigenlijk het hele jaar door Kerstmis. Beide bedrijven buigen zich al in januari over de bestellingen van kerstspullen voor het nieuwe jaar. De kerstshow brengt heel wat werk met zich mee, want Kerstmis vormt voor tuincentra een steeds belangrijkere bron van inkomsten.

Groter

„Onze show wordt elk jaar groter. Bomen, verlichting, allerlei versieringen; je kunt het zo gek niet bedenken of het is er," vertelt Margherita Elema, hoofd binnenverkoop bij tuincentrum Peter van der Mark. Zij noemt het vele werk dat de show met zich meebrengt als één van de redenen om hem zo vroeg te laten beginnen. „Voor een paar weken kun je zoiets niet opbouwen, daar moet je langer van profiteren. En de consument vráágt erom. Er zijn nu al klanten die elke dag komen kijken wat we aan nieuwe spullen binnenkrijgen."

Volgens Elema is er wel degelijk nieuws op het gebied van kerstversieringen. Zo gaat de natuur een nog grotere rol spelen in de modieuze kerstboom. Kruiden, vruchten, noten en andere natuurlijke materialen nemen de plaats in van de traditionele ballen. Ze verwacht ook dat de 'frost-lijn' het goed gaat doen: kerstballen, sterren en pegels die eruit zien alsof ze bevroren zijn. Een derde trend staat in het teken van de riddertijd: kerstballen zijn versierd met wapens en schilden.

De natuur speelt ook bij Intratuin een belangrijke rol. De Vries tipt verder 'warme kleuren' als nieuwe trend en een 'Egyptische lijn'.

Kaarten

Op grote postkantoren zijn sinds een week of twee kerstkaarten verkrijgbaar. Dat is eerder dan in voorgaande jaren. Nico Postma, woordvoerder van de landelijke organisatie Postkantoor-Winkel, geeft toe dat de kerstkaarten steeds vroeger op de markt komen, maar hij verwacht dat de grens nu is bereikt. Hoewel: „Wij zijn niet de enigen in de markt die dit bepalen, tuincentra bijvoorbeeld zijn steeds vroeger met hun kerstaanbiedingen, waaronder tegenwoordig ook kerstkaarten."

De grote warenhuizen wachten nog even met het binnenhalen van Sint en Kerstman. „Wij hebben volop alternatieven, tuincentra niet," aldus een woordvoerder van Hema. Dit warenhuis presenteert eind deze maand Sinterklaas-artikelen en vanaf half november op beperkte schaal kerstspullen.

Vroom en Dreesmann kiest dit jaar bewust voor een andere weg. Hoewel er achter de schermen al wel wordt gewerkt aan de kerstshow, zal die voorlopig niet opengaan. „Wij hebben dit jaar een duidelijke keuze gemaakt voor Sinterklaas," verklaart Peter Mercks, bedrijfsleider van Vroom & Dreesmann in Heerlen. „Pas na 6 december gaan we over op Kerst."

Extra foliumzuur bij zwangerschap

Vrouwen die zwanger willen worden, krijgen tegenwoordig het advies extra foliumzuur te gebruiken. Het is een vitamine die ook in tabletvorm verkrijgbaar is. Dat dit advies tot vragen leidt, blijkt uit de vele telefoontjes over dit onderwerp die de Voedingstelefoon van het Voorlichtingsbureau voor de Voeding dagelijks te verwerken krijgt.

Voor vrouwen die zwanger willen worden en vrouwen die net zwanger zijn, is het van belang dat zij extra foliumzuur gebruiken. Dat kan de kans op een kind met een open ruggetje verminderen. Deze afwijking komt gelukkig niet zo vaak voor, maar ieder geval is er natuurlijk een te veel. Hoewel gewone voedingsmiddelen, bladgroenten bijvoorbeeld, foliumzuur bevatten, is dit niet genoeg voor (aanstaande) zwangeren. De aanbevolen extra hoeveelheid is 0,5 milligram foliumzuur (500 microgram) per dag. Tabletten met deze dosering zijn zonder recept in de apotheek verkrijgbaar.

Aangeraden wordt om extra foliumzuur te slikken vanaf ten minste vier weken voor de bevruchting tot acht weken daarna. Het beste kun je met foliumzuurtabletten beginnen zodra je met voorbehoedmiddelen stopt, omdat je zwanger wilt worden. Het kan geen kwaad om geruime tijd foliumzuurtabletten te gebruiken (volgens de aanbevolen dosering) als je niet direct zwanger wordt.

Bij voorkeur moet dagelijks een foliumzuurtablet worden geslikt. Als je vóór de zwangerschap geen extra foliumzuur hebt gebruikt, heeft het toch nog zin om er direct mee te beginnen als je weet dat je in verwachting bent. Vrouwen die al eens een kind hebben gekregen met een open ruggetje wordt aangeraden om – als zij weer een zwangerschap overwegen – tijdig contact op te nemen met hun huisarts. Voor hen gelden aanzienlijk grotere hoeveelheden foliumzuur. Het gebruik hiervan kan het best onder dokterbegeleiding gebeuren.

monsters

● *Slim-Line oorringen.*

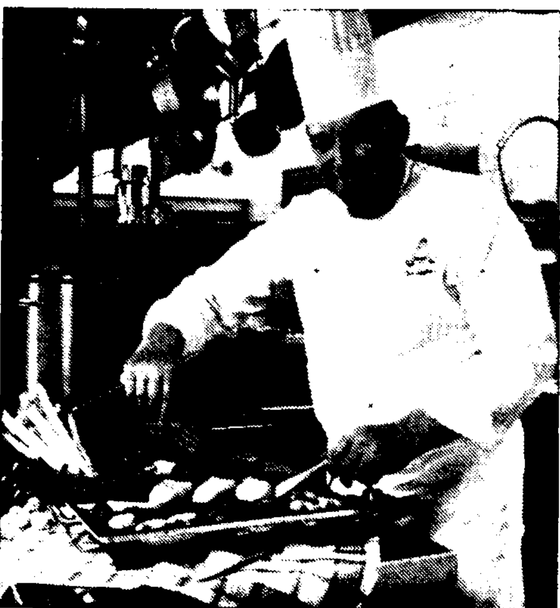
Juweel?

Een wonder! Overtollige kilo's verdwijnen als sneeuw voor de zon. Net als de zin in sigaretten. Ook hormonale migraine, pré-menstruele klachten en opvliegers gaan ze met succes te lijf. Ze maken verlegen mensen assertief en zorgen – als klap op de vuurpijl – dat je meer zin in seks krijgt. We hebben het hier niet over nieuwe 'wonderpillen' maar over... een paar oorbellen. De speciale Slim-Line oorringen zouden het 'endocriene-punt' van de drager zo stimuleren, dat genoemde wonderen spontaan gebeuren. Voor wie graag in wonderen wil geloven: de superoorbellen zijn er vanaf 78 gulden, voor bestellingen: 077-549955. Nee, zelf hebben we het niet uitgeprobeerd. We kijken wel uit! Overigens: je zult ze maar cadeau krijgen.

Kat in zak

Dacht je slim te zijn door voordelig een keuken in Duitsland te kopen, brengen ze je de verkeerde kleur. Bestel je een slaapkamer in België, wordt die nooit geleverd. Daar zit je dan in Nederland. Hoe los je het in 's hemelsnaam op? Wie met dit soort vragen zit, kan vanmiddag tussen 14 en 16 uur bellen met Eurokon. Deskundigen uit Duitsland, België en Nederland geven gratis advies. De telefoonactie kreeg de fraaie naam 'Kat in de zak'. Vanmiddag, tussen 14 en 16 uur, telefoon 045-604487. En nu maar hopen dat ze veel telefoonlijnen hebben.

Teppan Yaki

● *Cas Spijkers achter de nieuwe bakplaat.*

Een Japanse kok was toepasselijker geweest. Maar als topkok Cas Spijkers met je nieuwe keukentoestel op de foto wil, sla je dat natuurlijk niet af. Bovendien heeft hij het receptenboekje dat erbij hoort geschreven. De Princess Table Chef is een elektrische bakplaat die je in de keuken en op tafel kunt gebruiken. Je kunt hem als Teppan Yaki gebruiken en er op de Japanse manier vis, vlees en groenten op roosteren. Maar gewoon erop grillen en gourmetten kan ook. Het lijkt een aardig ding voor wie op zijn gewicht moet letten: door de anti-aanbaklaag kun je groenten, vlees, vis en aardappelen zonder boter of olie bereiden. De Princess Table Chef is verkrijgbaar bij warenhuizen en elektrowinkels, de adviesprijs is 159 gulden.

Kleverig

● *Fittydent.*

Bij het verorberen van al die gegrilde lekkernijen, is het wel zo handig als je kunstgebit goed vastzit. Volgens de fabrikant van het nieuwe Fittydent doorstaat dit spul niet alleen een taaie biefstuk en een hevige hoestbui, maar ook een rit in de botsauto's. Het spul houdt maximaal 24 uur. Naast de kleefpasta (een tube van 20 ml kost 9,50 gulden) zijn er kleefkussentjes en reinigingstabletten.

Bok

De bladeren vallen, de wind huilt om het huis, de regen klettert tegen de ruiten. En dan is er bokbier. Sinds maandag is het weer verkrijgbaar. Dit seizoenbier slaat steeds beter aan in Nederland. Dronken we er in 1988 zo'n 30.000 hectoliter van, vorig jaar goten we samen bijna 167.000 hectoliter door de dorstige kelen.

Big Rib: Amerikaanse porties thuis bezorgd

DOOR MARIËTTE STUIJTS

eetlust

In Eetlust bericht het Limburgs Dagblad wekelijks uit de wereld van eten en drinken. Culinaire nieuwtjes, opvallende trends en bijzondere eetadressen komen aan bod. De redactie zal geregeld aanschuiven in Limburgse etablissementen en verslag doen van haar bevindingen. Coördinatie Mariëtte Stuijts.

Een avond lekker thuis en geen zin om te koken? Dan kun je tegenwoordig heel wat kanten uit. Italiaan, Chinees en zelfs Thai, ze komen het eten aan huis bezorgen. Het hoeft niet altijd *haute cuisine* te zijn, toch? Zondagavond belden wij 'de Amerikaan' en hadden een half uur later een tafel vol met bakjes met veel vlees en salade.

'Big Rib for meatlovers'. Klinkt Amerikaans. Net als het begin van de menulijst die compleet afgedrukt staat in de Gouden Gids. Een een Big Hamburger en gegrilde kippevleugeltjes, zeg nou zelf. Maar wie verder leest, merkt dat Big Rib niet puur Amerikaans is. Er staan namelijk ook Indische saté, sjasliek met zigeunersaus, gyros, entrecote en een bamischotel op de kaart. Later vernemen we dat Big Rib met zeven vestigingen, een Zuidlimburgse organisatie is.

Wij proberen deze avond toch zoveel mogelijk op het Amerikaanse pad te blijven. En bestellen bij de dichtstbijzijnde Big Rib – voor ons is dat die in Terwinselen, maar er zijn ook vestigingen in Hoensbroek, Sittard, Geleen, Eygelshoven, Heerlerheide en Landgraaf – gegrilde kippevleugeltjes, spare ribs, een broodje taco, een grill-schotel, twee gepofte aardappels en een maïskolf. Een hele mond vol, maar het is dan ook voor drie personen.

De porties van Big Rib blijken wèl echt Amerikaans te zijn. Een half uur na ons telefoontje staat er een bezorger met twee grote tassen voor de deur. „Hebben jullie die berg eten besteld?" vraagt hij vrolijk. De hoeveelheid doosjes die hij aflevert is indrukwekkend. Net als de hoeveelheden voedsel die erin zitten.

De gegrilde kippevleugeltjes (8,25 gulden) delen we als voorafje. Ze zijn lekker knapperig en er zitten aardige sausjes bij. Mijn hoofdgerecht, een broodje taco (9,75 gulden), is een maaltijd op zich. Ik had er echt geen gepofte aardappel (2,50 gulden) en maïskolf (3 gulden) bij hoeven bestellen. Maar omdat die uitstekend smaken, heb ik er geen spijt van. Het 'broodje taco' bestaat uit twee grote stukken Turks brood met veel pittig gekruid gehakt en drie soorten gemengde salade (ijsbergsla, geraspte wortel en geraspte kool met verschillende dressings). Erg lekker.

Mijn tafelgenoten tonen zich ook dik tevreden. De spareribs (9,75 gulden) zijn goed gemarineerd en gebakken en met een gepofte aardappel en salade meer dan voldoende. De collega die de grillschotel (29,75 gulden) koos, heeft zichzelf flink overschat. Op een bed van frietjes en uien liggen lamskoteletjes, kippevleugeltjes, gyros, gehaktstaafjes (cevapcici) en een stukje entrecote. Hier zouden twéé personen nog een behoorlijke kluif aan hebben.

Dat frietjes onder die berg vlees slap worden, lijkt ons logisch. Maar er zit ook nog een apart bakje frites bij. Of het aan de hoeveelheid ligt weet ik niet, maar deze enorme schotel vind ik het minst aantrekkelijk ogen van de hele bestelling.

Nadat we vreselijk ons best hebben gedaan, blijven er twee doosjes over. Eén bevat nog een salade, de ander een complete portie spareribs. Waar die bij hoorden, weten we niet. Het doet er ook niet toe, ze blijven onaangeroerd.

● *Marlies Wiermans van Big Rib Terwinselen maakt een bestelling klaar.* Foto: FRANS RADE

Van Els La Vera in je eten merk je weinig

DOOR SANTE BRUN

Zou er 'big business' zitten in een gleeske Els? Als het aan Bols ligt wel. Deze Nederlandse drankenreus, eigenaar van 'Beekse' Els La Vera en sinds kort voor een kwart ook van een ander 'bittertje', namelijk Campari, wil ook andere Nederlanders dan alleen Zuidlimburgers met dit traditionele aperitief laten kennis maken. Els La Vera zelf 'woont' trouwens al een hele tijd 'boven in Holland', want het kruidenbittertje wordt gemaakt in de fabriek waar zo'n beetje alle sterke drank van Bols vandaan komt, namelijk die in Zoetermeer.

Els is een bittertje, een aperitief dus, en hoewel het recept supergeheim is, komt er ongetwijfeld Artemisia absinthium aan te pas, bijvoet dus, een plant met groengrijze bladeren van ruim een meter hoog die je veel op ruïnes ziet groeien. De bitterstoffen uit die plant stimuleren de maagsappen: je krijgt er dus trek van. De verbinding met 'eten' is dan al gauw gelegd. Vorige week konden culinaire journalisten – en andere mensen met lekkere trek – eens proberen hoe gerechten smaken waarin Els La Vera was verwerkt. Algemeen oordeel: lekker, maar...

Is dat alles? Ja, ongeveer wel, want de smaak van Els is kennelijk zoweinig uitgesproken, dat ik in ieder geval grote moeite had de smaak in de gerechten terug te vinden. De *carpaccio* van ragdunne plakjes in elkaar gerolde zalmfilet en zeeduivel waren vooral gelukkig ziltig en vissig; de dressing van Els, amandelolie, olijfolie en azijn vond ik er niet of nauwelijks in terug. De verrukkelijke lamsrug met ratatouille mocht er eveneens zijn. De Els La Vera-saus die erbij zat had inderdaad iets van Els, maar gelukkig niet te uitgesproken.

Waar de typische kruidenbittersmaak wel bij paste, dat was in het dessert van rood fruit in gelei. En daarna uiteraard de inmiddels al bijna onvermijdelijke Limburgse koffie; ditmaal begeleid door Els La Vera-taart. Het viel allemaal te genieten in het restaurant van een van twee chefs die het menu hadden samengesteld, Henk Dirx van In den Thûn in Heerlen. De ander was Kees Burger van de Bourgondische Hoeve in Elsloo.

Bols heeft het vermaarde blad Tip Culinair ook aan zijn zijde weten te krijgen, waar het betreft de promotie van Els La Vera. De redactie stelde in overleg met de twee genoemde chefkoks een piepklein boekje samen (dat kan hangen om de hals van, u raadt het, een fles Els) met zeven recepten, samen een uitgebreid diner, waarin steeds weer Els La Vera is verwerkt, zowel in de vorm van dressings, sauzen als in de vorm van een marinade.

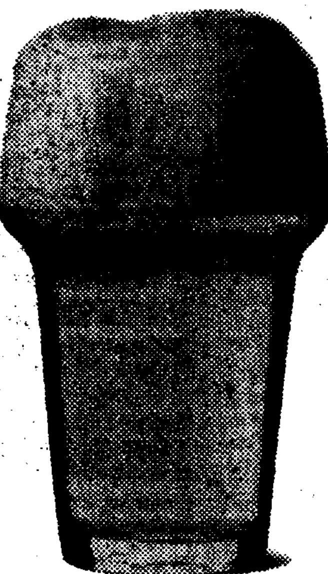
Maar of het aan te bevelen is, met Els te gaan koken? Voor je het weet moet overal een scheut Schelvispekel, Beerenburg of, wie weet, Campari in...

Deze week 12 soorten bokbier in ons assortiment o.a.:

BAVARIA TARWEBOK 6 flesjes à 0.3 liter **6.79**

DOMMELSCH BOKBIER 6 flesjes à 0.3 liter **6.79**

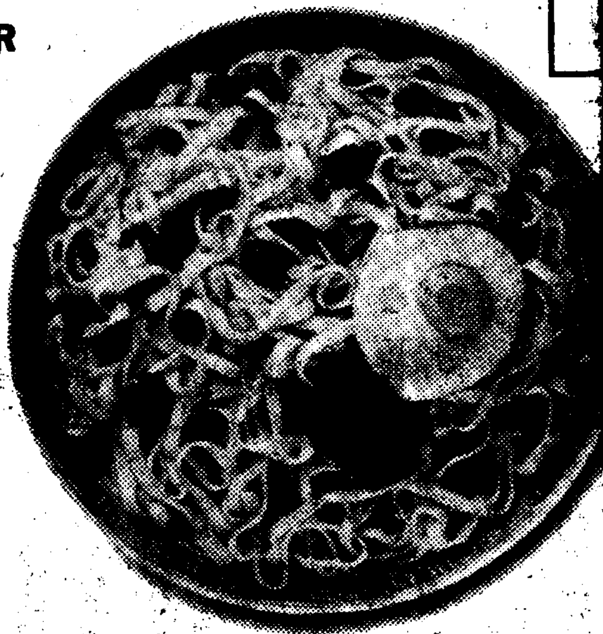
AMSTEL BOKBIER 6 flesjes à 0.3 liter **6.25**

ZAANSE SNIJDER Wit of bruin, verpakt voorgesneden of heel ~~2.41~~ **1.79**

GRAND'ITALIA PASTA'S Spaghetti, farfalle, fusilli of pipe rigate, dubbelpak 1 kilo ~~3.98~~ **2.99**

De blaadjes vallen, de prijzen zakken.

LEKKERBEKJES Uit de diepvries, pak 300 gram ~~4.99~~ **4.29**

VAN DE BILT KEMPISCHE HAM Uit de bedieningsafdeling, per 100 gram **2.99**

STEGEMAN GOUDSALAMI Uit de bedieningsafdeling, per 100 gram ~~2.59~~ **2.19**

SCHOUDERHAM Dun of dik, zuurstofarm verpakt, 100 gram ~~1.99~~ **1.49**

STEGEMAN SLAGERSLEVERWORST Verpakt 300 gram ~~2.79~~ **2.49**

ZAANSE SNIJDER Volkoren, verpakt voorgesneden of heel ~~2.55~~ **1.79**

BOURSIN KNOFLOOK 70+ Pakje 150 gram ~~4.69~~ **3.49**

BOURSIN PEPER 70+ Pakje 150 gram ~~4.98~~ **3.49**

KOFFIEMELK Volle of halfvolle, fles of pak 0.5 liter **1.49**

TOURAINE SAUVIGNON Fles 0.75 liter ~~5.95~~ **4.95**

BERGERAC Fles 0.75 liter ~~5.95~~ **4.95**

SOURCY LEMON, ORANGE OF APPLE Fles 1 liter ~~1.65~~ **1.45**

SOURCY CITROEN Fles 1 liter ~~1.35~~ **1.15**

UNCLE BEN'S CHINESE SAUS Zoetzure saus, groente of ananas, pot 350 gram ~~2.99~~ **2.49**

CÔTE D'OR CHOCOTOFF Zak 200 gram ~~2.59~~ **2.35**

LU BASTOGNE Pak 250 gram ~~2.39~~ **1.99**

EXTRA GEVULDE SOEPEN Groente-, kippe- of tomatensoep, blik 0.8 liter ~~2.09~~ **1.79**

ROOMBOTER BANKETSTAAF Doos 250 gram ~~2.99~~ **2.59**

EDET TOILETPAPIER Met decoratie, pak à 8 rollen ~~5.35~~ **3.99**

KERNHEM 60+ Vers van 't mes, per 100 gram ~~2.59~~ **2.29**

PISTOLET GROOT Uit eigen winkeloven, wit of bruin, per stuk ~~1.09~~ **0.79**

ELITEHAVER Uit de notenafdeling, cup 250 gram ~~4.39~~ **3.49**

FRUITIG LIESJE Diverse smaken, pot 370 ml ~~1.49~~ **1.19** MET EXTRA KRISTALZEGEL.

VRUCHTENLIMONADE SIROPEN Sinas of grenadine, blik 0.75 liter **4.69**

RUNDERGEHAKT Per kilo ~~14.50~~ **10.50**

VERRE OOSTEN BAMI, NASI OF MACARONI Bak 1 kilo ~~4.99~~ **3.99**

SHOARMAVLEES Scharrelvarkensvlees, per kilo ~~18.90~~ **16.90**

KIPKARBONADE Circa 2 kilo **10.99**

MAGERE RUNDERLAPPEN Per kilo ~~20.50~~ **17.50**

FOREL Uit de verse visafdeling, per 100 gram ~~2.19~~ **1.79**

DOLE BANANEN Per kilo **2.50**

GESNEDEN ANDIJVIE Zak 400 gram **1.49**

IN ONS RESTAURANT: FRITES MET ZUURVLEES 7.75

MIRO Beek

40.05.94.

Aanbiedingen zijn geldig t/m zaterdag 8 oktober a.s.

Lage prijzen en winkelgemak onder één dak.

[illegible]

In- en verkoop 2e HANDS [illegible] en antiek. Tel. [illegible] Rotterdamstr. [illegible], Heerlen.

In- en verkoop 2e hands MEUBELEN en antiek. Iedere dag geopend tot 18.00 uur. [illegible] 91, Heerlen. Tel. 045-741709.

De grootste KENNEL van Limburg. Alle jonge rashondjes. Meer dan 60 rassen plus garantie en tatoeage. Kt. America, Th.Watsonln 34 Achel(B). 09-3211644469 Zond. open maand. gesl.

Te koop DUITSE HERDERPUPS met stamboom. Reeweg 100, Landgraaf. 045-[illegible]. 's Morgens vóór 11.00 uur of 's avonds na 21.00 uur.

Te k. Engelse COCKERSPANIEL pups met stamboom, zwarte reu 1½ jaar oud. Telefoon 045-325487.

Te koop 2 jonge HONDJES 7 weken, reutjes, bont gekleurd, klein soort, ƒ 125,- p. st. Telef. 09-32.[illegible].

Jonge POESJES af te halen. Telefoon 04450-1330.

Te k. GEVRAAGD Harder of [illegible]. Tel. 045-321698.

Te k. HONDENACHTHOK, [illegible] cm, [illegible]. Tel. 04493-4496.

[illegible] Modem intern, STUNT ƒ 399,-. CompTEC, Akerstr. Nrd. 186, (t.o. Gemmel) Hoensbroek. 045-231897.

Wat VERKOPEN? Adverteer via: 045-719966.

PIANO'S in diverse prijsklassen te koop. Pianohandel J. Somers en Zn., Akerstr. 82, Heerlen. Tel. 045-713751.

Te koop antieke OPASTOEL, prijs n.o.t.k. Tel. 045-423576.

Deelnemers gevr. voor ROMMELMARKT: zo. 9 okt. Ubach over Worms in Sporthal Terwaarden. Inl. 045-324112.

Wij betalen de hoogste prijs voor al uw oude METALEN. Gebr. Swinkels, [illegible] 74, Heerlen. 045-422025.

OPGELET!! Wij halen gratis uw oude diepvries, ijskast, wasmachine e.d. bij u thuis op. Tel. 045-719136.

Is VEILIGHEID te koop? Ja zeker! Uw winkel/woning compl. beveiligd incl. meldkamer Unelo nu ƒ 1.395,-. Wij drukken elke offerte. Landel. 24 uur service. 06-52781898.

Te huur gevraagd GARAGE of box. Telef. 04450-1437.

Te koop gevraagd Zibro-KACHEL. Telefoon 045-226527.

Voor Limburgs LEKKERSTE gebak. Slagerij [illegible].

Blaasinstrumenten voor spotprijzen

[illegible]

ZEG ER EENS WAT VAN

Alcohol en verkeer dat kun je niet maken. Dat vindt bijna iedereen. Toch zijn er nog van die mensen die vinden dat zij zelf wel zullen uitmaken of ze met een slok op gaan rijden.

En wie durft er iets van te zeggen? Niemand toch... daar bemoei je je toch niet mee. Maar door dat soort automobilisten worden er wel jaarlijks bijna 500 mensen doodgereden.

Daar moet wat aan veranderen.
ZEG ER EENS WAT VAN VOOR ZE INSTAPPEN want

ALCOHOL EN VERKEER DAT KUN JE NIET MAKEN

AGENDA

van de vaste commissies van Provinciale Staten van Limburg

vergadering 7 oktober 1994

Op 7 oktober 1994 vergaderen vaste commissies uit Provinciale Staten. De vergaderingen zijn openbaar. Iedereen kan de beraadslagingen dus volgen vanaf de publieke tribune. De vergaderingen vinden plaats in de Veldekezaal van het Gouvernement. De Commissie voor Ruimtelijke Ordening vergadert om 9.30 uur over o.a.:

Jaarplan 1995 van het Interprovinciaal Overleg

Begroting en Beleidsprogramma 1995

De Commissie voor Milieu, Verkeer en Waterstaat vergadert om 14.00 uur over o.a.:

Economische effectenonderzoek van het Milieubeleidsplan 1995-1998

Jaarplan 1995 van het Interprovinciaal Overleg

Krediet voor achterstallig onderhoud op voormalige Rijkswegen

Begroting en Beleidsprogramma 1995

Onderzoek verspreiding van milieugevaarlijke stoffen in Limburg

Discussienota Provinciale Kerntaken.

Voorafgaand aan de commissievergaderingen hebben burgers spreekrecht over onderwerpen die op de agenda staan. Insprekers dienen zich vooraf telefonisch te melden bij de desbetreffende ambtelijk secretaris van de commissie: Ruimtelijke Ordening: telefoon 043-897342. Milieu: telefoon 043-897646. Verkeer en Waterstaat: telefoon 043-897166.

Provincie Limburg

Doet uw bottelier water bij de wijn?

Château Tour Blanche 1992 Bordeaux A.C. 7.95

Côtes du Rhône A.C. 1993

Bergerac A.C. 1992 6.95

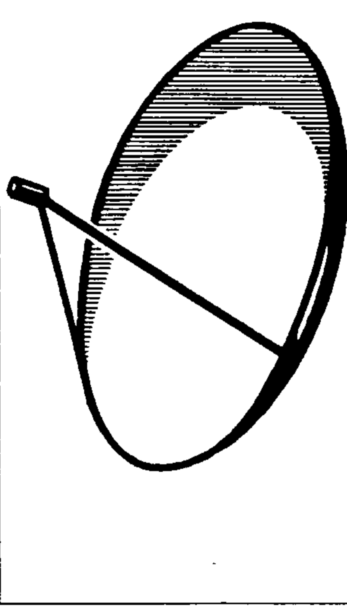
21.95 · 19.95 · 43.95 · 16.95 · 28.95 · 20.95 · 13.25

MALIBU COCONUT 20.95

13.95 · 19.95

DE GULLE BOTTELIER — ALLES ONDER DE KURK

Heerlen · Voerendaal · Beek: Markt 4, Tel. 046-371198 · Amstenrade: Hoofdstraat 31, Tel. 04492-1857

ederland 1

/KRO/Ncrv
0 **Tekst-tv.**
0-09.20 **Ik mik Loreland.** 5. Herh.
0-09.45 **Koekeloere.** Afl. 46.
0-10.10 **(TT) Iedereen is anders** Afl. 3.
5-10.35 **(TT) Lucht.** Afl. 3.
4 **Nieuws voor doven.**
1 **Studio op stelten.** Kinderpro-amma. Met: Aansl.: Paulus de bosbouter. Poppenserie. Aansl.: Wat beurt er later. Serie dierenverha-. Afl. 5: Op reis. Aansl.: Medisch ntrum Muis. Poppenserie. Afl.: De ndedarmoperatie. Aansl.: Doug. imatieserie Afl. 5. Herh.
6 **Robbedoes.** Animatieserie rond lgische stripheld Robbedoes. Afl.5.
6 **en 18.00 Flipper.** Amerikaanse rie. Afl.: Ramp in de Everglades. zoek naar stropers die het op aimannen gemunt hebben, trapt rkwachter Ricks in een klem waar- hij ernstig gewond raakt. Sandy en d begrijpen niet waar hun vader ijft.
5 **Topscore met Ted de Braak.** oordspel.
5 **De wondergympen** (Min vän rcys magiska gymnastkskor). delige Zweedse serie. Afl. 2. rcy is een nieuwe klasgenoot die eteen het grote voorbeeld wordt n de verlegen Ulf. Ulf gelooft dat t geheim zit in de gymschoenen n Percy en hij doet er alles voor om gympen te bemachtigen.
29 **Alle dieren tellen mee.** Informatief dierenmagazine.
52 **Uitz. politieke partijen: GPV.**
00 **(TT) Journaal.**
24 **NOS-Weeroverzicht.**
31 **Willow.** Amerikaanse sf-film uit 988 van Ron Howard.
34 **Frasier.** Amerikaanse comedyserie. Afl. 5: Here's looking at you.
01 **Tussen ons tweeën ... .. Beiet** (Entre nous deux ... .. Beyrouth). ocumentaire over twee zusjes uit eiroet, waarvan de een in 1984 naar elgië vertrok en de ander is gebleen.
55-00.00 **Journaal.**

Nederland 2

EO
07.00 **Journaal.**
07.07 **KRO's Tekenfilmfestival.**
07.30 **Journaal.**
07.33 **Topscore met Ted de Braak.**
08.00 **Journaal.**
08.07 **Bijna 30.** Serie portretten. Herh.
08.32 **Journaal.**
08.35 **(TT) Lingo.** Spel. Herh.
09.00 **Journaal.**
09.07 **Uitzending politieke partijen: Groen Links.**
09.10 **Kook tv.** Culinair programma.
09.28 **Dynasty.** Amer. soapserie.
10.13 **Classic cartoons.**
10.18 **Abdijen.** Documentaireserie.
10.45 **Mooi meegenomen.** Afl. 5.
10.55 **20 punt 40. Herh.**
11.10 **Verre vrienden.** Herh.
12.00 **Cum laude.** Spel. Herh.
12.35 **De dierenspoedkliniek.** Afl. 5.
13.00 **Journaal.**
13.07 **Lopende zaken.** Actualiteiten.
13.32 **The wonder years.** Serie.
13.57 **Villa Achterwerk.** Herh.
16.00 **(TT) Journaal.**
16.10 **The yearling.** Tekenfilmserie.
16.33 **Avonturen in Lumia** (Kingdom adventures), poppenserie. Afl. 5.
17.03 **Deepwater haven.** Jeugdserie. Afl. 3: Tussen wal en schip.
17.28 **Op het spoor van de hagedis.** Natuurdocumentaire over varanen.
17.58 **(TT) 2 vandaag.**
18.00 **(TT) Journaal.**
18.15 **(TT) Actualiteiten.**
18.39 **(TT) Sportjournaal.**
18.47 **(TT) Hoofdpunten uit het nieuws gevolgd door het weer.**
18.55 **(TT) Onderweg naar morgen.**
19.26 **Ik weet het beter.** Spel.
19.56 **Kikkers op een kluitje.** Over de wereld van de kikkers.
20.46 **Nederland zingt.** Koorzang.
21.16 **(TT) Vrouw-zijn.** Magazine.
21.40 **Uitz. politieke partijen: D66.**
21.44 **Wat is er aan de hand?**
22.12 **Antenne: Joden in Moskou.**
23.03 **De wereld vandaag.**
23.14 **Reality 3.1.** Drieluik. Afl. 1.
23.45 **Effectief onderhandelen.** Afl.4.
00.15 **Dromen.** Informatie.
00.20 **Journaal.**
00.25-00.30 **Nieuws voor doven.**

Nederland 3

Vara/Vpro
08.53-09.00 en 12.00-12.07 **Nieuws voor doven en slechthorenden.**
17.10 **Villa achterwerk: Potje sport.** Kindersportprogramma.
17.40 **The Bob Morrison Show.** Australische comedyserie. Afl.: Vlooien. Stephen komt erachter dat George failliet is. Bob zit onder de vlooien en is bang dat zijn baasjes ze ook zullen krijgen. Hij beseft dat de enige remedie een bad is.
18.10 **De Fabeltjeskrant.** Poppenserie. Afl.: Chantage.
18.15 **Sesamstraat.** Afl.: Verdriet.
18.30 **(TT) Jeugdjournaal.**
18.40 **(TT) Klokhuis.** Informatief kinderprogramma. Afl.: Virtual reality. Je kunt met een computer een hele schijnwereld ontwerpen om er vervolgens met een speciale bril doorheen te lopen. Die techniek wordt bijvoorbeeld gebruikt om gebouwen te ontwerpen of om astronauten te trainen.
19.00 **(TT) Lingo.** Woordspel.
19.25 **Kassa!** Consumentenmagazine.
20.00 **Mad about you.** Amerikaanse comedyserie. Afl.: Waar is Murray! Lisa komt na het uitlaten van de hond Murray met een vreemde hond thuis. Iedereen wordt ingeschakeld om Murray terug te vinden.
20.25 **Socutera.** Dierenbescherming, film van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Dieren.
20.35 **(TT) Studio Sport.** Sportprogramma. Verder interviews met Bryan Roy (die nu bij Nothingham Forrest speelt), Hans Spaan (die a.s. zondag afscheid neemt van de motorsport) en hockeyer Floris Jan Bovenlander (die voor een jaar naar Amerika vertrekt).
21.54 **Trekking dagelijkse lotto.**
22.00 **(TT) Journaal.**
22.16 **(TT) Sportjournaal.** Aandacht voor bekervoetbal.
22.34 **(TT) Nova.** Actualiteitenprogramma. Aansl.: Den Haag Vandaag. Parlementaire rubriek.
23.24-00.04 **Zappelin.** Mediaprogramma.

RTL4

06.30 **Hei elei kuck elei.**
07.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
07.07 **Ontbijtkids: Seabert.**
07.30 **Nieuws & krantenoverzicht.**
07.37 **Ontbijtkids: De Smurfen.**
08.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
08.08 **The bold & the beautiful.** Herh.
08.30 **Nieuws.**
08.35 **Santa Barbara.** Deel 1. Herh.
09.00 **Nieuws & krantenoverzicht.**
09.10 **Santa Barbara.** Deel 2. Herh.
09.30 **Goede tijden slechte tijden.** Nederlandse soap. Herh.
10.00 **Koffietijd.** Magazine dat zich richt op de moderne huisvrouw.
11.00 **Showtime shop.**
11.05 **As the world turns.** Amerikaanse soapserie.
11.50 **Lunchkids.**
13.15 **Gezond & wel.** Herh.
13.45 **Koken met sterren.** Herh.
14.15 **Rad van fortuin.** Spel. Herh.
14.45 **Spijkerhoek.** Dramaserie.
15.15 **Showtime shop.**
15.20 **Santa Barbara.** Amer. soap.
16.10 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow.
17.00 **5 uur show.** Middagmagazine.
18.00 **Zes uur nieuws.**
18.15 **Ooggetuige.** Reportages.
18.30 **Rad van fortuin.** Spelprogram.
19.00 **The bold & the beautiful.**
19.30 **Half acht nieuws.**
19.50 **Weer.**
20.00 **Goede tijden slechte tijden.** Nederlandse soap.
20.30 **Waargebeurde verhalen: Child of rage.** Amerikaanse speelfilm uit 1993 van Larry Peerce.
22.20 **Speelfilmoverzicht.** Welke films zijn er de komende week te zien.
22.30 **Documentaire: Bijlmerramp, going down.** Documentaire waarin nieuwe feiten worden gepresenteerd over het ongeluk met de El Al-vrachtjumbo die op 4 oktober 1992 neerstortte in de Bijlmermeer.
23.30 **Nieuws, sport en weer.**
00.00 **Streets of San Francisco.** Amerikaanse detectiveserie. Herh.
00.55 **The Oprah Winfrey show.** Amerikaanse talkshow. Herh.
01.40 **Nachtprogramma.**

RTL5

De programma's tussen 17.00 en 22.00 kunnen komen te vervallen i.v.m. WK Volleybal.
16.30 **Tv boetiek.** Homeshopping.
17.00 **Goede tijden, slechte tijden.** Nederlandse soapserie. Herh.
17.25 **Happy days.** Amer. comedy.
17.50 **Knight rider.** Amer. actieserie.
18.00 **Vervolg Knight Rider.**
18.50 **Beverly Hills 90210.** Amerikaanse serie. Herh.
19.45 **Lijn 5 en nieuwsflits.** Live.
20.00 **Fresh prince of Bel Air.** Amerikaanse comedyserie.
20.30 **Cobra.** Amerikaanse actieserie.
21.25 **The real world.** Amerikaanse realitysoap.
21.50 **Lijn 5 + Nieuwsflits.** Live.
22.05 **The kidnapping of the president.** Amerikaanse actiefilm uit 1980 van George Mendeluk. De president wordt ontvoerd door de Marxistische bende Mano Verde. Aan het hoofd van de terroristische organisatie staat Roberto Assanti. Het geëiste losgeld liegt er niet om: honderd miljoen dollar in diamanten en een vrije aftocht om het land te ontsnappen.
00.10 **Lijn 5.** Live-programma.
00.25 **Ricki Lake.** Amer. talkshow.
01.15 **As the world turns.** Amerikaanse soapserie. Herh.
02.00 **Hei elei, kuck elei aktuell.**
02.30 **Nachtprogramma.**

Mariette Hartley uit de Amerikaanse film 'Child of Rage'. (RTL4 - 20.30 uur).

RTBF/La Une

14.00 Vacaturebank. **14.15** Double 7 **15.30** James Bond jr. Afl. 24. **15.55** Luna park. **16.25** Neighbours. Afl. 18. **16.55** The Waltons. Afl. 24. **17.55** Carlos et les autres. Jongerenmagazine. **18.30** Info première. **18.50** Cartes sur table. **19.10** Quotidien des sports. **19.15** Joker-/lottotrekking. **19.30** Nieuws. **20.10** Tribune électorale: P. S.C. **20.15** Robocop. Amer. speelfilm uit 1987 van Paul Verhoeven. AANSL. Lotto-/jokeruitslagen. **22.00** Elections communales: débat. Live discussieprogr. **23.10** Coup de film. **23.40** Laatste nieuws. **23.45-23.50** 24 H sur les marchés. Beursberichten.

SPORTS 21

18.03 Ici Bla-bla. **19.00** Neighbours. **19.24** Ici Bla-bla. **19.30** Zie RTBF/La Une. **20.00** Tafeltennis. Rechtstreeks verslag van de Europa Cup voor clubteams. **22.00** Laatste nieuws. **22.23** Tafeltennis. Vervolg. Aansl: Lotto-/jokeruitslag. Aansl: 24 H sur les marchés + Dow Jones.

TV 5

06.00 Ochtendprogr. **12.00** Nieuwsflits. **12.05** La chance aux chansons. **12.40** Weerbericht. **12.45** Zwitsers nieuws. **13.05** La maison Deschenes. **13.30** Envoyé spécial. **15.00** Qui vive. Canadees magazine. **15.30** Scully rencontre. Gast: Georges Charpak, winnaar van de Nobel-prijs voor natuurwetenschappen. **16.00** Nieuws. **16.10** La cuisine des mousquetaires. **16.25** Bibi et ses amis. **17.15** Les carnets du Bourlingueur. Vandaag: Sun City en Villababa in het Andes-gebergte. **17.45** Questions pour un champion. **18.15** Visions d'Amérique. Magazine. **18.30** Nieuws. **18.55** Revue de presse africaine. Afrikaans persoverzicht. **19.00** Paris lumières. **19.25** La météo des cinq continents. **19.30** Zwitsers nieuws. **20.00** Temps présent. Actualiteiten. **20.55** La météo des cinq continents. **21.00** Nieuws. Met intern. weerbericht. **21.40** La goutte d'or. Franse tv-film. **23.35** Bouillon de culture. Cultureel magazine. **00.45** Nieuws. **01.15** Claire Lamarche. **02.00** La chance aux chansons. **02.30** Magazine européen. **03.00** L'hebdo. **04.00** Université de nuit.

RAI UNO

06.00 Ochtendprogr. **13.30** Nieuws. **14.00** Primissima. Actualiteiten. **14.10** Scommettiamo che... prove e provini. **15.00** Lassie. Jeugdserie. **16.00** Uno per tutti. Gev. kinderprogr. **17.45** Parlementaire rubriek. **18.00** Nieuws. **18.20** Quantum leap. Sf-serie. **19.05** Mi ritorni in mente. **20.00** Nieuws en sport. **22.50** Nieuws. **23.00** Prix d'Italia. Rechtstreeks vanuit Turijn. **00.05** Nieuws. **00.25** Uno piu uno ancora. **00.30** DSE Sapere. **01.00** Music Club. **01.30** E te stelle stanno a guardara. Serie. **02.45** Nieuws. **02.50** Concerto della banda del carabinieri. **03.40** Nieuws. **03.45** Dove sta Zaza. **04.45** Music club. **05.15** Open universiteit.

BBC 1

06.00 Business breakfast. **07.00** BBC breakfast news. **09.05** Kids' Kilroy. Talkshow. Vandaag: mode. **09.30** A word in your ear. **10.00** nws. **10.05** Labour Party live. Met om 11.00 en 12.00 nws. **12.55** Regionaal nws. **13.00** nws. **13.30** Neighbours. **13.50** Turnabout. Woordspel. **14.20** The Rockford files. Amer. misdaadserie. **15.05** Today's gourmet. Afl.: Provencal tastes. **15.35** Popeye. **15.45** Noddy. **15.55** Dinobabies. **16.20** Mortimer and Arabel. Afl.: Mortimer's mine. **16.35** Smart. **17.00** Newsround. **17.10** Byker Gove. **17.35** Neighbours. Herh. **18.00** nws. **18.30** Regionaal nws. **19.00** Nws. **19.30** What you can. Amer. komedie uit 1980. Met. Clint Eastwood e.a. **20.45** Points of view. **21.00** nws. **21.30** Common as muck. Engelse serie. **22.25** Sportmagazine met Boksen: Commonwealth-titel middengewicht. **23.45** Birth of the Beatles. Amer. tv-film uit 1979. **04.00-04.45** BBC Select.

BBC 2

06.45 Open University. **08.00** Breakfast news. **08.15** Litt' bits. **08.40** Mr Benn. **08.55** The adventures of Buzzy Bee and friends. **09.00** Schooltv. **10.00** Playdays. **10.25** Schooltv. **14.00** Penny Crayon. **14.10** Labour Party live. Met om 15.00 en 15.50 nws. **17.30** The hostel. Reportage. **18.00** Star Trek: The next generation. Amer. sf-serie. **18.45** The big trip. Vandaag: Bali, Cajun-gebied in Louisiana en de Peloponnesos. **19.30** All black. Magazine over de zwarte gemeenschap. **20.00** A feast of Floyd. **20.30** University challenge. Quiz. **21.00** Grace under fire. Amer. comedyserie. **21.30** Video diaries. Serie videodagboeken. Afl.: The cuban nipple crisis. **22.30** Newsnight. Actualiteiten. **23.15** The late show. Cultureel magazine. Vandaag: Jonge en oude dichters dragen voor uit eigen werk t.g.v. National Poetry Day op 6 oktober a.s. **23.55** . **00.00-00.55** Open University. **02.00-04.15** Night school.

Eurosport

08.30 Step aerobics. **09.00** Eurogolf magazine. **10.00** Ritmische gymnastiek. Int. toern. **11.00** Dansen. Rockn' Roll German Masters. **12.00** Snooker. Eur. League. **14.00** Triathlon. ITU Wereldbeker. **15.00** Paardesport. **16.00** Tennis. WTA-toern. Zürich. Live. **19.30** Eurosportnieuws. **20.00** Prime Time boksen speciaal. **22.00** Motoren. **23.00** Trekkertrek. EK. **00.00** Paardesport. **01.00-01.30** Eurosportnieuws.

NBC

05.30 NBC News. **06.00** Business insiders. **06.30** NBC News. **07.00** ITN World news. **07.15** US Market wrap. **07.30** Business insiders. **08.00** ITN World news. **08.15** US Market wrap. **08.30** Inside edition. Actualiteitenmagazine. **08.58** ITN World news. **09.00** Super shop. **10.00** Rolonda. **11.00** Rivera live. **12.00** Discussieprogr. **12.00** Today's business. **12.30** FT Business today. **13.00** Today. **15.00** The money wheel. Met beursberichten. **17.30** FT Business tonight. **18.00** Today. **19.00** ITN World news. **19.30** Sportprogr. met Golf: Volvo PGA European Tour. **20.30** Dateline. Actueel magazine. **21.30** Inside edition. **22.00** ITN World news. **22.30** The tonight show. **23.30** Real personal. **00.00** FT Business tonight. **00.20** US Market wrap. **00.30** Nightly news. **01.00** Equal time. Actueel discussieprogr. **01.30** The tonight show. **02.30** Videofashion! Modemagazine. **03.00** Rivera live. **04.00** Rolonda. Talkshow. **05.00** Inside edition.

MTV

06.00 Awake on the wildside. **07.30** The grind. **08.00** Awake on the wildside. **09.00** Ingo. **12.00** The soul of MTV. **13.00** Greatest hits. **14.00** The afternoon mix. **16.30** The report. **16.45** Cinematic. **17.00** News at night. **17.15** 3 from 1. **17.30** Dial MTV. **18.00** Music non-stop. **20.00** Greatest hits. **21.00** Most wanted. **22.30** Beavis & Butt-head. **23.00** The report. **23.15** Cinematic. **23.30** News at night. **23.45** 3 from 1. **00.00** The end? **02.00** The soul of MTV. **03.00** The grind. **03.30-06.00** Night videos.

CNN

06.30 Moneyline. **07.30** World report. **08.45** CNN Newsroom. **10.30** World report. **11.15** World sport. **11.30** Business morning. **12.30** Business day. **13.30** Business Asia. **14.00** Larry King live. **15.45** World sport. **16.30** Business Asia. **19.00** World business today. **20.00** Intern. hour. **21.45** World sport. **22.00** World business today update. **22.30** Showbiz today. **23.00** The world today. **00.00** Moneyline. **00.30** Crossfire. **01.00** Prime news. **02.00** Larry King live. **04.30** Showbiz today.

Duitsland 1

.15 **Brisant.** Boulevardmagazine.
.45 **Morgenmagazin Sport extra.**
.00 **Morgenmagazin.** Ontbijttv.
.00 **Tagesschau.**
.03 **The flying doctors.** Australische doktersserie. Afl. 1. Herh.
.45 **Tele-Gym.** Ochtendgymnastiek.
.00 **Tagesschau.**
.03 **Umgepflügt: Die Wiedervereinigung auf dem Dorf.** Reportage.
.35 **ZDF-info Arbeit und Beruf.**
.00 **Tagesschau.** Beursberichten.
.04 **Dallas.** Afl.: Endspiel. Herh.
.30 **Umschau.**
.55 **Presseschau.**
.00 **Tagesschau.**
.05 **ARD-Mittagsmagazin.**
.45 **Wirtschafts-Telegramm.**
.00 **Tagesschau.**
.03 **Schimpf - 19 7 17.** Talkshow.
.30 **Achtung: Streng geheim!** Kinderserie. Afl.: Die Jagd auf Astrotel.
.00 **Tagesschau.**
.03 **Metro - das schnelle Magazin.** Talkshow.
.30 **Hey Dad!** Amer. comedyserie.
.00 **Tagesschau.**
.03 **Fliege.** Talkshow. Vandaag: Ich war ein Kinderstar.
.00 **(TT) Tagesschau.**
.10 **Brisant.** Boulevardmagazine.
.37 **Parteien zur Bundestagswahl.**
.40 **Regionale informatie.**
.50 **Tagesschau-Telegramm.**
.55 **Nicht von schlechten Eltern,** serie. Afl.: Freie Unternehmer.
.50 **Tagesschau-Telegramm.**
.55 **Blankenese,** serie.
.00 **(TT) Tagesschau.**
.15 **(TT) (TT) Shattered promises.** 2-delige Amerikaanse speelfilm uit 1992 van John Korty. Afl. 1.
.44 **Tagesthemen-Telegramm.**
.45 **Parteien zur Bundestagswahl.**
.48 **Unter deutschen Dächern: Spitzentanz und Wendestep.**
.30 **Tagesthemen.**
.00 **Parteien zur Bundestagswahl.**
.03 **Nachschlag.** Satire.
.08 **Mau Mau.** Duitse speelfilm uit 1992 van Uwe Schrader.
.35 **Tagesschau.**
.45 **(TT) In der Gewalt der Unterirdischen** (A boy and his dog). Amerikaanse speelfilm uit 1975.
02.15-02.20 **Z.E.N..** Im Aostatal. Afl.: Das Brot der Jahreswende.

Duitsland 2

05.15 **Gezamenlijk programma ARD/ZDF.** Zie Duitsland 1.
13.45 **Wie gut, dass es Maria gibt.** 28-delige Duitse serie. Afl.: Aller Anfang ist schwer. De opening van de katholieke kleuterschool loopt ernstig gevaar door een tekort aan kinderen in de parochie. Maria probeert daar op onconventionele wijze wat op te vinden. Zakkenroller Johannes verstopt zich in de biechtstoel en neemt daar ongewild mevrouw Weber de biecht af.
14.30 **Spacecats - Die Katzenbande aus dem All.** Poppen-tekenfilmserie. Afl.: Spieglein, Spieglein an der Wand.
14.50 **Achterbahn.** 13-delige Jeugdserie. Afl.: Hut mit B. Deutung. Herh.
15.20 **logo.** Jeugdjournaal.
15.30 **X-Base.** Live-jongerenmagazine met interactieve spelletjes en de nieuwste ontwikkelingen op multimedia- en computergebied. Uitzending geschikt voor breedbeeld-tv.
16.00 **heute.**
16.05 **Die fliegenden Ärzte** (The flying doctors). Australische doktersserie. Afl.: SOS am Himmel. Herh.
16.55 **WISO-Tip.**
17.00 **heute en sport.**
17.15 **länderjournal.** Aansl: heute-Schlagzeilen.
17.50 **Briefgeheimnis.** Duitse serie. Afl.: Verrat in Sigmaringen.
18.45 **Lotto-trekking A en B.**
19.00 **heute.**
19.20 **Weerbericht.**
19.25 **Lutz & Hardy.** Duitse misdaadserie. Afl.: Zwei Schlitzohren auf Gangsterjagd.
20.30 **Wählt!: Deutschlands Rolle in der Welt.** Discussieprogramma in het kader van de Bondsdagverkiezingen.
21.45 **heute-journal.** Aansl: Parteien zur Wahl.
22.20 **Gesundheitsmagazin Praxis.** Medisch magazine.
23.05 **Wahl '94: Nachtduell.** Discussieprogramma.
23.35 **heute nacht.** Actualiteiten.
23.50 **Derrick.** Duitse politieserie. Herh.
00.50 **heute.**
00.55-02.35 ■ **Der Ritt auf dem Tiger** (A cavallo della tigre). Italiaanse speelfilm uit 1961.

Duitsland 3 West

08.15 Tele-Gym. Yoga. **08.30** Cursus Engels. **09.00** Aktuelles aus dem Videotext. **09.05** ARD-Morgenmagazin. **10.00** Schooltv. **12.00** Bonn am Rohr. **12.45** Arena. **14.00** WDR aktuell. **14.05** Hit-Clip. **14.30** Zwischen den Schlagzeilen. Actualiteiten. **14.45** Aus der Geschichte des Hafens von Liverpool. Afl. 1: Vandaag over de geschiedenis van Liverpool, ooit de grootste havenstad ter wereld. **15.00** WDR aktuell. **15.05** FensterPlatz. **16.00** Go East: NRW-Bosse in Russland. **16.30** Cursus Engels. **17.00** Schlupp vom grünen Stern. Afl. 2. **17.30** Es war einmal. Amerika. Afl. 6. **18.00** NRW. **18.05** KuK. **18.30** Tele-Praxis. Thema: Ambulante Operationen. **18.45** Aktuelle Stunde. **19.25** Fensterprogramme der Landesstudios. **19.45** Parlazzo. Mediashow. **21.00** WDR aktuell. **21.15** Hobbythek. **22.00** Rückblende. Afl.: Vor 45 Jahren. **22.15** Ring of Scorpio. Afl. 2. **23.05** Gefühle: Trauer. Documentaire over rituelen in het rouwproces. **23.50** Portret van de Ital. componist Nino Rota. **00.40** Nachrichten. **00.50-08.00** Nachtprogrammering.

Duitsland 3 SWF

08.15 Tele-Gym. **08.30** Cursus Engels. **09.00** Schooltv. **10.35** en **13.00**- Non-Stop-Fernsehen. **13.30** Landesschau Kultur. **14.00** Schooltv. **15.00** Hallo, wie geht's? **15.15** MuM Macher. **16.00** Sport-Oldies. **16.15** Blickpunkt Europa. Afl.: Österreich - Ein Land, das bald dazugehört. **17.00** Cursus Engels. **17.30** Sesamstrasse. **17.58** Der Traum vom Clown. Afl. 8. **18.22** Philipp. **18.25** Unser Sandmann. **18.30** Südwest aktuell. **18.35** Hallo, wie geht's? **18.50** Verzehl mir e Gschicht. Serie. **19.20** Landesschau. **19.48** Landesschau aktuell. **20.00** Tagesschau. **20.15** Länder - Menschen - Abenteuer: Antarktis. Documentaireserie. **21.00** Nachrichten. **21.15** Schlaglicht. **21.45** AB. Discussieprogr. **22.45** Et Zetera. **23.50** Die 50 Besten. **23.55** Länder - Menschen - Abenteuer. Afl.: Antarktis: Die Oase der blauen Seen. Herh. **00.40** Schlussnachrichten. **00.55** Non-Stop-Fernsehen.

RTL Television

05.30 Guten Morgen Deutschland. Ontbijttv. **09.05** Emergency. **10.00** The bold and the beautiful. **10.30** Days of our lives. **11.00** Der Preis ist heiss. Spelshow. **11.30** Familien Duell. Spelprogr. **12.00** Punkt 12. Middagmagazine. **12.30** The guiding light. **13.15** California Clan. **14.10** Murder, she wrote. **15.00** Ilona Christen. Vandaag: Gigolo's. **16.00** Hans Meiser. Vandaag: Vaders die hun kinderen in de steek laten. **17.00** Who's the boss?. **17.30** Married with children. **18.00** The bold and the beautiful. **18.30** Explosiv - Telegramm. **18.45** RTL aktuell. Nieuws en sport. **19.10** Explosiv - Das Magazin. **19.40** Gute Zeiten, schlechte Zeiten. **20.15** Der Babymacher Seeds of deception. Amer. speelfilm uit 1994. Afl. uit de serie Schicksalhafte Begegnungen. Met om 21.05-21.10 TIP-TV: Tapfere Frauen, vooruitblik op de herfstprogrammering van RTL. **22.15** stern TV. Magazine. **23.15** Gottschalk. Talkshow. **00.00** RTL-Nachtjournal. **00.30** Married with children. **01.00** Die Tracey Ullman Show. **01.30** Who's the boss?. **02.00** Explosiv - Das Magazin. Herh. **02.30** RTL-Nachtjournal. Herh. **03.00** Hans Meiser. Herh. **04.00** Ilona Christen. Herh. **05.00** Gute Zeiten, schlechte Zeiten. Soapserie. Herh.

SAT 1

05.30 Deutschland heute morgen. **09.30** Love Boat. **10.30** Neighbours. **11.00** The young and the restless. **11.55** Riskier' was! **12.30** Knots landing. **13.30** Love Boat. **14.30** Superboy. **15.00** Star Trek. **15.55** MacGyver. **17.00** Riskier' was! **17.30** Regionale progr.'s. **18.00** Geh aufs Ganze! **19.00** Sat.1 Newsmagazin. **19.20** Glücksrad. **20.00** live ran - Fussball. Rechtstreeks: de Bundesliga-wedstrijd 1. FC Kaiserslautern - FC Bayern München. Aansl: TopNEWS. **22.15** Dark justice. **23.15** King Kong - Dämonen aus dem Weltall Godzilla tai Megalon/Godzilla versus Megalon. Japanse sf-film uit 1973. **00.45** Star Trek. Herh. **01.35** MacGyver. Herh. **02.25** Witness to the execution. Amer. speelfilm uit 1994. Herh. **04.05** King Kong. Japanse sf-film.

België/TV 1

17.35 **Paradise Beach.** Australische strandsoap. Afl. 23.
18.00 **Journaal.**
18.10 **Mooi en meedogenloos** (The bold and the beautiful). Amerikaanse serie. Afl. 1043.
18.30 **Blokken.** Spelprogramma.
19.00 **Buren** (Neighbours). Australische serie. Afl. 1467.
19.25 **Politieke tribune: SP.**
19.30 **Journaal en sport.**
20.00 **Joker- en lottotrekking.**
20.05 **2.4 children.** 13-delige Engelse comedyserie. Afl. 5.
20.35 **Derrick.** Duitse politieserie.
21.34 **Winstverdeling joker/lotto.**
21.35 **Boulevard: Dienstplicht.** 2-delige documentaire over dienstplicht in België, ingevoerd onder luid protest begin deze eeuw en in 1992 geruisloos afgeschaft. Afl. 1: En wij zijn er van de klas.
22.05 **Hearts afire.** Amerikaanse comedyserie. Afl. 5: First time. Aansl: Paardenkoersen.
22.30 **Ziggurat.** Vandaag: Wie schrijft die blijft met o.a. Geert van Istendael, Adriaan van Dis, Paul Goossens en Christine Hemmerechts.
23.15 **Bienvenue en France.** Cursus Frans. Afl. 9.
23.30-23.32 **Weerbericht.**

België/TV 2

17.00 **Samson.** Kindermagazine.
18.00 **Tik tak.** Afl. 278.
18.05 **Interflix.** Afl. 1: De nieuwe kracht.
18.30 **African skies). Canadese serie. Afl. 25: Natural beauty.**
19.00 **Il était une fois les Amériques.** Franse animatieserie over de geschiedenis van Amerika. Afl. 23.
19.30 **Journaal en sport.**
20.00 **Verre hakken** (Tacones lejanos). Spaanse speelfilm uit 1991.
22.00 **Ter Zake.** Infomagazine met nieuws en sport.
22.45 **Gek van jou** (Mad about you) 22-delige Amerikaanse comedyserie. Afl. 3: Sunday times.
23.10-23.12 **Coda.** Mark Braet leest voor uit eigen werk. Vandaag: Dag Pessoa.

TV FILMS VIDEO

BBC 1
19.00 uur - Any Which Way You Can - (1980-USA).
Clint Eastwood wordt gestrikt voor een vuistgevecht. Zijn orang oetang acteert met zichtbaar meer plezier. Western van Buddy Van Horn.

België/TV 2
20.00 uur - High Heels - (1991-E)
Victoria Abril speelt in Pedro Almodovars melodrama een tv-presentatrice die na jaren haar moeder ontmoet. Als haar minnaar vermoord wordt, zegt ze dat zij de dader is.
Grappig en schreeuwerig.

RTL Television
20.15 uur - Seeds of Deception - (1994-USA).
Melissa Gilbert is dolblij als ze zwanger is, maar ontdekt tot haar afschuw dat de dokter zijn eigen zaad heeft gebruikt.
Drama van Arlene Sanford, gebaseerd op ware feiten.

Nederland 1
20.31 uur - Willow - (1988-USA).
Onderhoudende fantasy van Ron Howard, vol actie, humor en speciaal effects. Val Kilmer en Joanne Whalley spelen de hoofdrollen in dit verhaal over een lilliputter die een baby redt.

RTL5
22.05 uur - The Kidnapping of the President - (1980-USA).
Tijdens een staatsbezoek wordt de president van de VS, Hal Holbrook, ontvoerd door terroristen.
William Shatner moet hem bevrijden.
Regie: George Mendeluk.

Duitsland 1
23.08 uur - Mau Mau - (1992-D).
Indringende film van Uwe Schrader over het deprimerende bestaan in de stad Mau Mau, die 's avonds pas tot leven komt.
Met: Marlen Diekhoff en Peter Franke.

Duitsland 1
00.45 uur - A Boy and His Dog - (1976-USA).
Sf van L.Q. Jones met Don Johnson en Jason Robards.
Na WO-IV zijn een punker en zijn hond bijna de enige overlevenden. Ze leven in een donkere, ondergrondse wereld.

● *Scène uit de Amerikaanse film 'The Kidnapping of the President'. (RTL5 - 22.05 uur).*

Duitsland 2
00.55 uur - A Cavallo Della Tigre - (1961-I).
Nino Manfredi is een eenvoudige arbeider die gepakt wordt voor diefstal en belandt in de gevangenis bij een stel losers.
Zwarte komedie van Luigi Comencini vol sociaal engagement.

radio

Radio 1
Elk heel uur en om 7.30, 8.30, 12.30, 13.30, 16.30, 17.30 en 18.30 nieuws.
7.07 Vara Radio I woensdageditie. 10.05 NL Buitenland reportage. 11.05 Michelangelo. 12.07 Avro Radiojournaal. 17.07 NCRV's Hier en nu. 19.04 NCRV's Hier en nu/ Praatradio. 20.04 Langs de lijn, sport en muziek. 23.07 Met het oog op morgen. 0.04 Voor wie niet slapen kan. 1.02 Zingen in de nacht. 2.02 Mag ik even? 3.02 Van Nederlandse bodem. 4.02 EO's Country-uur. 5.02-7.00 Wakker op weg.

Radio 2
Elk heel uur nieuws.
7.04 Ook goeiemorgen. 9.04 Muziek terwijl u werkt. 12.04 Het hart van twee. 14.04 Nederland muziekland. 17.04 Fileradio. 18.04 Alle mensen. 19.04 Country trail. 20.04 Nederland zingt: Samen zingen in. 20.30 Nederland zingt: Licht op jongerenkoren. 21.04 Gospelpodium. 22.04 Praise op woensdag. 23.04-24.00 Take it easy.

Radio 3
Elk heel uur nieuws.
6.04 Breakfast-club. 9.04 Arbeidsvitaminen. 12.04 Denk aan Henk. 14.04 Carola. 15.04 The magic friends. 17.04 Rinkeldekinkel. 18.04 De Avondspits. 19.04 Spoor 7. 20.04 Paperclip magazine. 21.04 Villa 65. 0.04 Tros Nachtwacht. 2.02 Vacuüm. 4.02-6.00 Pyjama FM.

Radio 4
Om 7.00, 8.00, 13.00, 18.00 en 20.00 nieuws.
7.02 Preludium. 8.04 Musica sacra. 9.00 Muziek voor miljoenen. 11.00 Ochtendconcert. I. Huelgas Ens.; II. 12.00 Lunchpauzeconc. Nederlands Mozart Trio. 13.04 Stemmen. 14.00 Het middagconcert. I. Muz. voor pianoduo; II. 15.35 Aandacht voor recent verschenen CD's. 15.55 De Nederlanden. Gelders Ork. 17.00 Jacco's keus. 18.04 Sinfonietta. 19.00 Kleine zaal. De Denen 20.02 Avondconcert. Schumann, de ontdekker. Radio Kamerork. met viool. 22.00 Opera magazine. 23.00 Jazzspectrum. 0.00-1.00 Vier na middernacht.

Radio 5
Elk heel uur t/m 18.00 en 23.00 nieuws.
6.45-6.50 Mededelingenrubriek met uitgebreid weerbericht en scheepvaartberichten. 7.05 NOS Sportief. 7.30 Vroeg op 5. 8.55 Waterstanden. 9.02 Het gesprek. 10.02 Dingen die gebeuren 13.10 Glas in lood. 14.02 Montaigne. 16.02 De schatkamer. 17.10 Radio UIT. 17.50 AOV. 18.02 SP. 18.12 Op verhaal komen. 19.00 Waar waren we ook alweer? 19.15 Nieuws en actualiteiten in het Turks. 19.50 Nieuws en actualiteiten in het Marokkaans en Berbers. 20.40 Nieuws en actualiteiten in het Chinees. 21.00 Parlement en politiek. 21.30 Psychologie van het gezin. 22.00 TeleScoop. 23.07-24.00 Met het oog op morgen.

Omroep Limburg
Elk heel uur ANP-nieuws.
7.00 Limburg Aktueel. 8.00 RadioNieuwsCentrale, rubriek met binnen- en buitenlands nieuws. 8.30 Regionaal nieuws. 8.35 Limburg Aktueel. 9.00 Tussen de bedrijven door. 11.00 Postbus 94: verzoekplaten met Ria van Grinsven. 12.00 Limburg actueel met 12.30 uur ANP-nieuws. 13.00 RadioNieuwsCentrale, binnen/buitenlandrubriek. 13.30 Regionaal nieuws. 13.35 Provinciale Zaken. 14.00 Licht Limburgs muziek. 15.00 Liefde, tienerprogramma. 16.00 Cultuurmagazine Festival. 17.00-18.00 Limburg Aktueel.

BRTN/Radio 2
6.00 Nieuws. 6.05 Radio 2 regionaal (6.30, 7.00, 7.30 nieuws). 8.00 Nieuws. 8.10 Koffers en Co. 10.00 Nieuws. 10.03 Het schurend scharniertje. 10.08 Reporter zonder grenzen. Een luisteraar kiest tien platen die hem of haar aanspreken. 11.50 Feuilleton Het Koekoeksnest. 12.00 Radio 2 regionaal. 13.00 Nieuws. 13.10 Muziek- en cabaretfragmenten. 14.00 Villa Musica, met de elpee van de week, een spelletje en een cursiefje. 17.00 Radio 2 regionaal. 18.00 Nieuws. 18.10 Radiovisier. Televisienieuwtjes op de radio. 20.00 Cinema Paradiso: rondom film en video. 22.00 Nieuws. 22.05 Evergreen met onsterfelijke melodieën en crooners. 23.30-06.00 Nachtradio.

België/BRF
Elk heel uur nieuws.
6.05 Radiofrühstück + Spiel Glückstreffer (6.15 Wort in den Tag; 6.30 nieuws; 6.45 verzoekplaten; 7.15 agenda; 7.30 regionaal nieuws; 8.30 persoverzicht; 9.05 uit de regio). 9.10 Gut Aufgelegt, Tips und Themen am Vormittag. 12.05 Musik à la carte (12.30 BRF Aktuell). 13.00 Presseschau. 13.05 Musikbox. 16.05 Popcorn. 18.00 Nieuws uit de regio. 18.05 BRF Aktuell: Aktuelles vom Tage. 18.40 Klassik. 20.00-20.05 Nachrichten.

Happy RTL Radio
7.00 Jan van de Putte. 10.00 Jan de Hoop. 12.00 Ron Bisschop. 16.00 Luc van Rooij. 20.00 Late Rock. 00.00-07.00 Night Rock.

WDR 4
Nieuws: tot en met 09.00 elk heel uur; vanaf 10.00 elke twee uur.
4.05 Radiowecker. 6.05 Morgenmelodie (8.05 Zum Tage; 8.55 Andacht). 9.05 Musikpavillon (10.05 tot 11.00 verzoekplaten). 12.05 Zur Sache. 12.07 Gut aufgelegt (13.00 Mitmenschen, 14.05 Stichwort Wirtschaft). 15.00 Café-Konzert. 16.05 Heimatmelodie, volksmuziek. 17.00 Der Tag um fünf. 17.07 Musik-Express (19.00 Auf ein Wort; 19.30 Ohrenbar). 20.05 Zwischen Broadway und Kudamm. 21.00 Musik zum träumen. 22.30-04.00 ARD Nachtexpress (elk uur nieuws).

A

Administratiekantoor Adbeco
voor (loon)administraties, jaarrekeningen en fiscale aangiften. Op de Graaf 44, 6438 JC Oirsbeek. 04492-5820. Fax 04492-4887.

A

Carrier

Techn. buro Jos Smeets b.v.
Kampstr. 4 Geleen. 046-743865.
Frigo-metal b.v. Fort. Willemweg 53-59 Maastricht043-216616.

A

OPEL

Opel Bergsteyn
APK-keuringsstation, Rijksweg 61, Berg en Terblijt. Tel. 04406-41700.

Garage Sebregts en Co.
Off. APK-keuringsstation 1 en 2, dealer Iveco bedrijfsauto's. Lindelaufergewande 8, Voerendaal. 045-752888.

Geevers carrosseriedelen
Originele onderdelen alle Europ. auto's. Imitatie alle pers.auto's. Nuth, Thermiekstraat 1. 045-244242.

A

BREMEN

Automaterialen, APK-keuringen, accu's, uitlaten. Kampstraat 59, Landgraaf. Tel. 045-311784. 's Zaterdags gesloten.

A Autobedrijven

Ford

Auto Konings b.v.
Mgr. Vranckenstraat 20 Sittard. Tel.: 046-516046.

A Autokeuringen

GEKU Autokeuringen
Versiliënboschweg 7 Hrln. 217495. APK keuringen z. afspraak ƒ67,50 incl. co + koplamp afstel. Herkeuren gratis. Off. onafh. erkend APK-keuringsstation.

A Autorijscholen

Chris Adams
ANWB erkende auto- en motorrijschool. Mirbachstraat 14, 6367 CW Voerendaal. Tel.: 045-751718.

Autorijschool Sjef Dörenberg
Bovag erk. motor- en autorijschool. Tevens voor uw automaat- en vrachtw. opl. Al meer dan 25 jr. uw vertrouwd adres. Sparstr. 7 Heerlen. 213735.

Auto/motorrijschool Sturmans
Rdr. Hoenstraat 181, 6433 EE Hoensbroek. Tel.: 045-220166.

Autorijschool Ger Scheyen
BOVAG-erkend. Tel.: 045-415601. Al 32 jaar een begrip. J. v. Maerlantstr. 21, 6416 TV Heerlen.

A

Autosch.herstelbedrijf Jo Koenen
Verlengde Klinkertstraat 22, Hoensbroek. Tel. 045-215450. Focwa-lid.

A

Garage Vencken B.V.
Verhuur van persw., bestelauto's en busjes, jong wagenpark, 25 stuks. Heesbergstr. 60 Heerlen. Tel.: 045-412641.

B

Babyhuis Petra
Kwaliteit en service en betaalbare prijzen
Adres: Kerkstraat 67
promenade Brunssum. tel. 045-252269

B

BEDDENSPECIAALZAAK
ruwette

Verantwoord
Verantwoord slaapcomfort
Heerlen, Bongerd 29.
Tel. 045-717324
Geleen, Raadhuisstraat 8.
Tel. 046-743030.

B

Zeecontainers
Te koop/te huur 3-6-12 mtr. Franco gelost te leveren. Depot Born / Antwerpen / Rotter-dam. Piet Schouten 01720-34031 bgg. 73226.

Kwaliteitdak. Tel. 424050
Voor al uw pannendaken, platte- en leiendaken, lood- en zinkw., isolatie en dakbeschot. Vraag vrijbl. prijsopgave.

G. Heutmekers b.v.
Groothandel in dakbedekkingsmaterialen, lood en zink. Sluisweg 4 Born. Tel.: 04498-53100.

Zuiddak b.v. Landgraaf
Bit. en kunststof dakwerk, shingles en dakterrassen. Verk. dakrollen, isol. en daktegels. Indus.terr. Strijthagen. Ampèrestraat 5. Tel. 045-314218.

D Drukwerkverspreiding

Spiral BV
Fabriekstraat 7
5961 PK Horst
Telefoon: 04709-84222
Telefax: 04709-84333

SPIRAL
RECLAMEVERSPREIDINGSBUREAU

Organisatie voor gecontroleerde huis-aan-huis verspreiding van drukwerken etc. voor geheel Zuid-Nederland.

D

Groenevelt-Greven-OffSet
Voor al uw handels-, reklame- en fam.drukw. Buizerdweg 6, 6374 BS Landgraaf. Tel. 045-312600. Fax 045-326772.

G

Glashandel Derissen B.V.
Langheckweg 8, Kerkrade, 045-462020, voor al uw glasreparaties - verkoop van alle soorten glas - glas in-lood - en slijpwerk - isolatie plaatsen - snelle service door eigen 24-uurs service, altijd bereikbaar onder ons eigen tel. nr. 045-462020.

glasservice
GLAS HERSTELLEN
GRATIS BELLEN
06-0226688

Door direkt en persoonlijk contact met onze meldkamer, een snelle en correcte afhandeling van alle glasschades, ook 's nachts, in de weekeinden en op feestdagen.

G

Bosman Sittard. 046-515852
Handelsstraat 32, Handelscentrum Bergerweg. Leveringen van zand, grind, teelaarde, cement, betontegels, siertegels, maaskeien, klinkers, bielzen enz. Ook op zaterdag geopend.

H

DAEMEN'S
HOUTWARENFABRIEK
MINGERSBORGERWEG 7
6367 JW UBACHSBERG
045-751253

Het zagen van emballage en pallethout. Fabricage van gereedschapstelen en houtdraaiwerk. Rooien van bomen. Goedk. stookhout. Te koop gevraagd populieren. Fax 045-753754.

I

M. Ramakers. Tel. 04406-12352
Sanitair, c.v., gas, water, ontkalken van leidingen en geisers. Koningswinkelstraat 13 Valkenburg.

K Keukens

Bosch keukenstudio A. Eggen
Akerstraat Noord 160, 6431 HR Hoensbroek. Tel. 045-213027. Levering Bosch inbouwapparatuur.

goergen bv

Nijverheidsweg 17-18 Stein, industrieterrein Kerensheide. Tel.: 046-331367. Voor complete install. van keukens - sanitair - tegels - kastenw.

Vossen Keukens
Vernieuwen van defecte werkbladen, spoel-units, alle inbouwapparatuur als koelkasten, ovens, kookplaten etc. m. gar. Glaspaleis, Kerkplein en Eikenderweg 77 Heerlen. Tel.: 045-717555.

L

DENVIN LEDERMODE
Hoofdstraat 8a, Hoensbroek
Schaesbergerweg 53, Heerlen
Ook alle LEDERREPARATIES
045-212588

N

Veldman naai- en breimachines
Heerlen, Nobelstr. 6, tel.: 045-716100. Geleen, Raadhuisstr. 14, tel.: 046-746480. Roermond, Neerstraat 62, tel.: 047503-1012. .Anker, Bernina, Husqvarna. Lewenstein. Rep. alle merken, geen voorrijkosten.

P

Formido

Het adres voor wand- en plafondsystemen. Hoofdstraat 66, Hoensbroek. 045-214507.

R

"Marjoleins" natuurcentrum
De speciaalzaak bij uitstek in vitamines, homeopatische geneesmiddelen en natuurvoeding. Geleenstraat 59 Heerlen. Tel.: 045-713024.

R

Ha-Ra®

Districtdistr. Ha-Ra Co-Ma Schoonmaken gemakkelijk, snel en milieuvriendelijk. Tel. 045-223910. Fax 219558. Wij zoeken nog consulentes.

R

Indonesian Travel Club
Nieuwstraat 10, 6430 AA Hoensbroek. Tel.: 045-211527, fax 045-217960.

R

N.K. Verweijst 045-213760
Hoofdstr. 382/384 Hoensbroek. Wij ontst. uw riool en afvoer met de modernste app. Tev. dakgootbekl. met onderhoudsvr. alu.plaat in div. kleur.

R

LAUMEN
SIMPELVELD
ROLLUIKEN ZONWERING

Beitel 110a, 6422 PB Heerlen, postbus 21099, 6369 ZH Simpelveld. Tel.: 045-423848/442129.

MICA Zonwering
Rolluiken * jaloezieën * zonnesc men. Vraag vrijbl. prijsopgave. Showroom: Sittarderweg 116 H Tel.: 045-721658.

Mithra-Heroal b.v.
Het vertrouwde adres voor al u rolluiken of onderdelen, kunstst schroten, service of reparaties. 6466 GZ Kerkrade. Tel.: 045-413049.

S

schoenenspeciaalz
pieds sur t
Willemstraat 48 Heerlen Tel.
Donderdag koopavond tot 21
Maandag gesloten

POUWELS
SCHOEN-VOETSPECIAL
VERHUISBERICHT: VANAF 2
van: Benzenraderweg 42, Heerlen
naar: Bongerd 23, centrum Heerlen tel.
Bij ingave advertentie ƒ 10,-

S

Math. Linssen VOF
Tel. 045-241587.
Bergerw. 20 Nuth. Onderh. c.v. waterleid., geiser, boiler, gas-waterinstall. Erk. schoorsteenve

Boy Hoen. Tel. 045-226309
Voltalaan 21, Hoensbroek, erke rijk en brandweer. Ook uw adres glas-, gevel- en tapijtreiniging.

S

G.V.L. Restauratie. 045-2
Stralen van meubels, autoplaat vel-gen, chassis, etc. Spec. gev reiniging, renov. kelderafdichting voegw., vochtwe-ring 10 jr. schr garantie.

V

Daemen Kunststoffen
Verandadakplaten, plexiglas of Lexanther-moclear. Hofdwarsw Geleen. Tel. 046-753865.

Z

Reparatie va zitmeubelen!
Reparatie en herstoffen van zitmeubelen is appel! Arnoldussen verwerkt hiervoor ... kegelveren, paardehaar en geplozen ... Dat zegt al genoeg!
ARNOLDUSSE
INTERIEURS - OBJECTEN - MEUBE
St. Remigiusstraat 22 - 6369 EM Simpelveld Tel. 045-

Z

Ha-to.- Spotgoedkoop
Heroal rolluiken in alu. en pvc, zonnesc vertikale jalouzieën. Tel. 045-458226, Maria Gorettistraat 139, Kerkrade.

Venetian Blin
Kerkrade B
Zonweringskonstrukties, jalouzie markiezen en roll. in alu., staal + Kipstr. 30-32 Kerkrade. 045-4534

Wilt u adverteren op deze pagina.
Dan belt u
Limburgs Dagblad
045-739380

Limburgs Dagblad Regionaal

Woensdag 5 oktober 1994 — Pagina 11

Uitgeversmaatschappij Limburgs Dagblad B.V. - Postbus 3100, 6401 DP Heerlen - Telefoon 045-739911 - Hoofdredacteur Ron Brown

Gemeente Brunssum kan gerechtelijke procedure afkopen

Curator wegenbouwer doet aanbod schikking

DOOR JAN HENSELS

BRUNSSUM – De curator van het failliete Wegenbouwbedrijf Brunssum heeft de gemeente Brunssum het aanbod gedaan de kwestie 'Thissen' in den minne te schikken. De affaire spitst zich toe op de vraag of de gemeente Brunssum schuld draagt aan het faillissement van de wegenbouwer.

Het aanbod van mr. E. Prickartz van de wegenbouwer houdt in dat de gemeente een gerechtelijke procedure kan afkopen door een schikking. Het hangt van het (financiële) aanbod van de gemeente af of de curator een zaak begint tegen de gemeente Brunssum. Prickartz wilde zich niet uitlaten over de hoogte van het bedrag dat de gemeente zou moeten betalen om onder een procedure uit te komen.

De gemeente Brunssum was gisteren nog niet offieel op de hoogte van het aanbod om de zaak te schikken. Advocaat mr. Thuis van de gemeente wilde niet inhoudelijk op de zaak ingaan, omdat hij hierover nog geen overleg met de gemeente heeft gevoerd. Thuis: „Hierover moet eerst ook een politieke uitspraak worden gedaan."

Aannemer T. Thissen van Wegenbouwbedrijf Brunssum kon vorig jaar zijn deuren sluiten nadat de gemeente hem in 1992 uitsloot van werk. De wegenbouwer kreeg geen opdrachten meer van de gemeente na uitlatingen van Thissen over vermeende corruptie van plaatselijke bestuurders en ambtenaren. Het Brunssumse wegenbouwbedrijf draaide voor een belangrijk deel op opdrachten van de gemeente.

De raad nam in 1992 een motie van de fractie Borger aan om bedrijven die 'het plaatselijk bestuur en ambtenaren zonder bewijs verdacht maken', uit te sluiten. Hoewel de motie later door het college ongedaan werd gemaakt, kreeg Thissen nadien nauwelijks nog opdrachten.

Naar aanleiding van getuigenverhoren in deze zaak meent curator Prickartz dat er voldoende gegevens voorhanden zijn om met succes een zaak tegen de gemeente Brunssum te beginnen. Tijdens die getuigenverhoren werden onder meer burgemeester J. van Dijk van Vaals (oud-wethouder van Brunssum) en de inmiddels ontslagen burgemeester Riem van Brunssum onder ede gehoord.

De rechter-commissaris van de rechtbank in Maastricht heeft de curator inmiddels toestemming gegeven een procedure op te starten tegen de gemeente. Eerst moet echter worden geprobeerd de zaak in den minne te schikken.

De beslissing van de rechter-commissaris zegt overigens niets over de vraag of Brunssum mogelijk onrechtmatig heeft gehandeld. Ook het aanvaarden van een schikking hoeft geen erkenning van schuld te betekenen.

Raad Brunssum vergadert vandaag verder

Groen licht Heerlen voor Emmaplannen

Van onze verslaggevers

HEERLEN/BRUNSSUM – De gemeenteraad van Heerlen heeft gisteren unaniem ingestemd met de eerste plannen voor de ontwikkeling van het Emmaterrein. Wel werden er de nodige kanttekeningen geplaatst bij de plannen die voorzien in woningbouw en aanleg van een bedrijventerrein. De raad van Brunssum lukte het gisteravond niet om binnen de afgesproken vergadertijd een besluit over het Brunssums-Heerlense plan te nemen. Het zietn er echter naar uit dat de raad van Brunssum vanavond tijdens de voortzetting van de vergadering het voorbeeld van Heerlen zal volgen.

De vergadering in Brunssum dreigde even te ontsporen omdat de spreektijdbeperking van vijf minuten zeer strikt werd toegepast. Tot een schorsing, om de gemoederen tot bedaren te brengen leidde het niet niet, mede omdat besloten werd de raadsleden tien minuten spreektijd toe te staan.

Vrijwel alle fracties in de Heerlense raad willen dat er compensatie wordt geboden voor de sportverenigingen die van het Emmaterrein moeten verdwijnen. Een motie van Stadspartij Heerlen-Noord daarover werd echter met 18 tegen 16 stemmen verworpen.

Ook werd een oplossing gevraagd door de verwachte extra verkeersoverlast voor de bewoners van de Patersweg in Hoensbroek. Volgens wethouder Zuidgeest van Heerlen draagt het Emmaterrein slechts in geringe mate bij aan de extra verkeersoverlast. De suggestie om ter ontlasting de aanleg van een al eens geplande weg (S22) weer uit de kast te halen, bekoorde de bestuurder maar weinig.

De coalitie in Brunssum vroeg gisteren zelfs met een motie aandacht voor de verkeersproblematiek. Zij vindt dat het doortrekken van de S20 (Sittard-Brunssum) naar de Heerenweg zo snel mogelijk moet worden opgepakt. Oppositiepartij Progressief Akkoord keerde zich daar tegen.

Als onderdeel van de stedebouwkundige plannen wordt ook de Akerstraat-Noord in Hoensbroek aangepakt. Zuidgeest kondigde aan dat het college daarnaast met bewoners en ondernemers de verloedering van en drugsoverlast in dat deel van Hoensbroek gaat aanpakken.

Kapitale strop Ford Genk door probleem Davidson

BORN/GENK – De Ford-fabrieken in Genk hebben gisteren duizenden werknemers naar huis gestuurd. De produktie van 1700 auto's van het type Mondeo is gistermiddag om twee uur voor de duur van één dag gestaakt. Oorzaak is een defect aan een machine van toeleverancier Davidson Marley in Born. Dat bedrijf levert dagelijks zo'n 1700 dashboards aan de Belgische assemblagefabriek van Ford.

Hoe groot de financiële schade is, die Ford hierdoor lijdt, kon de woordvoerder van de Belgische fabriek niet zeggen. Naar verluidt is er gistermiddag nog een schadeclaim ingediend bij Davidson Marley. De Ford-woordvoerder heeft dat gisteren niet uitgesloten maar wilde er verder niets over zeggen.

De woordvoerder van Davidson Marley zegt echter dat het Bornse bedrijf zich in dit geval kan beroepen op overmacht.

Vanmiddag om twee uur zou de produktie van de Ford Mondeo hervat kunnen worden. De boosdoener waar alles om draait, een verder niet toegelicht 'werktuig dat onontbeerlijk is bij de produktie van de Mondeo voor de Engelse markt', is in reparatie bij een fabriek in Duitsland.

zo gauw een coalitie het ruime sop kiest laten de regeringspartijen hun plannen varen

punaise

● *Werelddierendag. Feest voor dieren en vooral voor kinderen. Zoals op de Greenhorn, kinderboerderij de Ravelijn in Maastricht. Daar stond gisteren de relatie kind-dier centraal. De leerlingen van de Sint Odaschool stoeiden met de vraag hoe je je huisdier moet verzorgen. De kinderboerij is een initiatief van de buurtbewoners zelf. De bewoners van de Ravelijn toverden twee maanden geleden de boerderij tevoorschijn op een stuk braakliggend en verwuild terrein. Sociale vernieuwing aan de basis. Gehoopt wordt nu op steun van de gemeente Maastricht. Om onder meer een banenpooler in dienst te kunnen nemen, die behalve de verzorging van de dieren tevens excursies gaat leiden naar het nabijgelegen natuurgebied Hoge Fronten.*

Foto: FRITS WIDDERSHOVEN

CDA eist zetel Wagemans op

HEERLEN – Het CDA in de raad van Heerlen wil dat de onlangs uit de fractie gestapte Ger Wagemans zijn zetel aan de christen-democraten afstaat. CDA-fractievoorzitter Eduard Prickartz noemde de handelwijze van Wagemans gisteravond tijdens de raadsvergadering politiek onfatsoenlijk.

Wagemans stapte medio september uit het CDA, naar eigen zeggen vooral uit onvrede over het ouderenbeleid van zijn partij. Hij wil als eenmansfractie verder gaan. Volgens Prickartz pleegt Wagemans daardoor woordbreuk en heeft hij veel uit te leggen aan zijn veelal oudere kiezers. Maar ook door zijn 'lange aanwezigheid onder de Spaanse zon' heeft hij zijn plichten als raadslid verzaakt, zei Prickarz. Wagemans was gisteren voor de derde keer in successie afwezig tijdens de raadsvergadering. Hij zit op Mallorca.

Evaluatie van rampenoefening blijft geheim

BEEK – De resultaten van de voorlopige evaluatie van de vorige week gehouden rampenoefening op vliegveld Beek worden niet bekend gemaakt. De deelnemende instanties zwijgen in alle talen. Hardnekkige geruchten over verbindingsproblemen tijdens de oefening willen gemeente Meerssen, gemeente Beek en de GGD Westelijke Mijnstreek ontkennen noch bevestigen. „Wij kunnen nog geen informatie geven," aldus een woordvoerster van de gemeente Meerssen. „Begin november is er een algehele evaluatie, dan zullen wij de resultaten bekend maken." De communicatie en de verbindingen tussen de diverse diensten zouden nogal te wensen overlaten. „Er zijn altijd dingen voor verbetering vatbaar," was daarop het antwoord van woordvoerder C. Leverdingen van het vliegveld. Aan de rampenoefening op maandag 26 september op vliegveld Beek deden zo'n 300 mensen mee.

VNU wil TV Gazet overnemen

NIJMEGEN – De VNU-dagbladengroep wil het kabelkrantbedrijf TV Gazet overnemen. Het snel groeiende TV Gazet is een kabelkrantbedrijf dat via negentien lokale edities met ruim 300.000 aansluitingen het grootste gedeelte van Limburg bereikt. Het bedrijf heeft een omzet van zes miljoen gulden, aldus directeur E. Penninx van de VNU-Dagbladengroep.

De onderhandelingen over de overname zijn nog niet afgerond en daarom wil Penninx nog niet zeggen welk bedrag daarmee gemoeid is. Het kabelkrantbedrijf is thans in handen van directeur-eigenaar W. Claessen die een meerderheidsbelang heeft. Bij TV Gazet werken veertig mensen, voor wie de overname geen gevolgen zal hebben.

De overname past in het VNU-beleid om in het verspreidingsgebied van de zes VNU-dagbladen (Limburg, Noord-Brabant en het gebied rond Nijmegen) ook de kabelkranten zoveel mogelijk in handen te krijgen. In Limburg zou dat na de overname van TV Gazet nagenoeg geheel het geval zijn. In Midden- en Oost-Brabant heeft VNU vijf kabelkranten.

Zie verder pagina 15
● **'TV Gazet wordt straks regionale CNN'**

Man ontvoerde zoon naar Somalië

DOOR ROB PETERS

SITTARD – Na een tip heeft de politie in Sittard gisteren een 26-jarige Somaliër aangehouden op verdenking van ontvoering in 1993 van zijn nu tweejarig zoontje. Het kind verblijft al meer dan een jaar op een onbekend adres in Afrika.

De jongen, Salahudien geboren in augustus 1992, was na de scheiding verleden jaar door een Nederlandse rechter toegewezen aan zijn in Sittard wonende Marokkaanse moeder. De vader kreeg het kind enkele malen in het kader van een bezoekregeling. Tijdens een van die bezoeken verdwenen vader en kind spoorloos.

De politie had de affaire al bij onopgeloste zaken gelegd, toen de voormalige asielzoeker enkele dagen geleden in Sittard weer bij de moeder opdook en kon worden aangehouden.

Een woordvoerder van de Sittardse politie bevestigde gisteren de aanhouding, maar wilde geen nadere informatie geven.

Ook de raadsman van de Somaliër mr. R. Corten wilde in het belang van het nog lopende onderzoek weinig kwijt. „De man kon zijn zoontje niet meebrengen uit Afrika omdat het gewoon niet in zijn paspoort stond. Dat wilde hij hier met de moeder komen regelen maar, zover is niet gekomen omdat hij is aangehouden. Hij is naar Sittard gekomen om met zijn ex-vrouw een regeling te treffen, heb ik de stellige indruk," aldus Corten na een gesprek met de man.

Verkeersmaatregelen tijdens opening Ikea

HEERLEN – De gemeente Heerlen neemt ingrijpende verkeersmaatregelen tijdens de opening van de Ikea-vestiging aan de Woonboulevard op woensdag 12 oktober en de drie daarop volgende dagen.

Er wordt zeker de eerste dagen een enorme toeloop van bezoekers met auto's verwacht. Mede door de grote reclamecampagne die het Zweedse bedrijf in Duitsland heeft gevoerd, worden dagelijks zo'n 25.000 bezoekers verwacht.

Het gedeelte tussen de afrit In de Cramer en de afrit Heerlen-Noord van de autoweg N281 (stadsautoweg) wordt, gezien vanuit de richting Heerlen-Centrum naar Geleen, afgesloten. De afsluitingen zijn op woensdag van 8-19 uur, donderdag van 8-22 uur, vrijdag en zaterdag van 8-19 uur. Op zaterdag 15 oktober is de Woonboulevard in verband met de extra drukte geopend tot 18 uur.

Het afgesloten gedeelte van de autoweg wordt die vier dagen tijdens genoemde uren gebruikt als extra parkeermogelijkheid.

Het parkeerterrein aan de Woonboulevard in Heerlen is alleen bereikbaar via de rijbaan In de Cramer komende vanuit de richting Parallelweg.

Het verkeer wordt van 12 tot en met 15 oktober op genoemde tijdstippen via genummerde routes omgeleid. De omleidingsroutes zijn ruim van te voren aangegeven. Gemotoriseerd verkeer dat vanaf de Duitse grens tot aan de wegafsluiting richting Geleen/Eindhoven moet, wordt omgeleid via het Klaverblad in Bocholtz naar de A76.

De aan In de Cramer in Heerlen gevestigde bedrijven zijn via de Parallelweg bereikbaar. Bezoekers kunnen die bedrijven alleen rechtsaf rijdend verlaten.

De Heerlense politie wijst er nadrukkelijk op dat fout geparkeerde auto's onmiddellijk worden weggesleept.

Zie verder pagina 13
● **Commentaar**

Raad Heerlen steunt voorstel Glaspaleis

HEERLEN – De gemeenteraad van Heerlen heeft gisteravond zonder enige discussie ingestemd met het voornemen het Glaspaleis in het centrum van de stad aan te laten wijzen als beschermd monument. Het college zal dat nu adviseren aan het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen. Het in 1934-1935 gebouwde Glaspaleis is een ontwerp van architect Frits Peutz.

Vrouw handelde in boksbeugels

BRUNSSUM – De politie heeft afgelopen maandag bij een zestigjarige vrouw uit Brunssum 35 boksbeugels inbeslaggenomen. De boksbeugels werden in de woning van de vrouw aan de Maastrichterstraat aangetroffen. Volgens de vrouw wilde zij de boksbeugels verkopen. Tegen haar is proces-verbaal opgemaakt wegens verboden wapenbezit.

Bestuurders raken slaags

SIMPELVELD – Nadat twee automobilisten maandagavond op de Nijswillerberg in Simpelveld het met elkaar aan de stok kregen over het verkeersgedrag, stopten beiden op het Oranjeplein. Over en weer werd geduwd en geslagen. Plotseling bemoeide een zestigjarige passagier van een van de auto's, afkomstig uit Simpelveld, zich met de vechtersbazen. Hij sloeg de 35-jarige bestuurder uit Kerkrade met een metalen voorwerp op het hoofd en vernielde zijn auto. Alle betrokken partijen zijn door de politie gehoord en is proces-verbaal opgemaakt. Zij zullen bij de rechter verantwoording moeten afleggen over hun wandaad.

Kleding in zaak vernield

MAASTRICHT – In een winkel aan de Muntstraat in Maastricht zijn elf jassen met een mes vernield. Een klant maakte het winkelpersoneel daarop attent. De schade voor de winkelier bedraagt 3500 gulden. In een andere winkel in de stad werd een 24-jarige inwoner van Maastricht op heterdaad betrapt bij het wegnemen van een bestekcassette ter waarde van zeshonderd gulden. Personeel van een bouwbedrijf kon een 31-jarige man uit Maastricht grijpen toen die er met sanitair met een waarde van driehonderd gulden vandoor wilde gaan.

Zwaar gewond bij botsing

SUSTEREN – Bij een verkeersongeval in Susteren is een 25-jarige inwoner van Echt gistermorgen levensgevaarlijk gewond geraakt. Het slachtoffer werd geen voorrang verleend op het kruispunt Feurthstraat/Swentiboldstraat. De man moest met een ernstig hoofdletsel naar het ziekenhuis in Sittard worden gebracht. De Echtenaar bestuurde een personenbusje dat door de klap van de aanrijding over de kop sloeg. De chauffeur werd half uit de auto geslingerd en kwam onder het busje terecht. De brandweer moest er aan te pas komen om hem uit de beknelde positie te halen. De andere chauffeur, een 40-jarige man uit het Belgische Maaseik, werd niet gewond.

Slachtoffer droeg 'verkeerd pasje'

WESSEM – Het slachtoffer van de aanrijding met de VSL-lijndienstbus te Wessem, maandagmiddag, is de 29-jarige Gamil Asham Mourkus-Hanna. Het slachtoffer droeg ten tijde van het ongeval een sportpasje bij zich waarop de naam van zijn broer stond vermeld. Hierdoor ontstond enige verwarring over de identiteit van het slachtoffer. Volgens administratieve gegevens woont alleen de broer van het slachtoffer op het adres dat vermeld stond op het pasje. De verongelukte man verbleef in Weert, maar was er niet ingeschreven.

Venlo tegen gratis drugsverstrekking

VENLO – De CDA-fractie in de gemeenteraad van Venlo heeft geen steun gekregen voor haar voorstel om aan een beperkte groep criminele drugsverslaafden onder controle gratis heroïne of cocaïne te verstrekken. B en W hebben gisteren laten weten daar niets voor te voelen. Ze vinden dat de drugsproblematiek een nationale aanpak vereist. Burgemeester Van Graafeiland deelde mee vooral voorstander te zijn van een ook door de buurlanden van Nederland onderschreven drugsbeleid. Zonder een uniform internationaal beleid vreest hij dat een grote toeloop van buitenlandse drugsverslaafden naar Nederland ontstaat. Ook laat het Venlose college niets in een kleinschalige proef. De CDA-raadsfractie wilde met haar voorstel de criminaliteit onder drugsverslaafden verminderen.

o/z

Johanna Krul

van Opijnen

Kinderen, klein- en achterkleinkinderen
Familie Krul
Familie van Opijnen

1994

42

... worden op zater... 11.30 uur in de aula van ... Heerlen, Imstenraderweg

... 7 oktober om 18.15 uur ... 100 te Landgraaf.

... afscheidnemen in de rouwka... Heerlen ... 17.00 uur.

... mochten ontvangen, ... deze aankondiging te willen be...

... en leven.

Paul

... vrienden:
... en Remy, Carla en Peter, Annelies en Frans, Harry, Gied, Wilma en Michel, ... en Gerard, Rose-Marie en Horst, Rosita en Wil, Mona en Roger, Henriette en Erwin, Mark, Karin en Math, Maikel, Henriette en Rene, Resie en Jos, Jos jr., Marcel sr., Ingrid en Frans, Maurice, José en Joske, Marlies en Piet, Jenny, Cindy, Monique en Giel

... sterkte in de toekomst.

Dankbetuiging

... allen hartelijk danken voor ... van medeleven en troost bij het ... en de uitvaart van mijn dierbare man, vader, schoonvader en opa

Hubert Wings

Deze oprechte belangstelling vervult ons met ... en geeft ons veel steun in deze ... tijd.

Mevr. S. Wings-Lataster
kinderen en kleinkinderen

Kerkrade, oktober 1994

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 8 oktober a.s. om 19.00 uur in de parochiekerk van de H. Maria Goretti te ...

✝ **Siep Sijmonsma**, 72 jaar, echtgenote van Jaul ... Maastricht. De uitvaart ... donderdag 6 oktober om ... kerk van het H. Hart van ... Maastricht.

✝ **Hoebeer Montrance**, 72 jaar, echtgenoot van Jes ... Kast... 58, Maastricht ... op donderdag 6 ok... r.k. begraafplaats Tonger...

✝ **Frits Corten**, ... echtgenoot van Riri Hoo... 4, Maastricht. De uitvaart ... op donderdag 6 oktober om ... parochiekerk van St. Antonius van Padua ... Maastricht.

✝ **Wim Heuts**, 78 jaar, echtgenoot van Ton Vos ... Drink 27, Maastricht ... plaats op donderdag 6 ok... parochiekerk van St. Pe... Maastricht.

✝ **Fientje Laudy**, 84 jaar, weduwe van Jules Ja... 6, Maastricht. De uitvaart ... donderdag 6 oktober om ... parochiekerk van St. Theresia te ...

Enige en algemene kennisgeving

✝

Bedroefd, maar ook dankbaar voor wat zij voor ons heeft betekend, geven wij u kennis dat heden, toch nog onverwacht, gesterkt door de H. sacramenten is overleden, onze zorgzame moeder, schoonmoeder en oma

Henriëtte Therese Jansen

weduwe van

Frans Stalman

Zij overleed op de leeftijd van 75 jaar.

Kinderen en kleinkinderen

3 oktober 1994
Pannesweg 1, Hulsberg
Corr.adres: Parkstraat 56, 6367 TX Voerendaal

De plechtige uitvaartmis zal worden gehouden op vrijdag 7 oktober om 11.00 uur in de H. Michaelkerk te Schimmert..., waarna aansluitend crematie in het crematorium te Imstenrade, Heerlen.

Voor aanvang van de H. mis is er gelegenheid tot schriftelijk condoleren achter in de kerk.

De avondwake wordt gehouden op donderdag 6 oktober om 19.00 uur in voornoemde kerk.

Moeder is opgebaard in het mortuarium van het De Weverziekenhuis te Heerlen, gelegenheid tot afscheidnemen dagelijks van 16.00-17.00 uur.

Met verslagenheid hebben wij kennisgenomen van het overlijden van onze collega

Leon Nafzger

Wij wensen Gaby en de kinderen veel sterkte toe.

Collega's
Division Diagnostics

Dankbetuiging

Hartelijk dank voor uw medeleven na het overlijden van mijn lieve man, onze vader, schoonvader en opa

Sjeng Schiffelers

Uw blijken van deelneming zijn voor ons een steun en troost geweest en hebben ons het gevoel gegeven dat hij door velen geliefd en gerespecteerd werd.

Mevr. Schiffelers-Roberts
Kinderen en kleinkinderen

De plechtige zeswekendienst zal worden gehouden op zaterdag 8 oktober om 19.00 uur in de parochiekerk St.Lambertus te Oirsbeek.

Dankbetuiging

Daar het ons onmogelijk is eenieder persoonlijk te bedanken voor de vele blijken van medeleven die wij mochten ontvangen na het overlijden en de crematie van onze moeder, schoonmoeder, grootmoeder en overgrootmoeder

Katharina Boeijen-Derks

betuigen wij u hiermede onze oprechte dank.

Kinderen en klein- en achterkleinkinderen

Brunssum, oktober 1994

De plechtige zeswekendienst wordt gehouden op zaterdag 8 oktober om 19.00 uur in de St. Josephkerk te Brunssum.

✝

Maria Geertruida Lennertz

Mathieu Lucas

Mathieu Hanssen

R. Engelen-Lucas
F. Engelen
kinderen
M. Lucas
E. Lucas-van Kesteren
kinderen

Kerkrade, 27 september 1994

Overeenkomstig de wens van de overledene heeft de uitvaart ... plaatsgevonden.

Jean Frankort

Wij willen u daarvoor ...

Joke Frankort-Marcinski
kinderen en kleinkinderen

Heerlen, ... 1994

De zeswekendienst zal worden gehouden op ... 8 oktober ... in de ... kerk te St. Pancratiuskerk te Heerlen.

Liza Biermans-Budie

hebben ons getroffen. ... werd geacht, hebben ons gesterkt dit verlies te dragen.

Rita en Heinz Prumper-Biermans
Erika en Hans Peter

Kerkrade, ... 1994

De plechtige zeswekendienst zal plaatsvinden op zaterdag 8 oktober ... 19.00 ... in de parochiekerk van de H. ... te Kaalheide, Kerkrade.

✝ **Paul Tonnaer**, ... echtgenoot van ... Roermond.

✝ **Nicole Schroeten**, ... 6006 PN ... zal worden gehouden op ... donderdag 6 oktober om 10.30 uur in de parochiekerk van de ... te Boekel.

✝ **Jan Dirk Koot**, ... echtgenoot van ... Roosvedlaan 21, 6191 VN ... De crematieplechtigheid zal plaatsvinden op donderdag 6 oktober ... Nederland... tevens gelegenheid tot ... vanaf 11.15 uur.

PUBLICATIES VAN DE ARRONDISSEMENTSRECHTBANK TE 's-HERTOGENBOSCH INZAKE DE FAILLISSEMENTSWET.

HET VOLGENDE FAILLISSEMENT IS GEEINDIGD DOOR HET VERBINDEND WORDEN VAN DE UITDELINGSLIJST

KESER CENTREFF HEERLEN BV

AZM breidt bestuur uit

MAASTRICHT – De raad van bestuur van het Academisch Ziekenhuis Maastricht wordt tijdelijk uitgebreid met bedrijfsadviseur drs.P. Sturkenboom. De raad van toezicht heeft besloten Sturkenboom voor zes maanden aan het AZM-bestuur toe te voegen.

In het besluit wordt met geen woord gerept over vice-voorzitter Rien Damen, die sinds begin deze maand officieel met ziekteverlof is, nadat bekend werd dat het AZM jarenlang 1500 medewerkers ten onrechte onregelmatigheidstoeslag tijdens vakantieperiodes heeft onthouden. Voor de medezeggenschapsraad was het niet uitbetalen van de toeslagen aanleiding tot het opzeggen van het vertrouwen in de volledige raad van bestuur.

De nieuwe man, Sturkenboom, is geen onbekende in de Limburgse gezondheidszorg. Het afgelopen jaar heeft hij gefungeerd als interim-manager in het Maaslandziekenhuis in Sittard en Geleen, waar een ingrijpende reorganisatie heeft plaatsgevonden.

Het is nog onbekend welke taken Sturkenboom, die volgende week woensdag begint, in Maastricht krijgt.

De medezeggenschapsraad heeft gisteren een besluit genomen over de verdere opstelling in het conflict, maar voorzitter Jos Bielders wilde gisteren daarover nog niets loslaten. Vorige week had de raad een gesprek met de raad van toezicht. Bielders wil vandaag eerst de raad van toezicht en het personeel op de hoogte stellen. De medezeggenschapsraad had eerder om een onafhankelijk onderzoek naar het functioneren van de raad van bestuur geëist.

Slechts voorwaardelijke straf voor boer Waelen

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT/URMOND – De rechtbank in Maastricht heeft op werelddierendag de landelijke 'affaire' rond boer Waelen uit Urmond en zijn bij de overstromingsramp omgekomen 36 koeien teruggebracht tot zijn normale proporties.

Waelen, die werd beschuldigd van ernstige dierenmishandeling tijdens de overstromingsramp eind 1993, werd slechts veroordeeld voor een overtreding (artikel 455) en kreeg daarvoor een maand hechtenis, geheel voorwaardelijk.

Officier van justitie mr.M. Verbaas had veertien dagen geleden zes maanden gevangenisstraf, waarvan de helft voorwaardelijk en een geldboete van tien mille gevraagd voor het misdrijf van dierenmishandeling.

De rechtbank kwam niet tot bewezenverklaring van de aanklacht dat Waelen opzettelijk de gezondheid van zijn 36 omgekomen dieren in gevaar heeft gebracht. Wel achtte de rechtbank aangetoond dat Waelen zijn de dieren nodeloos heeft laten lijden. Ook al omdat achteraf is gebleken dat van enige verzekeringsfraude – zoals aanvankelijk door de AID werd gesuggereerd – niets is gebleken, kwam de rechtbank gisteren tot het milde vonnis.

De rechtbank verwierp het verweer van raadsman mr.J. Marchal dat Waelen onjuist of te laat was geïnformeerd over het snel wassende water van de Maas. Marchal had de rechtbank gevraagd Waelen te ontslaan van rechtsvervolging wegens het ontbreken van schuld, ook al omdat er verkeerde waterstanden waren doorgegeven.

De rechtbank vond echter dat Waelen eerder had kunnen ingrijpen en zijn runderen op een droge plaats had kunnen brengen en daarvoor ook voldoende signalen had gekregen.

Vlaamse minister wil snel overleg met Jorritsma

'Nieuwe snelweg Hasselt-Eindhoven'

Van onze verslaggever

HASSELT – De Vlaamse minister Kelchtermans wil binnenkort de aanleg van een andere verbinding tussen Eindhoven en het Belgisch-Limburgse Hasselt opnieuw aankaarten bij zijn Nederlandse ambtgenoot Jorritsma (verkeer en waterstaat). Hij zei dit in Eindhoven bij de opening van een bankfiliaal. De bestaande weg veroorzaakt al decennia lang overlast in de Belgische en Nederlandse gemeenten waar de route doorheen loopt.

Ruim twintig jaar geleden besloot de Belgische regering een autosnelweg aan te leggen van Hasselt naar de Belgisch-Nederlandse grens. In het Nederlandse Structuurschema Verkeer en Vervoer werd in 1978 het aansluitende deel tot aan Eindhoven opgenomen, eveneens als autosnelweg.

In België werd slechts een klein deel van de weg aangelegd. In Nederland lukte het niet eens om overeenstemming te bereiken over het tracé. Daarop wordt nog steeds gestudeerd. Onlangs besloot de Vlaamse deelregering de ontbrekende delen alsnog aan te leggen als tweebaansweg. Indien nodig kan de weg in de toekomst worden verbreed tot een vierbaanssnelweg.

Volgens Kelchtermans is een goede noord-zuidverbinding tussen de regio's Eindhoven en Hasselt van bijzonder groot belang. Een van de grootste troeven van dit gebied is naar zijn mening de centrale ligging in de Benelux, met een venster op buitenland. „We moeten niet op ons eilandje blijven zitten, maar grensoverschrijdende perspectieven uittekenen en problemen gezamenlijk aanpakken," aldus de Vlaamse bewindsman.

Milieufederaties: meer aandacht van provincies

MAASTRICHT – De twaalf provinciale milieufederaties zijn gisteren gestart met een campagne met het oog op de komende provinciale verkiezingen in maart 1995. Volgens de milieufederaties is het noodzakelijk dat de provinciebesturen de komende jaren harder trekken aan de totstandkoming van een goed natuur- en milieubeleid.

Door het overhevelen van een aantal rijkstaken hebben de provinciebesturen meer geld en bevoegdheden gekregen voor 'groen' beleid. De federaties doen daarom voorstellen voor de verkiezingsprogramma's van de politieke partijen.

Zo vragen ze onder meer extra aandacht voor natuurbeleid en landinrichting. Bovendien willen de milieufederaties dat de provincies zich inzetten voor het duurzaam bouwen van huizen, kantoren en fabrieken.

Met de actie lijken de milieufederaties te willen voorkomen dat natuur en milieu net zo ondergeschoven posities krijgen als tijdens de Kamerverkiezingen van dit voorjaar.

Half miljoen schade bij autobrand

● *Een brand aan een vrachtwagen heeft gisteren een schade van minimaal een half miljoen gulden aangericht. De vrachtwagen reed tegen 9 uur over de autoweg Maastricht-Heerlen toen ter hoogte van Voerendaal plotseling rook onder de truck vandaan kwam en de auto in brand vloog. Nog voordat de brandweer ter plekke was, sloeg de brand al over naar de koelinstallatie van de oplegger. Die was beladen met vlees en levensmiddelen. De brandweer kon het vuur blussen, maar de truck brandde geheel uit. Schade: 500.000 gulden. Ook de oplegger liep flinke schade op, terwijl de inhoud verloren ging. Door de brand en de takelwerkzaamheden moest een deel van de rijbaan tot half een worden afgezet.*

Foto: FRANS RADE

Parkeren Ikea

commentaar

Het is natuurlijk prachtig dat de Woonboulevard in Heerlen op 12 oktober wordt uitgebreid met een fraaie geel-blauwe Ikea-vestiging. Minder mooi is dat de feestelijke opening, zoals het er nu naar uitziet, leidt tot allerlei ingrijpende maatregelen om het autoverkeer, veroorzaakt door tienduizenden bezoekers, op te vangen. Het gedurende enkele dagen transformeren van de rijrichting van de Antwerpse Weg (stadsautobaan) van de afslag In de Cramer tot aan de afslag Heerlen-Noord tot een gigantische parkeerplaats kan alleen maar een grote verkeerschaos tengevolge hebben, tot in de verre omtrek van Heerlen. Dat alles ten gerieve van één enkel bedrijf, Ikea. Dat noemen we nog eens de rode loper uitleggen.

De bouw van Ikea is al ongeveer een jaar bezig en de openingsdatum is al tijden bekend. Waarom is er dan niet geprobeerd om van het braakliggende terrein naast Ikea zolang een geïmproviseerde parkeerplaats te maken? Daar zou plaats geweest zijn voor vele honderden, zo niet duizenden auto's. De verkeersoverlast rond, bij voorbeeld, de Antwerpse Weg, had dan gemakkelijk vermeden kunnen worden.

P.S.

GS dringen aan op afronding

Vervolg van pagina 1

MAASTRICHT – Het provinciaal college, onder aanvoering van gouverneur Van Voorst tot Voorst, eist van Kamer en kabinet dat het al lang en breed in gang gezette besluitvormingsproces rond de uitbreiding van Maastricht Airport 'in zijn geheel wordt doorlopen' en afgerond. In de ogen van GS is het alleen al om die reden onvoorstelbaar en onacceptabel als – vooruitlopend op de definitieve beslissing daarover – nachtvluchten op 'Beek' nu al taboe worden verklaard.

Ondertussen is er achter de schermen in allerijl een zwaar bezette Limburgse lobby-groep geformeerd, die de uitbreiding van Maastricht Airport langs alle mogelijke wegen tracht te bewerkstelligen. De lobbyclub bestaat uit gouverneur Van Voorst tot Voorst, CDA-gedeputeerde Bronckers, luchthavendirecteur Jense, vliegveldcommissaris Prieckaerts en een vertegenwoordiger van de Vrienden van Maastricht Airport. Tijdens informele gesprekken op hoog bestuurlijk niveau hamert het vijftal vooral op het grote belang van het vliegveld voor de economie en werkgelegenheid in Limburg en de Euregio.

● *Lei Lemlijn*

Hoge pauselijke onderscheiding voor Lei Lemlijn

KLIMMEN – Lei Lemlijn uit Klimmen heeft in de Duitse bedevaartplaats Kevelaer uit handen van de Heerlense deken Van Galen de pauselijke onderscheiding Benemerenti ontvangen.

De hoge onderscheiding werd de tachtigjarige Lemlijn uitgereikt vanwege zijn vele goede werk voor de medemens. De Klimmenaar organiseerde twintig jaar lang bedevaarten naar Kevelaer, Banneux en Italië.

Zij eerste tocht maakte hij naar het Italiaanse Montichiari-Fontanelle van pater Pio. In 1980 kwam hij in het bezit van het genadebeeld van pater Pio.

Celstraffen geëist tegen twee Kerkradenaren

Vrienden leerden inbrekers een lesje

Van onze verslaggever

KERKRADE/MAASTRICHT – Twee inbrekers kregen deze zomer een verschrikkelijke aframmeling van de Kerkradenaren Jean H. (24) en Johan M. (34). De vrienden waren er achter gekomen dat de beide knapen hadden ingebroken bij een kamerhuurder in het pension waar zij ook woonden.

Door hun wraakactie hoefden ze niet ver te gaan. Ook de inbrekers hadden in dat pension een kamer. De twee kregen er met een wandelstok en een plank behoorlijk van langs. Ze moesten zich onder doktersbehandeling stellen met schaafwonden over het hele lijf en gekneusde ribben.

Officier van justitie mr.F. van Dongen kon dat voor eigen rechter spelen niet waarderen. Tegen H. eiste zij gisteren voor de Maastrichtse rechtbank bij verstek een jaar cel waarvan vier maanden voorwaardelijk. Voor M., die wel was verschenen, had de officier van justitie achttien maanden gevangenisstraf waarvan een half jaar voorwaardelijk in petto.

Bedreiging

M. moest zich behalve voor mishandeling ook verantwoorden wegens bedreiging van zijn huisbaas met een pistool en verboden wapenbezit. Bovendien had hij een pitbullterrier in huis gehad zonder dat de hond was gecastreerd en gemuilkorfd.

De Kerkradenaar wuifde alle beschuldigingen weg. Tegen de huisbaas zou hij alleen hebben gezegd dat hij op moest donderen, wilde de man geen problemen krijgen. Wapens had hij nooit in huis gehad; het gaspistool dat de politie had gevonden was van een vriend. En de inmiddels afgemaakte hond was geen pitbull geweest maar een Staffordshire-terrier.

Dat hij de inbrekers had afgetuigd, was niet te vermijden geweest. „Ik wilde die jongens geen kwaad doen, maar ze gewoon eens goed de waarheid zeggen. Maar eentje trok met een een vlindermes. Als ik die wandelstok niet had gegrepen, had ik nu op het kerkhof gelegen," zei M.

Overdreven

Zijn raadsman mr. René Corten vond dat de beschuldigingen van justitie aan het adres van M. overdreven waren. Omdat zijn cliënt al geruime tijd in voorarrest zit, vroeg hij de rechtbank M. onmiddellijk op vrije voeten te stellen. Dat verzoek werd na ampel beraad niet ingewilligd.

Uitspraak op 18 oktober.

Topambtenaar voorlopig nog vast

HASSELT – De vrijdag gearresteerde 34-jarige topambtenaar van de Belgische provincie Limburg zit nog steeds vast. De Hasseltse rechtbank heeft het voorarrest met een maand verlengd. De rechtbank is bang dat de verdachte anders de wijk neemt naar het buitenland. Hij wordt ervan verdacht door valsheid in geschrifte de provincie voor ongeveer 1,1 miljoen gulden te hebben opgelicht. Hij zou geld dat bestemd was voor de provinciekas, op zijn eigen rekening hebben gezet. De topambtenaar was als 'bijzonder ontvanger' van de provinciale dienst Wegen en Waterlopen onder meer belast met de invordering van rekeningen voor technische bijstand van de provincie bij de uitvoering van gemeentelijke werken.

Verdachten schietpartij Tuddernderweg vrij

DOOR ROB PETERS

MAASTRICHT/SITTARD – Na 105 dagen zijn de twee hoofdpersonen van de raadselachtige schietpartij en geweldddadigheden op 20 juni voor café Stadbroek op de Tuddernderweg in Sittard door de rechtbank in Maastricht voortijdig naar huis gestuurd. De strafkamer kwam gisteren, een week eerder dan voorzien, tot de slotsom dat de twee verdachten niet langer vastgehouden konden worden.

Het openbaar ministerie had verleden week straffen van vier jaar en drie jaar tegen B. en S. wegens poging tot doodslag gevraagd. Karel 'Goldie' B. (32) uit Melick kwam vrij omdat de rechtbank geen wettig en overtuigend bewijs kon vinden voor het met voorbedachte rade met zijn Ford Taunus inrijden op de schietende Jan S. (41) uit Sittard.

S. mocht direct naar huis omdat de rechtbank de dagvaarding waarin het gericht gebruik van een vuurwapen stond vermeld, wegens innerlijke stegenstrijdigheid nietig oordeelde. De raadsman van S., mr. F. Bots uit Sittard, had verleden week al op basis van dezelfde argumenten om onmiddellijke vrijlating van zijn cliënt gevraagd. Toen werd dat verzoek nog afgewezen.

S. werd alleen veroordeeld voor verboden wapenbezit. Hij kreeg voor het bezit van een FN-pistool en scherpe munitie een straf van 105 dagen, gelijk aan het ondergane voorarrest.

Karel B. omhelsde na de uitspraak zo blij als een kind zijn raadsman mr. René Corten uit Sittard, die verleden week ook al op basis van de tegenstrijdige visies in het proces verbaal om vrijspraak had gevraagd. B. werd ook ontslagen van alle rechtsvervolging met betrekking tot de verdenking dat hij in drugs heeft gehandeld. De rechtbank vond de aanklacht nietig omdat de tekst van de dagvaarding te weinig duidelijk was.

Al tijdens de rechtszitting verleden week werd duidelijk dat de reconstructie van de schietpartij een bijna onontwarbare puzzel was geworden. Met name het ontbreken van een deugdelijke plattegrond en de vele tegenstrijdige verklaringen maakten een heldere reconstructie onmogelijk. De herinnering aan de incidenten, die plaatsvonden op de avond dat Oranje zijn eerste WK-duel tegen Saoedi-Arabië had afgewerkt, was bij de meeste getuigen ook erg vaag vanwege overmatig drankgebruik tijdens de tv-uitzending van die wedstrijd.

Vast staat volgens de rechtbank wel dat B. die avond tweemaal is ingereden op S., maar van één geval kan niet worden vastgesteld of dat met voorbedachte rade is gebeurd. Zeker is dat B. de man niet heeft opgewacht. De rechtbank kan aan de hand van getuigenverklaringen ook niet exact vaststellen of het verhaal van B. klopt, dat hij per ongeluk zijn auto, een automaat, in werking bracht toen hij schrok van S., die met een pistool zwaaide en op zijn auto schoot.

Zowel Corten als Bots hadden verleden week al aangetoond dat het nauwelijks aannemelijk was dat de twee mannen opzettelijk elkaar van het leven probeerden te beroven, omdat zij het niet met elkaar aan de stok hadden gehad die avond. Wel was er ruzie geweest tussen S. en een andere bezoeker van de kroeg, maar die bezoeker was op het moment dat S. enkele schoten loste en B. met de auto op hem inreed al lang verdwenen.

'Wachtlijstenprobleem niet zo makkelijk op te lossen'

Oogarts kijkt vreemd op van kritiek inspectie

Uitbreiding van het aantal oogartsen is volgens het Nederlands Oogheelkundig Genootschap noodzakelijk om de al maar langer wordende wachtlijsten het hoofd te kunnen bieden. De oogartsen kregen steun van het Medisch Tuchtcollege, dat zijn zorg uitsprak over het gebrek aan oogheelkundige zorg in Nederland en een link legde tussen het nijpend tekort aan oogartsen en het groeiend aantal klachten van patiënten. Maar volgens de hoofdinspecteur voor de volksgezondheid dr.G. Siemons staren oogartsen zich te zeer blind op uitbreiding van hun beroepsgroep en zien zij over het hoofd dat ook met het huidige aantal artsen de wachtlijsten een stuk korter kunnen. Maar dan moeten oogartsen wel een aantal eenvoudige maar tijdrovende klusjes afstoten aan hulpkrachten als optometristen (oogmeetkundigen) en orthoptisten (deskundigen die op aanwijzing van een oogarts mensen oefenen in een juist gebruik van hun ogen). En ook de huisarts zal meer oog moeten krijgen voor het oog.

DOOR HANS GOOSSEN

HEERLEN – De uitlatingen moeten optometristen en orthoptisten toch als muziek in de oren klinken? „Jazeker," beaamt Rotterdammer K. Kortland, voorzitter van de Nederlandse Unie van Optiekbedrijven en medespreekend namens de beroepsvereniging van optometristen. „Een groot deel van de taken van de oogarts kunnen even goed en misschien zelfs beter door de door Siemons genoemde doelgroepen verricht worden."

Voor eenvoudige karweitjes als het aanmeten van een bril of contactlens stapt overigens al zeventig procent van de Nederlanders niet meer naar de oogarts. Maar volgens Kortland kan van de overige dertig procent ook nog heel wat af en hoeven de werkzaamheden van opticiëns en optometristen zich niet te beperken tot passen en meten.

„Ik zeg het misschien wat plat, maar een oogarts is een arts en daar moeten dus vooral zieke en géén gezonde ogen terechtkomen. In Engeland is het de gewoonste zaak van de wereld dat mensen eerst bij optometristen terechtkomen. Die zorgen voor de screening en verwijzen mensen met afwijkingen door naar de oogarts."

Oogarts prof.dr.F. Hendrikse, verbonden aan het Academisch Ziekenhuis Maastricht en secretaris van het Nederlands Oogheelkundig Genootschap, bestrijdt niet dat optometristen een belangrijke rol kunnen spelen in de screening. „Heel veel oogartsen werken ook al nauw samen met optometristen en nog meer oogartsen zouden ook graag een optometrist in dienst nemen, maar dat laat het geld helaas niet toe."

Nu werken optometristen vaak in de opticiënsbranche. „En hoewel er ongetwijfeld vele uiterst vakkundige opticiëns zijn, vind ik het toch een beetje gevaarlijk om daar ook de medische diagnoses te laten stellen. Zeker omdat optometrist officieel nog geen paramedische status heeft."

Wachtlijsten

Maar ook al zouden optometristen en orthoptisten de oogartsen veel werk uit handen nemen, dan nog zouden de wachtlijsten niet tot het verleden behoren, benadrukt Hendrikse. „Er zijn twee soorten wachtlijsten. Mensen die met diffuse klachten komen en mensen waarbij de diagnose al gesteld is en die wachten op behandeling.

Voor die laatste groep kunnen oogartsen nu te weinig doen. Dat heeft niet alleen met het aantal te maken maar ook met de budgetten die oogheelkunde van de ziekenhuizen krijgen. Binnen de gezondheidszorg gaat toch het overgrote gedeelte naar levensverlengende gezondheidszorg en relatief weinig naar levenskwaliteitverbeterende, maar dat is een andere discussie."

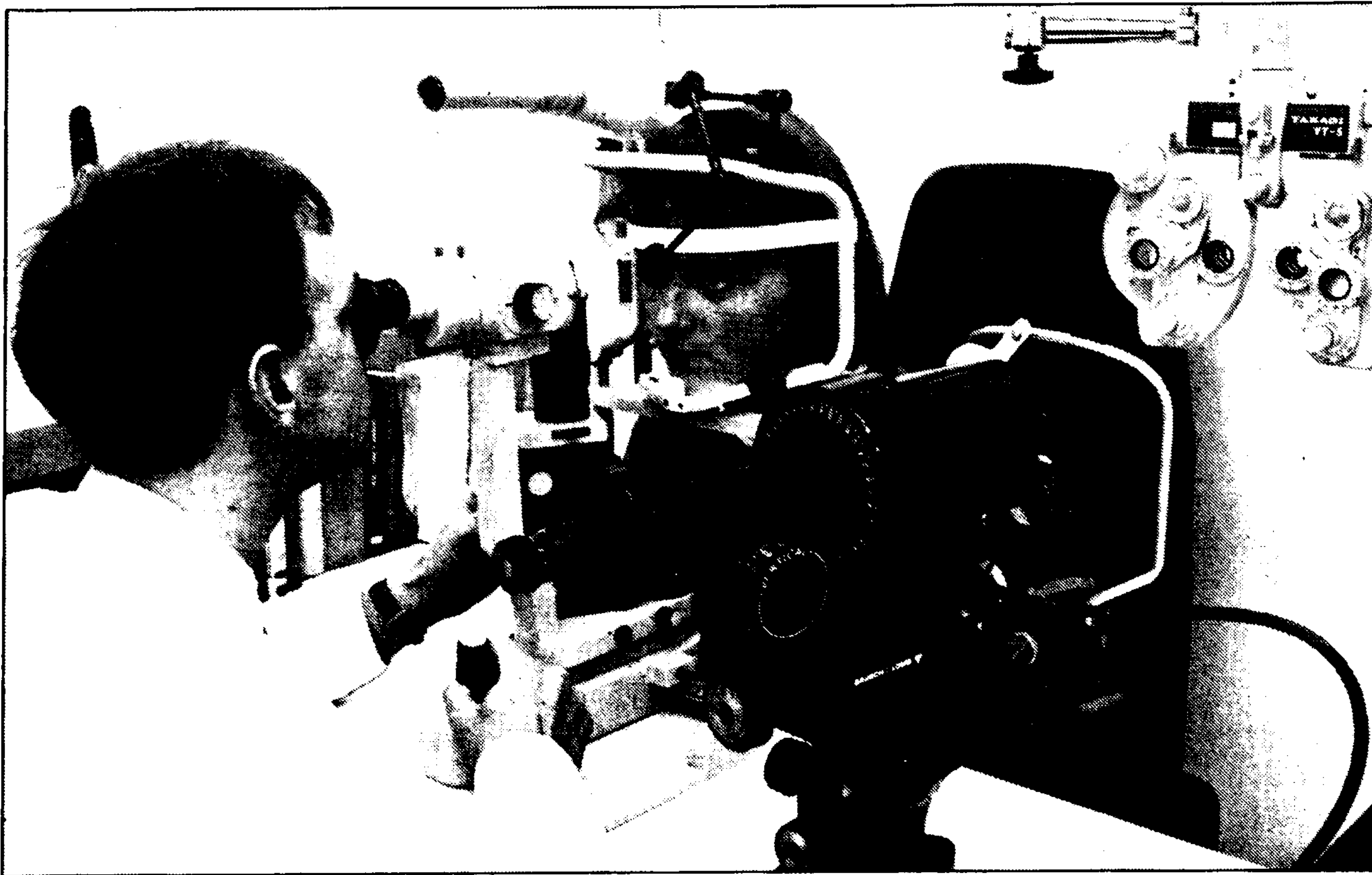
Reorganisatie

Oogartsen zijn al jaren bezig met reorganisatie van de oogheelkundige zorg, stelt Hendrikse. De kritiek van Siemons verbaast hem dan ook. „Brillen worden al bijna niet meer aangemeten door oogartsen. We kunnen nu nog wel eens de stofkam er doorheen halen en dat zal ook nog wel iets opleveren, maar er moet niet gedaan worden alsof dan de problemen opgelost zijn. Dat is wel heel erg gemakkelijk om te roepen."

Als er dan toch taken afgestoten moet worden, ziet Hendrikse vooral een grotere rol weggelegd voor de huisarts. Daarin is hij het eens met Siemons. Volgens de hoofdinspecteur worden patiënten al te vaak blind doorgestuurd naar de oogarts.
Huisarts Tjeu Klaassen, voorzitter van de afdeling Sittard en omstreken van de Nederlandse Huisartsenvereniging, gelooft best dat huisartsen een deel van het werk kunnen doen. „Het is alleen opvallend dat als het ergens dichtslibt huisartsen het altijd op hun bordje krijgen, maar dat niemand hen iets vraagt als de leuke dingen uit hun werk gepikt wordt. Ik noem dat wel eens de vuilnisvatfunctie van de huisarts."

Goed geschoold

Klaassen wijst er wel op dat oogheelkunde een heel technisch vak geworden is. „Je kunt moeilijk van huisartsen verwachten dat zij over de doorsnee-apparatuur van een oogarts beschikken. Dat vergt investeringen. Een project van het ziekenfonds Liass heeft aangetoond dat de huisarts wel een grotere rol kan spelen, mits van apparatuur voorzien en goed geschoold of bijgeschoold. Want oogheelkunde is in de opleiding een beetje uit het gezichtsveld verdwenen, juist omdat de meeste patiënten toch snel naar oogartsen doorgestuurd werden."

● *Optometristen nemen al meer dan zeventig procent van de oogmetingen voor hun rekening.*

Noord-Limburg wil woonkrant invoert

Wachtlijst voor wonin verdwijnt steeds vake

DOOR JACO MEIJER

HEERLEN – Onder woningcorporaties in Noord- en Midden-Limburg groeit de belangstelling voor het afschaffen van de wachtlijsten voor woningen in de sociale sector en het invoeren van zogenoemde woonkranten. Corporaties in Zuid-Limburg reageren afwachtender. In een woonkrant wordt geadverteerd met huizen die op dat moment te huur zijn. Belangstellenden kunnen via een bon hun belangstelling kenbaar maken.

De corporaties in Venlo en in Tegelen zijn zeer enthousiast over het resultaat van de woonkranten die zij sinds enige tijd als eersten in Limburg uitbrengen. Deze houding dragen zij met succes uit binnen de samenwerkingsverbanden van corporaties in Noord- en in Midden-Limburg. De beide regionale verbanden studeren op de mogelijkheden om woonkranten in alle betrokken gemeenten in te voeren.
In Venlo verschijnt de zogeheten Huiskrant sinds mei vorig jaar. In Tegelen adverteren corporaties sinds januari met woningen. „De krant bevalt werkelijk heel goed en dat zeg ik niet alleen omdat we hem zelf hebben ingevoerd," vertelt J. Leunissen, hoofd dienst wonen van woningstichting Venlo/Blerick, een van de drie samenwerkende Venlose corporaties. „Het systeem sluit veel beter aan op de markt. Vroeger werd elke woning die wij aanboden gemiddeld drie keer geweigerd, nu is dat gemiddeld anderhalf keer."
Hij maakt duidelijk dat de 'vervuiling' die optreedt in een systeem van wachtlijsten via een woonkrant wordt uitgebannen. Mensen die op een wachtlijst voor een huis stonden, maar door veranderde levensomstandigheden (inkomen, relatie, verhuizing) eigenlijk geen belangstelling meer hadden, zullen immers niet op een advertentie reageren. Omgekeerd hoeven mensen die snakken naar een huis niet meer passief af te wachten tot een corporatie met een aanbod komt.

Woningcorporaties in de Oostelijke Mijnstreek reageren enigszins terughoudend op de positieve geluiden ten aanzien van wat ook wel 'het Delftse model' heet. De gemeente Delft voerde drie jaar geleden als eerste in Nederland een woonkrant in. „Op zich is een markgerichte woonruimteverdeling een goede zaak. De consument kan meer initiatief nemen, wordt mondiger. Maar elk systeem zal zijn nadelen hebben," zegt hoofd bewonerszaken G. Logister van de Kerkraadse corporatie Land van Rode.
Een nadeel kan zijn dat zwakkere groepen in de samenleving worden achtergesteld. Om dit te voorkomen reserveert Ve jaarlijks vierhonderd van de geveer achthonderd wonin die jaarlijks vrijkomen bene een bedrag van 660 gulden v urgente gevallen. De resterei vierhonderd woningen bene die grens plus nog eens tw honderd woningen boven de nanciële barrière komen in krant te staan. Bij jonge starters op de woningmarkt een hogere leeftijd beslissend hun ingezonden bon de v keur krijgt, bij mensen die d stromen vanuit een woning Venlo krijgen de mensen die langst in hun huidige huis nen de voorkeur. Met men die veelvuldig tevergeefs bon insturen nemen de corp ties contact op om te kijken de verklaring is.

In Heerlen staat het 'Delftse del' nog niet voor de deur, gens de directiesecretaris Bouwvereniging Heerlen. „ vergt een behoorlijke organis en de Heerlense corporaties nu net druk bezig om de cent woningregistratie van de meente over te nemen."
De overkoepelende Regio Werkgroep Woonruimteve ling Oostelijke Mijnstreek inv tariseert momenteel de onder ge verschillen in systeem toewijzing tussen de 23 dee mende corporaties. „Het is nog net iets te vroeg om al o woonkranten te praten. Als inventarisatie eind dit jaar is gerond, gaan we binnen werkgroep kijken of we u haupt een uniform systeem toewijzing willen. Als dat bes is gevallen, gaan we pas kij welk systeem het zou moe zijn. Maar een groter markt richtheid wordt daar dan ze bij betrokken," zegt voorzitte Vissers.
„Het is evenwel niet zo dat dat in Delft een succes is, au matisch ook in Heerlen of N werkt. Het zal wel degelijk rol spelen of de desbetreffe gemeente een krappe of rui woningmarkt heeft," voegt toe.
W. Stribos, adviseur regio samenwerking van de koe voor woningcorporaties NCIV Heerlen, bespeurt soortgel kanttekeningen in het sam werkingsverband van corpo ties in de Westelijke Mijnstre „De voorkeur neigt daar m naar het traditionele systeem wordt betwijfeld of het zin he om in kleinere gemeenten en lage mutatiegraad een kr in te voeren."

De voorzitter van het samenw kingsverband was gisteren bereikbaar, maar directeur van Veldhoven van Woning heer Limburg bevestigt dat in Westelijke Mijnstreek een v Bouwvereniging bestaat voor het insch model. „Het verbaast mij eig lijk. Zelf juich ik de doelma heid van een woonkrant toe."

Oost-westbaan zoveelste aanslag op landschap en milieu

De verloedering van Limburg

DOOR PETER STIEKEMA

HEERLEN/BEEK – Het landschap in Limburg verloedert in rap tempo, maar het einde lijkt nog lang niet in zicht. Steeds opnieuw worden er aanslagen op onze mooie provincie beraamd, of het nu om mergelwinning, grindafgravingen of de aanleg van de Oost-westbaan gaat, dat maakt kennelijk niet uit. Het provinciebestuur verkwanselt de kostbare bodem, voor een appel en een ei, voor een bord linzensoep. De inwoners buiten intussen op een houtje en worden geconfronteerd met een alsmaar beperkter leefen recreatiemilieu.

De bouw van de nieuwe start- en landingsbaan op Maastricht Airport – we houden die naam nog maar even aan, ondanks het feit dat Aken, na een donatie van luttele vijftig mille, nu ook zijn naam aan het vliegveld mag geven. Wie volgt? – zal straks waarschijnlijk het groene licht van de Tweede Kamer krijgen, nu er vanuit Limburg een krachtige lobby richting Den Haag gaande is. Vooral de kamerfractie van de PvdA dient te worden bewerkt. Als dat eenmaal is gelukt staan uitsluitend juridisch-procedurele perikelen de aanleg van een betonnen baan over – relatief – onbedorven natuur- en landbouwgrond nog in de weg en lijkt de zoveelste aanslag op het leefmilieu in deze provincie slechts een kwestie van tijd.

Voor de meeste Nederlanders is Zuid-Limburg een stukje buitenland binnen de grenzen, vooral door het indrukwekkende on-Nederlandse heuvel- en beekdalenlandschap. Minstens even indrukwekkend is de manier waarop de mens die heuvels verwoest en verpulvert. De krater die de Enci heeft geslagen bij de cementwinning in de Sint Pietersberg is daarvan een duidelijk voorbeeld. In enkele tientallen jaren is een uniek stukje natuurschoon vernield. Datzelfde gebeurt op het Plateau van Margraten, waar de groeve 't Rooth nog immer wordt vergroot. Het einde is daar eigenlijk niet in zicht, hoewel van de oorspronkelijke plannen om vierhonderd hectare af te graven gelukkig niet veel is overgebleven. 'Niet veel' is in dit verband een relatief begrip, het is natuurlijk allemaal al erg genoeg.

● *Groeve 't Rooth, de vernietiging van een landschap.* Archieffoto: FRITS WIDDERSHOVEN

De steenkoolwinning heeft evenzeens zijn sporen in het landschap achtergelaten: de mijnsteenbergen. Deze ontstonden doordat tegelijk met de kolen stenen naar boven werden gehaald, die als onbruikbaar materiaal op grote hopen werden gestort. De steenkoolwinning had de vergaande verstedelijking tot gevolg, terwijl later, na de mijnsluiting, een industrialiseringsproces werd gestimuleerd. Het reusachtige DSM-complex op de Graetheide is daar een voorbeeld van.

nieuws analyse

In Zuid-Limburg wordt nog een ander zeer oud materiaal uit de grond gehaald, zilverzand, in de omgeving van Heerlen en Brunssum (onder meer de Sigranogroeve). Daarnaast zijn er voor het verwerken van afval grote vuilnisstortplaatsen aangelegd, waarvan die bij Schinnen een (vrijwel altijd) stinkend voorbeeld is.

In feite hebben we in Zuid-Limburg te maken met een façadelandschap, een soort gigantische ruïne van het subtiele bouwwerk, waarin planten, dieren en mensen hier eens hebben samengeleefd. Achter de overeindgebleven hellingen, holle wegen en graften bevindt zich veelal een holte, zoals op de Sint Pietersberg en bij 't Rooth pijnlijk duidelijk wordt.

Ook de ontgrindingen hebben in Zuid-Limburg tussen Eijsden en Maastricht grote gaten geslagen. Tussen Elsloo (Meers) en Roermond wordt via een soortgelijk scenario gewerkt, of gaat dat nog gebeuren. In Midden-Limburg wordt het landschap niet alleen verstoord, maar is het op veel plaatsen volledig verzwolgen. Zand en grindzuigers vreten steeds meer diepe gaten in de uiterwaarden van de Maas, die hier en daar de allure van een groot merencomplex heeft gekregen. Nog geweldadiger is het opslorpen van het droge akker- en boslandschap ver van de rivier (bij voorbeeld tussen Arcen en Bergen in Noord-Limburg), waardoor midden in het land meren ontstaan. In feite gaat het hier om diepe putten, met steile kanten, die geen bodem bieden aan moerasplanten en daarom ook weinig mogelijkheden laten voor andere waterleven.

Profiteert de inwoner van Limburg van al dat nieuwe water, bij voorbeeld voor de recreatie? Nauwelijks, een groot deel van de oevers is voor een habbekrats verkocht aan Aqua Terra, dat overal hekken plaatste en parkeerplaatsen aanlegde. Wie aan het water wil bivakkeren moet betalen. Welke provinciebestuurders zouden hier beter van zijn geworden? Zou alleen de ondeer verdienende staande Henk Riem boter op z'n hoofd hebben? Dat is eigenlijk nauwelijks te geloven.

Moeten we het nog hebben over de geplande afvalverbrandingsinstallatie bij Maasbracht, de intensieve landbouw, de bio-industrie en de mestoverschotten? Nee, de boodschap lijkt zo ook al duidelijk genoeg. We kunnen toch niet eindeloos doorgaan met het opvreten van deze provincie. Of moeten we, als alle grind en zand zijn weggegraven, de mergel is opgesoupeerd, het restant dan maar meteen in z'n geheel asfalteren?

Kasteel Limbricht is nu mediaburcht vol elektronische snufjes

'TV Gazet wordt straks een regionale CNN'

Toen het zes jaar geleden begon, werd het beschouwd als een moderne versie van het plaatselijk 'sufferdje'. Dorpsniewtjes via statische beelden op televisie. De kwaliteit liet veel te wensen over. Maar inmiddels is TV Gazet groot gegroeid. Liefst 300.000 gezinnen ontvangen beelden en teksten van een volwassen kwaliteit. En het einde van de groei lijkt nog niet in zicht. TV Gazet, dat op het punt staat overgenomen te worden door VNU, wil zelfs overgaan op 'gewone' bewegende tv-beelden.

in het nieuws

DOOR PETER BRUIJNS

LIMBRICHT – Kasteel Limbricht koestert zich lekker in het laatste herfstzonnetje. Gele bladeren bedekken de brug die over de slotgracht naar de MediaBurcht voert. Want zo heet het gerestaureerde hoofdgebouw, sinds kabelexploitant TV Gazet er in de zomer met 45 personeelsleden haar intrek nam. De oprichter van TV Gazet, Wim Claessen speelt sindsdien voor kasteelheer.

In de grote ridderzaal waarin Claessen kantoor houdt, staat de televisie natuurlijk constant afgestemd op zijn eigen programma. Stijlvol vormgegeven advertenties en korte berichten wisselen elkaar in hoog tempo af. Met vallen en opstaan is TV Gazet in de afgelopen zes jaar uitgegroeid tot een vaste gast in veel Limburgse huiskamers.

Dat was in het begin wel anders. Flauw, slecht, langzaam, seksistisch, oervervelend en vol taalfouten, waren enkele veelgehoorde kwalificaties zes jaar geleden. De laatste jaren heeft Claessen er hard aan gewerkt om de vormgeving en de kwaliteit van de teksten te verbeteren. Hij nam twee neerlandici aan om de fouten van het scherm te weren en schreef een redactiehandboek van 57 pagina's dik. Daarin doet hij zijn eigen redactionele formule onder de titel 'NOISE' uit de doeken. Dat staat voor een afgewogen mix van Nieuws, Opinie, Informatie, Sensatie en Entertainment.

Dat de formule aanslaat, blijkt volgens Claessen wel uit de kijkcijfers. Iedere dag kijkt volgens hem 30 procent van de Limburgse bevolking wel even naar TV Gazet. En per week komt zo'n 60 procent met de kabelkrant in aanraking. Driehonderdduizend Limburgse huishoudens kunnen de beeldkrant nu ontvangen. TV Gazet wordt inmiddels in negentien verschillende regionale edities uitgezonden. Alleen in Weert en Venlo zit de krant nog niet op de kabel. Claessen verwacht dit jaar een winst van ongeveer een miljoen gulden op een omzet van zes miljoen.

Voor enkele grote landelijke uitgevers is TV Gazet door het grote bereik uitgegroeid tot een aantrekkelijke partner. Nadat aanvankelijk Wegener belangstelling had getoond, trok in mei VNU bij Claessen aan de bel. Deze uitgever van onder andere dagblad De Limburger heeft inmiddels een principe-akkoord over overname van TV Gazet bereikt. Eind oktober wordt de definitieve overeenkomst getekend. Wat VNU betaalt aan Claessen (63 procent van de aandelen) en twee collega-managers (samen goed voor 37 procent), wil de directeur niet vertellen. Afgesproken is dat hij na de overname nog minstens twee jaar TV Gazet blijft leiden.

Die tijd heeft hij nodig om zijn droom te verwezenlijken: TV Gazet als een soort regionale CNN. Dat betekent 24 uur per dag uitzenden van de bekende beelden, maar dan via 'horizontale programmering' op geschikte tijden onderbroken door vijf of tien minuten met het belangrijkste regionale nieuws in bewegende tv-beelden. Technisch is zijn bedrijf er helemaal klaar voor, alleen wettelijk mag het nog niet. Maar Claessen gaat er vanuit dat staatssecretaris Aad Nuis van Cultuur binnenkort bij wijze van experiment de wettelijke beperkingen opheft.

In de kelder van Claessen's MediaBurcht zijn de techneuten er al helemaal op voorbereid. Voor het nieuws van TV Gazet wordt straks geen gebruik gemaakt van videorecorders, maar van razendsnelle computers. Dat heeft als groot voordeel dat met een druk op de knop de nieuwsbeelden per editie kunnen worden geselecteerd. TV Gazet gaat straks in de negentien verschillende regio's ook negentien verschillende programma's uitzenden. Dat is een technisch hoogstandje waarvoor zelfs in het buitenland veel belangstelling bestaat. Een zusterbedrijf van TV Gazet past de techniek nu al met veel succes toe in Zwitserland.

Als over twee jaar de 'regionale CNN' werkelijkheid is geworden, is het bedrijf twee maal zoveel waard als nu, meent Claessen. Dat zou dan het tweede grote succes betekenen voor de pas 41-jarige ondernemer. Tien jaar geleden verwierf hij al faam als manager van het jaar. Dat was bij Pie Medical, het Maastrichtse bedrijf dat hoogwaardige medische elektronische systemen maakt. Claessen had Pie Medical in 1975 samen met de huidige directeur Alberts opgericht. Het high-tech bedrijf groeide als kool en exporteerde zelfs naar China. In 1984 werd Pie Medical met trompetgeschal binnengehaald op de Amsterdamse effectenbeurs. Daar kregen de beleggers snel spijt van, want een jaar later leed het bedrijf zware verliezen door investeringen in de Verenigde Staten.

Claessen kreeg de schuld. Omdat het niet meer boterde met zijn mede-directeur Aalberts, liet Claessen zich bij Pie Medical uitkopen. Het kapitaal dat hij daar aan overhield gebruikte Claessen een jaar later voor de start van Cinema TV en TV Gazet op de Limburgse kabel. In totaal stopte hij er 2,5 miljoen aan eigen geld in. Cinema TV faalde jammerlijk, en ook TV Gazet had het jaren lang erg moeilijk. Maar terwijl andere kabelkranten een voor een de pijp aan Maarten gaven, hield Claessen vol. Omdat hij heilig geloofde in de toekomst van multi-media. Zijn investeringen in TV Gazet zijn inmiddels goud waard.

● *Directeur Wim Claesen van TV Gazet bedacht de NOISE-formule: Nieuws, Opinie, Informatie, Sensatie en Entertainment.*
Foto: ERMINDO ARMINO

streeksgewijs

Bibliotheek Heerlen werkt aan wegwerken leesachterstand jeugd

HEERLEN – In het kader van de Kinderboekenweek verzorgt Poppentheater 'Hupsakee' vier voorstellingen, getiteld 'Bangerik', in vier Heerlense bibliotheken. De data: vandaag 15.15 uur centrale bibliotheek Raadhuisplein 20; donderdag 16 uur Vullingsweg 68 te Heerlerbaan; dinsdag 16 uur Navolaan 25 te Heerlerheide; woensdag 12 oktober 16 uur Pastoor Schleidenstraat 39 te Hoensbroek.

Vervolgens gaat de Openbare Bibliotheek Heerlen in samenwerking met Hupsakee vanaf 19 oktober elke woensdagmiddag (aanvang 14.30 uur) een voorstelling verzorgen in de aula van de bibliotheek. Op die manier wil men kinderen op speelse wijze aanzetten meer te gaan lezen. Het thema van elke voorstelling is terug te vinden in een of meer kinderboeken. Welke boeken dat zijn staat gedrukt op de toegangskaartjes.

Bij vergelijkend onderzoek naar de leesresultaten van negenjarige kinderen uit 28 landen behaalden de Nederlandse kinderen een 21ste plaats. Ook blijken veel Nederlandse kinderen het basisonderwijs binnen te stromen met een taalachterstand.

Omdat goed kunnen lezen belangrijk is om verder te kunnen studeren en kennis te vergaren wil de Openbare Bibliotheek Heerlen meer aandacht besteden aan kinderen met een leesachterstand. Bovendien wordt lezen meer onder de aandacht gebracht van leerlingen, ouders en leerkrachten.

Vanaf medio november kunnen leerkrachten van de groepen 7 en 8 van de Heerlense basisscholen en speciaal onderwijs, bijscholingscursussen volgen om zelf het lezen in de klas te bevorderen. Het cursusaanbod wordt verzorgd door de afdeling externe dienstverlening van de Openbare Bibliotheek in Heerlen.

Toneelstuk in Theater Landgraaf

LANDGRAAF – In het kader van de bevrijdingsherdenkingen is donderdag (aanvang 20 uur) in Theater Landgraaf aan de Kerkberg 4 een uitvoering van de toneelbewerking naar het gelijknamige boek van Jan De Hartog 'Schipper naast God'. De regie is in handen van Dick Gebuys. De entree bedraagt vijf gulden.

Oogst

● *De herfst heeft overduidelijk toegeslagen. Bomen krijgen al hun herfsttooi, terwijl het maandagnacht al dicht in de buurt van het vriespunt kwam. In deze tijd vinden ook veel oogstwerkzaamheden plaats. Deze boer in Kunrade is bezig met de appelpluk.*
Foto: CHRISTA HALBESMA

per persoon

Afscheid

● Albert Fischer (61) uit Kerkrade neemt donderdag met een receptie van 19 tot 20.30 uur in 'De verloren zoon' aan de Heijendahllaan 82 in Rolduc-Kerkrade afscheid van de Stichting Woningbeheer Limburg. Fischer was manager van het regiokantoor Oostelijk Zuid-Limburg. Hij gaat op 1 oktober in de VUT.

Benoeming

● Frans Vonk uit Zoetermeer is met ingang van 15 oktober benoemd tot hoofd Economische en Ruimtelijke Ontwikkeling (ERO) bij de dienst Stadsontwikkeling van de gemeente Heerlen. De functie van hoofd ERO is begin dit jaar als gevolg van de reorganisatie ontstaan en omvat de bureaus Ruimtelijke Ordening plan/beleidsvorming en eigendommen.

zakelijk

● Uit handen van ir W. Schiffeler, voorzitter van de Zuidlimburgse KvK, ontving directeur L. Oostwegen vrijdagmiddag het certificaat ISO 9002. De fijnmechanische industrie Oostwegel is gevestigd In de Cramer in Heerlen.

● Fanfare St.-Lambertus Schinveld mocht onlangs muziektassen in ontvangst nemen gesponsord door Assurantiebureau Van Oppen uit Brunssum.

● Het vernieuwde Prénatal Warenhuis Heerlen, Promenade 12, houdt donderdag tot en met zaterdag feestelijke openingsdagen. Donderdag en vrijdag kunnen kinderen gratis op de foto met één van de twee gezellige 'beren' die ballonnen uitdelen. Zaterdag is er een sneltekenaar die portretten maakt.

journaal kort

HEERLEN
● De Volksuniversiteit start vandaag met een cursus fotografie voor beginners. Info: ☎712106.

● Het bestuur van het Vakantiefonds voor de Landbouw, voedingsbond FNV, heeft de najaarsverzilvering vastgesteld van 10 tot en met 14 oktober. Info: ☎723383.

● Bij Benedyczak, Kempkensweg 18, kunnen vrijdag van 18.30 tot 21 uur pakketten voor Polen worden ingeleverd.

● De Stichting Open Huis, Luciushof 3, houdt zaterdag vanaf 19 uur een kienavond.

● In Scarlet, Dautzenbergstraat 6, vindt tot 30 oktober de expositie 'Nachtwerk' plaats van P. Ziezo, met tekeningen uit de gelijknamige verhalenbundel van Ron Mestrini.

● 'De Grensmaas, een natuurontwikkelingsprojekt' is het onderwerp tijdens de bijeenkomst van het Natuurhistorisch genootschap op maandag 10 oktober in de zaal van de Botanische Tuin in Terwinselen. Aanvang 20 uur.

● Mensen die vanuit de parochie of de kerkgemeenschap aktief zijn, kunnen vanaf 10 oktober een diakoniecursus volgen bij de Stichting Samen Onderweg. Er zijn acht lessen op maandagmorgen. Voor info: Open deur ☎ 741368 of Samen Onderweg, Akerstraat 97.

● Het Heerlens Mannenkoor St.-Pancratius houdt zondag van 10.30-17 uur de jaarlijkse rommelmarkt in het HKB-gebouw aan de Pater Beatusstraat.

● De Christus Koning-parochie in de wijk Vrieheide neemt zondag een nieuw orgel officieel in gebruik. Na de inzegening tijdens het lof van 15 uur is er een kort orgelconcert. Aansluitend is receptie in de grote parochiezaal.

KERKRADE
● De Dekenale Koorkring Kerkrade houdt zondag vanaf 15 uur de korendag in de kerk van St.-Petrus Maria ten Hemelopneming in Chevremont. Om 15 uur en om 18 uur wordt een lof gehouden. Er nemen 12 koren aan het festival deel.

HOENSBROEK
● Het gemengd koor Paluda viert zondag het 80-jarig bestaansfeest. Om 11 uur luistert het koor de mis in de grote St.-Jankerk op met de Missa Festiva van Gretschaninoff. Van 12.30 tot 2 uur is in hotel Amicitia aan de Markt een receptie met huldiging van een gouden, een robijnen en een zilveren jubilaris.

LANDGRAAF
● De sektie Archeologie van OCGL houdt morgen om 19.30 uur in het gebouw Curacaostraat 1 een bijeenkomst met als thema 'Natuur in stad en dorp'. Later op de avond komen merkwaardige grondverkleuringen aan de orde en het uitbreidingsplan Parkheide.

● In de Harmoniezaal op het Sun-plein is zondag vanaf 20 uur een concert m.m.v. harmonie St.-Caecilia en fanfare Eendracht.

BRUNSSUM
● In Unitas, Kerkstraat 15, is zaterdag van 9-14 uur een rommelmarkt.

● De drumband van christelijke harmonie De Bazuin uit Treebeek-Brunssum heeft zaterdag tijdens een bondsconcours in Eefde-Gorssel (Gelderland) een eerste prijs met onderscheiding behaald. De tamboers sloegen onder leiding van instructeur Paul Franken 90,5 van de maximaal 100 punten bij elkaar. Vanwege dit succes mag de drumband van de derde naar de tweede divisie.

exposities

● **HEERLEN**

Stadsgalerij, Raadhuisplein 19. Joseph Beuys. T/m 13/11. Open di t/m vr 11 tot 17 uur. Za en zo 14-17 uur.

Galerie 't Wevertje, De Weverziekenhuis. Werk van Carien Esser en Antoine Dohmen. T/m 2/11.

Galerie Sart, Sintermeertencollege, Valkenburgerweg 219. Werk van Marc van Hove. Van 7/10 t/m 11/11.

● **NUTH**

Atelier Jac Vinken, Stationsstraat 282. Marlies van Erp, beelden en projecten, Lucie van Duppen, schilderijen. T/m 23/10. Open di t/m vr van 9 tot 18 uur, za van 9 tot 17 uur.

● **LANDGRAAF**

Ipomal, Kerkberg 2. Piotr Kiepuszewski en Tomasz Lubaszka. T/m 9/10. Open za en zo van 14-17 uur.

Galerie Ipomal, Hereweg 83. Saga. T/m 9/10, open vr 16-20 uur, za en zo 13-17 uur.

Raadhuis, Raadhuisplein 1. Menselijke maskers van Elly Meijnders. T/m 21/10, open ma t/m vr 9-17 uur, do tot 19 uur.

● **VOERENDAAL**

Gemeentehuis. Schilderijen van Lenie Spanjer-Bertrand en Ron Bastiaens. T/m 28/10, open op werkdagen 9-12.30 uur, di ook 13.30-16.30 uur.

● **BRUNSSUM**

Gregorius Ziekenhuis. Werk van Petra Corstjens. T/m 1/11.

● **SITTARD**

Kunstcentrum Sittard, Leyenbroekerweg 113a. Beelden en tekeningen van Ine Schröder. T/m 9/10, open wo t/m zo 14-17 uur

Het Domein, Kapittelstraat 6. Fotowerken van Lieve Prins. For Sale, schilderijen en aankleding van Leslie Browne. Die Winterreise, fotowerk van Korrie Bessems. T/m 23/10.

Galerie Michel Knops, Steenweg 44. Schilderijen en gouaches van Gérard Grassère. T/m 30/10. Open di t/m vr 11-18 uur. Za 11-17 uur. Zo 14-17 uur.

Galerie Zabawa, Agricolastraat 152. Schilderijen van Denies Damiaens. T/m 7/11, open wo t/m vr 16-18 uur, zo 14-17 uur.

● **GELEEN**

Galerie Hanenhof, Groenstraat 44. Werk van Bouke Steinfort. T/m 23/10, open do en vr 18-20 uur, za en zo 14-17 uur.

Maaslandziekenhuis. Werk van Eva Kessel en Manon Moonen. T/m 31/10.

● **BEEK**

Artique, Prins Mauritslaan 105. Carla Lemmens, schilderijen. T/m 30/10. Open za en zo van 11 tot 17 uur.

● **SCHINVELD**

Atelier Kristalberg, Eindstraat 58a. Jos van Wunnik, Schilderijen, stenen, steenkringen, labyrint. T/m 30/10. Open zo 14-17 uur.

● **MAASTRICHT**

Gallery Bell'Arte, Achter de Comedie 16a. Beelden van Nic Jonk. T/m 6/11. Open do t/m zo 12-17.30 uur.

Studio Maastricht, Brusselsestraat 59. De ontdekking van de graal, Jeroen Bechtold. T/m 30/10, open do t/m zo 13-18 uur.

Galerie Dis, Tafelstraat 28. Schilderijen van Ruud Schoenmaker. T/m 26/10. Open wo t/m zo van 13 tot 17 uur.

Galerie Wolfs, Hoogbrugstraat 69. Sander Philippen, foto's en Frits van der Zander, schilderijen. T/m 23/10, open wo en vr van 14 tot 18 uur, do van 18 tot 20 uur, za van 10 tot 17 uur, zo van 13 tot 17 uur.

Galerie Henn, St.Nicolaasstraat 26c. Rundschau, diverse kunstenaars. T/m 22/10. Open di t/m za van 15 tot 19 uur.

Gallery Callas, Markt 10b. SjaKO, schilderijen. Open do en vr van 14 tot 17 uur, za 14 tot 16 uur, zo van 13 tot 16 uur.

Galerie Dorine Eijkman, Rechtstraat 96. Willem Brauckmann, schilderijen. T/m 14/10. Open do t/m zo van 13.30 tot 17 uur.

Galerie Amarna, Rechtstraat 82/84. Werk van Monique Hiltermann en Ella Koopman. Van 8/10 t/m 12/11, open di t/m za vanaf 12 uur.

Galerie Fah, Brusselsestraat 80. Werk van Paulette Snijders. Van 9/10 t/m 7/11, open do 16-20 uur, vr t/m zo 13-17 uur.

Galerie Anny van den Besselaar, Tafelstraat 6a. Werk van Hans ter Horst. Van 7/10 t/m 6/11, open vr t/m ma 13-17.30 uur.

Galerie Tracé, Alexander Battalaan 31. Werk van Pim Trooster, Winnie Teschmacher en Frans Willebrands. Van 8/10 t/m 12/11, open di 14-18 uur, vr en za 12-17 uur.

● **VALKENBURG**

Streekmuseum, Grote Straat c31. Schilderijen van Minke Lipsch en Harry Timmerman. T/m 27/11, open di t/m zo 10-17 uur.

● **GULPEN**

De Aw Sjoklaatfabriek, Ringweg 31. Ward Lernhout, schilderijen, Jeannie Lelyveld, sculpturen. T/m 16/10. Open do t/m zo van 14 tot 17.30 uur.

● **VAALS**

Museum de Kopermolen, von Clermontplein 11. Porselein uit drie landen. Tot 16/10. Open di t/m zo van 14 tot 17 uur.

● **ROERMOND**

Stedelijk Museum Roermond, Andersonweg 4. Cuypers' kunstwerkplaatsen. T/m 20/11. Werk van Dick van der Meijden. T/m 13/11. Open di t/m vr 11 tot 17 uur.

Galerie Wansink, Neerstraat 76. Schilderijen van Jeroen Henneman. Van 9/10 t/m 12/11, open di t/m za 11-17 uur.

● **OOL**

Galerie Ruelle, Kleine Kemp 3. Schilderijen van Wijnand Thönissen. Vanaf 1/10. Open zo van 14 tot 17 uur.

● **STEVENSWEERT**

Historische kern. Buitententoonstelling beelden en installaties Land en water. T/m 20/10.

Galerie Stevensweert, Jan van Steffeswertplein 8. Land en water, binnenexpositie. Open do t/m zo 14-17 uur.

● **VENLO**

Museum Van Bommel Van Dam, Deken van Oppensingel 6. Overzichtstentoonstelling van Rik Wouters. Van 7/10 t/m 4/12. Open di t/m vr 10 tot 16.30 uur, za en zo van 12 tot 17 uur.

Van onze verslaggever

Beloning milieubewuste Nuthenaren blijft uit

NUTH – De meeste raadsfracties in Nuth vinden dat de milieubewuste burgers die bewust afval scheiden steeds meer gestraft worden in plaats van beloond.

Tot die conclusie komen de VVD, Groot-Nuth, de PvdA en Leefbaar Nuth nadat de gemeente de reinigings- en rioolrechten volgens het kostendekkend principe andermaal (fors) gaat verhogen. De vier partijen stellen tijdens de algemene beschouwingen op de begroting van 1995 dan ook gematigde tariefverhogingen voor.

„De motivatie bij de mensen verdwijnt en het werkt de toename van het zwerfafval in de hand," aldus Math Suppers (Leefbaar Nuth).

„De VVD mist een financiële prikkel voor de aanbieders van gescheiden afval," meent Ton Willems.

Jacques Jetten (Groot-Nuth): „Op geen enkele manier wordt de burger die zuinig is met het geboden afval, beloond of gestimuleerd. Maak een onderscheid voor mensen met of zonder een tuin achter de woning. In snoeitijd maakt dat heel wat uit."

Huub Kockelkoren (PvdA) wil een krachtige uitvoering van het milieubeleid. „De reinigingsheffing moet gebaseerd zijn op gewicht en als dat niet kan op volume. En niet op het onderscheid tussen één- en meerpersoonshuishoudens."

Coalitiepartij Fractie Lenoir is iets voorzichter. Voordat de zeven raadsleden tellende fractie instemt met de verhoging van de reinigingsrechten wil men eerst weten of de voorgestelde gescheiden inzameling van groente-, fruit- en tuinafval op 1 januari haalbaar is. De fractie Lenoir heeft inmiddels aangekondigd niet akkoord te gaan met een tariefstijging van de reinigingsrechten in 1996 met bijna honderd gulden.

Nu mogelijk civiele procedure 'Op gen Hei'

Conflict tussen school en gemeente duurt voort

Van onze verslaggeefster

LANDGRAAF – Basisschool Op gen Hei in Landgraaf spant mogelijk een nieuwe – civiele – procedure aan tegen de gemeente Landgraaf, nu president J. Sleddens van de Maastrichtse rechtbank zich onbevoegd heeft verklaard in het conflict tussen beide partijen. De motivatie van het vonnis is nog niet beschikbaar.

Directeur Ad Jeurissen van Op gen Hei verscheen twee weken geleden voor de afdeling bestuursrechtspraak, omdat de gemeente de onkostenvergoeding aan de school voor het busvervoer naar sporthal In de Bende heeft geschrapt.

Jeurissen noemt de korting onrechtvaardig. De school kan het vervoer voor het gymnastiekonderwijs zelf niet bekostigen en ook de loopafstand naar In de Bende is te groot voor veel leerlingen. De school zegt bovendien recht te hebben op het geld.

De schooldirecteur beroept zich op een raadsbesluit uit 1971 van de voormalige gemeente Nieuwenhagen, daarin staat dat de gemeente de reiskosten blijft betalen, zolang Op gen Hei aan de Kremerslaan gehuisvest blijft. In ruil daarvoor zag de toenmalige schooldirectie af van de bouw van een eigen gymlokaal pal naast de school.

Omdat Jeurissen zich beroept op een contract, moet het conflict via een civiele procedure uitgevochten worden. Mogelijk spant Jeurissen andermaal een kort geding aan tegen de gemeente Landgraaf, omdat een oplossing niet in zicht is.

Met het schoolbestuur (stichting Katholiek Onderwijs Schaesberg) voert hij op dit moment overleg daarover. „De kosten voor een advocaat zijn natuurlijk niet gering, we moeten nu alles tegen elkaar afwegen. Om zeker te zijn van onze zaak willen we eerst de motivatie van president Sleddens afwachten," zegt Jeurissen.

Neerleggen taak als Kerkrade park 'uitkleedt'

Bestuur Botanische Tuin dreigt gemeente

Van onze verslaggever

KERKRADE – De Botanische Tuin moet blijven zoals zij is. Met een eenmalige investering moet het achterstallig onderhoud worden weggewerkt en daarnaast dient er meer geschoold personeel te komen. Een andere mogelijkheid is verdere uitbreiding van de tuin, maar ook dat zal extra geld kosten.

Dat zijn de twee enige opties die het bestuur van de Botanische Tuin aanvaardbaar vindt om in de toekomst zijn werk te blijven doen. Gaat de gemeente Kerkrade niet mee in de plannen, dan dreigt het bestuur met het neerleggen van zijn taken.

Kerkrade heeft in het kader van de kerntakendiscussie door een extern bureau een onderzoek laten verrichten naar de Botanische Tuin.

Erfgoed

Maar volgens het bestuur is de gemeente Kerkrade zich niet bewust van de waarde van de Botanische Tuin. Het bestuur schrijft in een informatieblad dat het onderzoeksbureau de tuin beschouwt als een 'belangrijk cultureel erfgoed', dat zeker de moeite waard is om te behouden. Tegelijkertijd constateert het bureau dat er achterstallig onderhoud is. Zonder een structurele financiële subsidie zou de Botanische Tuin niet levensvatbaar zijn.

Het onderzoeksbureau heeft overigens vijf opties voor de toekomst aangegeven, waarvan er dus slechts twee voor het bestuur aanvaardbaar zijn.

Opties

De andere drie opties zijn voor het bestuur niet acceptabel. De Botanische Tuin zou dan namelijk 'uitgekleed' kunnen worden tot een park met 'botanisch karakter' of openbaar groen, en in het uiterste geval zou het gebied een andere bestemming kunnen krijgen. Die laatste mogelijkheid zou ook het onderzoeksbureau afwijzen.

Voorzitter C. Schröder van het bestuur was gisteren niet voor een nadere toelichting bereikbaar. Ook bij de gemeente kon gisteren niemand reageren.

Overheek blijft nog afgesloten

VOERENDAAL – De Overheek in Klimmen blijft nog tot 5 november afgesloten voor alle verkeer, met uitzondering van voetgangers en (brom)fietsers. Dit vanwege de werkzaamheden in het bestemmingsplan Overheek. De omleiding via de Hellebeuk en de Heek blijft in die periode gehandhaafd.

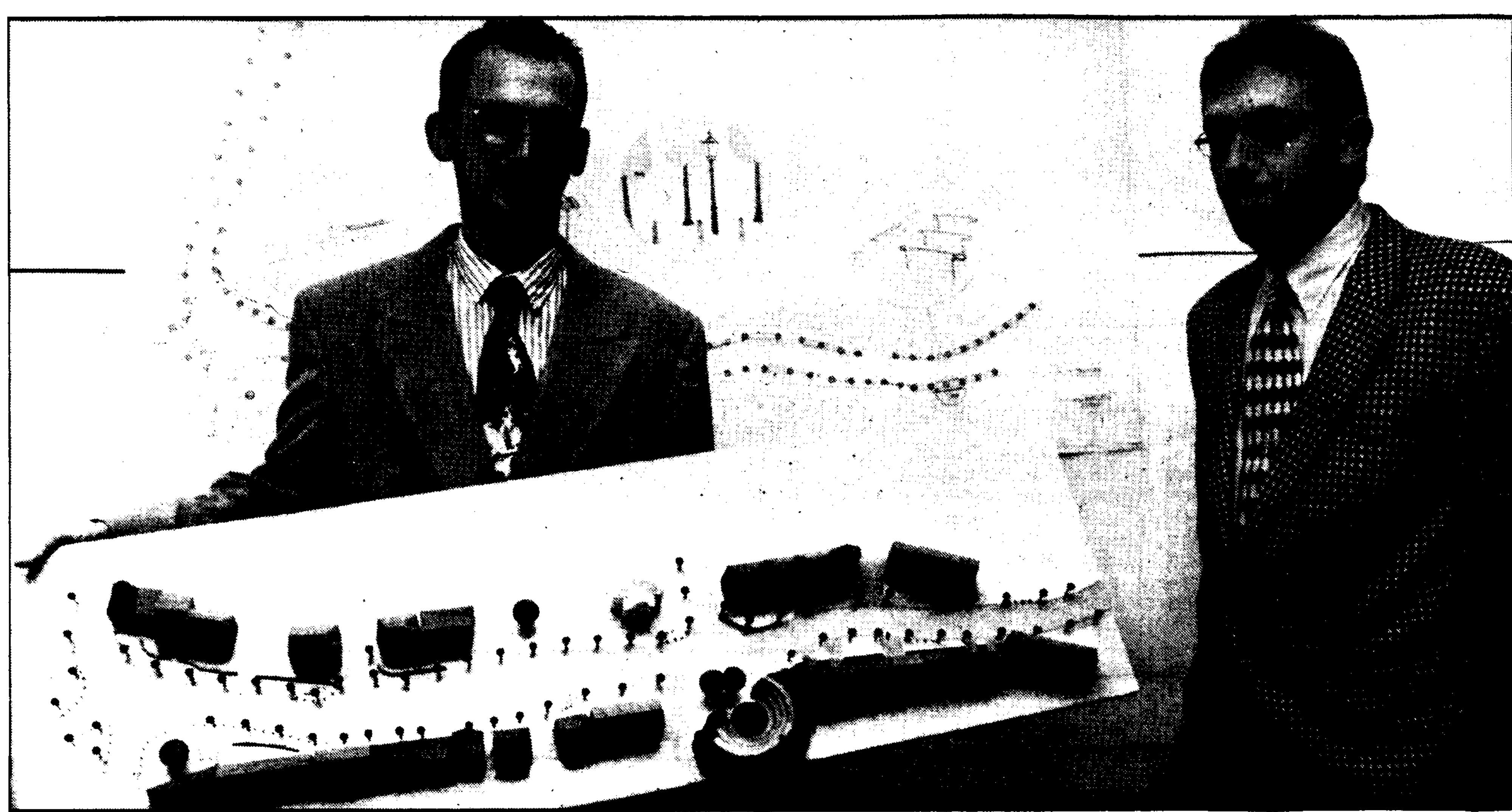
Rechter legt Vossenberg beperking op

DEN HAAG/HOENSBROEK - De Raad van State heeft de milieuvergunning van transportbedrijf Vossenberg in Hoensbroek aangescherpt. Dat blijkt uit de uitspraak over het beroep dat omwonenden hebben ingesteld.

De Raad van State vindt dat overdag maximaal twintig transportbewegingen mogen. 's Nachts ligt dat anders: „Gezien de hoogte van de piekgeluiden kunnen bewegingen in de avond- en nachtperiode niet worden toegestaan."

De gemeente Heerlen had voor de suikerbietencampagne een uitzondering gemaakt, maar daar is een streep door gezet. De Raad van State-rechter heeft ook de trillingvoorschriften verscherpt en de vergunning voorwaarde van de wasplaats ingetrokken.

Maquette centrum Bocholtz

● *De ondernemers Rutten en Hendriks presenteerden gisteravond namens de Bocholtze winkeliers het nieuwe centrumplan.*
Foto: FRANS RADE

Opknappen dorpskern van vitaal belang

Van onze verslaggever

BOCHOLTZ – De ondernemers in Bocholtz hebben een eigen centrumplan gemaakt. In dat plan draait alles om een ingrijpende reconstructie van de Wilhelminastraat. Volgens de ondernemers is dat van vitaal belang voor de toekomst van de dorpskern. Zij schatten de kosten van het centrumplan op ruim twee miljoen gulden.

De Ondernemers Vereniging Bocholtz (OVB) is tot dit initiatief gekomen, omdat dergelijke centrumplannen in andere gemeenten vaak tot slepende inspraakprocedures en de nodige conflicten leiden. Het plan is gisteravond door de OVB officieel gepresenteerd.

De gemeente Simpelveld reserveert de komende twee jaar elk jaar een bedrag van een half miljoen voor het opknappen van de Wilhelminastraat in Bocholtz. Volgens de ondernemers wordt door de gemeente geld gereserveerd zonder daadwerkelijk te weten hoe zo'n plan er moet uitzien en welke kosten hieraan verbonden zijn.

De ondernemers hebben daarom besloten de zaken eens totaal anders aan te pakken. Zij hebben zelf het voortouw genomen. De gemeente krijgt nu alle wensen en visies van de ondernemers op een presenteerblad. Het resultaat: een lijvige beleidsnotitie en een maquette van het centrumplan.

Niet alleen de 'levensader' Wilhelminastraat, ook de Dr.-Nolensstraat, Min.-Ruysstraat, Herver en de aansluiting met de Julianastraat zijn in het nieuwe plan betrokken.

Het accent voor de kern Bocholtz ligt vooral op het instandhouden en opknappen van bestaande winkels. De gemeente moet echter ook dringend iets doen aan de uitstraling van de dorpskern. De helft van de ondernemers is van plan hun zaak op te knappen of te vernieuwen.

Horeca

De ondernemers vinden dat de winkels in de kern de bestemming winkel moeten behouden. Als storend wordt ervaren: bedrijfsmatige activiteiten uit woningen, commerciële activiteiten uit verenigingsgebouwen en detailhandel op bedrijfsterreinen. Verder moeten de horeca-ondernemers meer betrokken worden bij festiviteiten in de kern en de mogelijkheid krijgen hun zaak uit te breiden met een terras.

Ook wijst het onderzoek uit dat ruim 65% van alle ondernemers ontevreden is over het huidige voorzieningenniveau. Er is duidelijk behoefte aan een centraal gelegen (Wilhelminastraat) bank, postkantoor, een reisbureau, assurantie- en makelaarskantoor, apotheek en een praktijk voor fysio-therapie.

Bij de detailhandel is er behoefte aan een schoenen-, fotospeciaalzaak, boek en plaat- en sportartikelenzaak. Ook hebben meerdere ondernemers in Bocholtz te kennen gegeven op zoek te zijn naar een winkelpand dat centraal in de kern ligt.

Twee supermarkten voor Bocholtz vinden de ondernemers meer dan voldoende. De locatie en vestiging van de supermarkten is volgens de ondernemers verre van optimaal.

Tenslotte vindt 65% van de ondernemers de verkeersveiligheid in de kern matig tot slecht. Op het rechte stuk van de Wilhelminastraat wordt te hard gereden. Het aantal parkeerplaatsen dient minimaal te worden gehandhaafd.

Oppascentrale in Landgraaf stopt

LANDGRAAF – De oppascentrale in Landgraaf staakt na acht jaar haar activiteiten. Volgens de laatste twee vrijwilligers is er te weinig vraag meer. De oppascentrale werd in 1986 opgericht. De organisatie werd gerund door zes vrijwilligers, die begeleid werden door een beroepskracht van de stichting Welzijnswerk Landgraaf.

De vrijwilligers bemiddelden tussen de oppassers en aanvragers voor kinderopvang. De eerste jaren kende de centrale een sterke groei. In 1991 waren 117 gezinnen ingeschreven. De vijftig oppassers werden in totaal 861 keer ingeschakeld.

De jaren daarna ging het bergaf. Op de eerste plaats daalde het aantal vrijwilligers van zes naar twee. Datzelfde geldt voor het aantal oppassers. Daarvoor zou de opkomst van commerciële instellingen verantwoordelijk zijn, terwijl veel oppassers een vaste relatie met gezinnen kregen en de centrale niet meer nodig hadden.

Maar ook de vraag naar oppassers daalde doordat er veel meer professionele kinderopvang is gekomen. Om al deze redenen hebben de laatste twee vrijwilligers besloten de opvangcentrale nu te sluiten.

Inbreker gepakt na tip getuige

ONDERBANKEN – Een oplettende getuige heeft ervoor gezorgd dat een 36-jarige Brunssummer door de politie bij een inbraak in een woning aan de Echterlaan in Onderbanken kon worden aangehouden.

De getuige zag dat de Brunssummer zich dinsdagmorgen verdacht ophield bij de woning. Omdat de buurtbewoners gezien had dat de bewoners enkele ogenblikken daarvoor waren vertrokken, hield hij de verdachte extra in de gaten. Nadat de verdachte een ruit had vernield en de woning was binnengedrongen, werd direct de politie gebeld. De verdachte probeerde bij aankomst van de politie nog te vluchten, maar kon toch worden aangehouden.

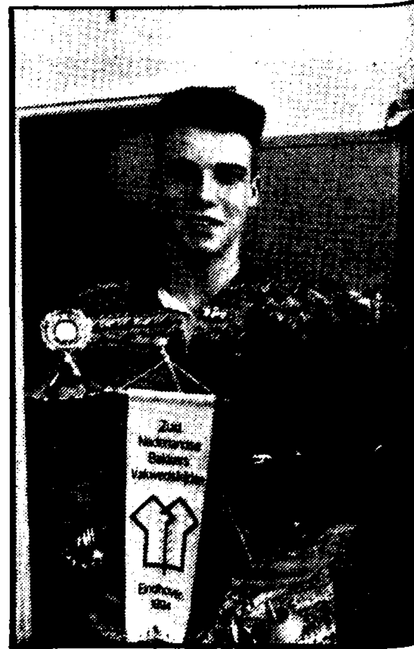
VVD trekt motie over Brunssums ziekenhuis in

BRUNSSUM – Na overleg met waarnemend burgemeester J. van 't Hooft heeft de VVD in Brunssum besloten de motie over het plaatselijk ziekenhuis gisteravond tijdens de raad niet in te dienen. Hoofdreden daarvoor is de toezegging dat er structureel overleg komt tussen gemeente en ziekenhuisdirectie over nieuwe ontwikkelingen.

De VVD kwam met de motie, omdat de vrees bestond dat het Gregoriusziekenhuis in Brunssum langzaam maar zeker werd uitgekleed. De fractie verwees in dat verband naar het mogelijk vertrek van de Ehbo-, verloskunde- en kinderafdeling. Volgens Van 't Hooft heeft de ziekenhuisdirectie bevestigd dat daarvan geen sprake is.

Gebakken

● *De inwoners van Landgraaf zitten gebakken. In hun midden vertoeft een geweldige bakker in spe. Roger Boessen, leerling van het Herle College in Heerlen, won zo'n twee weken geleden op de Zuidnederlandse Bakkersdagen in Eindhoven de eerste prijs. Hij was alle andere inzenders van scholen uit Brabant en Limburg de baas. Roger zat echter zelf eventjes met de gebakken peren. Nadat hij op school zijn winnend baksel had geproduceerd, werd hij op weg naar huis slachtoffer van een verkeersongeval. En daardoor kon hij zijn prijs niet in ontvangst gaan nemen in Eindhoven. Een delegatie van het bestuur van de Zuidnederlandse Bakkersdagen kwam hem daarom gisteren op school de kampioensbeker uitreiken.*

Zenders

● *'Breakie breakie' is zo'n kreet die iedereen kent, gebezigd door veel zendamateurs met hun 'bakkies'. Dat je met een radio meer kan, moet blijken op de open dag voor radio-zendamateurs, die zaterdag van 10 tot 17 uur wordt gehouden in Beek. Het clubgebouw van de Vereniging voor Radio Zendamateurs Zuid-Limburg aan het Onze Lieve Vrouwenplein in Beek dient dan als verzamelplaats voor demonstraties van microgolftechniek, satellieten, verbindingswagens (onder meer gebruikt in de golfoorlog) verbindingen met de ruimte, weersatellieten, telex en zelfbouwapparatuur. Er is ook een radio-vlooienbeurs. Kortom: zaterdag naar Beek voor bijna alles op het gebied van radio-apparatuur.*

Kinderboeken

● *In samenwerking met boekhandel Rob Rozeman houdt de Openbare Bibliotheek Brunssum vandaag in de Brikke Oave vanaf 14 uur een feestmiddag in het kader van de Kinderboekenweek. Van twee tot drie kunnen kinderen vanaf tien jaar kennis maken met (kinder)boekenschrijver Ton van Reen. Deze schrijver is bekend van zijn boeken over 'De bende van de Bokkerijders'. Daarna hebben de bezoekers een half uurtje de tijd om diverse boeken te bekijken. Om 15.30 uur is een optreden van Ruben's Poppentheater met een voorstelling die in het teken staat van 'Nacht', het thema van de Kinderboekenweek. Voor de entreeprijs hoeft u een bezoek aan de Brikke Oave niet te laten, want de toegang is gratis.*

Kosten sanering kunnen roet in het eten gooien

'Emma' niet afhankelijk van verplaatsing Gamma

DOOR JAN HENSELS

BRUNSSUM – Bij bedrijfsverplaatsingen denkt niemand aan het opschuiven van slechts een paar honderd meter. Tenzij er nijpende milieutechnische problemen zijn. Toch staat de gemeente Brunssum een verplaatsing van een bedrijf voor naar een lokatie slechts tweehonderd meter verderop. Brunssum (en Heerlen) zitten met bouwmarkt Gamma op het bedrijventerrein Emma in de maag.

Dat voor die verplaatsing geld op tafel moet komen, is nu al duidelijk. Geld dat betaald moet worden uit het Emmafonds, de pot met geld die bedoeld is om de ontwikkeling van het Emmaproject op de grens van Brunssum en Hoensbroek te bekostigen.

achtergrond

Het bedrijf zit toch niemand in de weg? Staat of valt het doorgaan van het miljoenenproject met het opschuiven van de bouwmarkt? Het lijkt van niet. In het ongunstigste geval zouden er wat minder woningen gebouwd kunnen worden. Het plan voorziet nu in 836 woningen, bedrijventerrein en park. De gemeenten Brunssum en Heerlen noemen het plan van regionale betekenis.

Volgens een woordvoerder van Gamma zit het bedrijf prima op de huidige lokatie vlak bij de Akerstraat-Noord. De bouwmarkt wil echter wel uitbreiden.

De gemeente Brunssum zal echter niet meewerken aan een uitbreiding op de huidige lokatie. Wél aan een nieuwe grotere vestiging op een plek tweehonderd meter verderop. Brunssum heeft dus een stok achter de deur: niet mee werken aan bedrijfsverplaatsing. De bouwmarkt wil echter geld op tafel zien alvorens te verkassen.

Een ietwat bizarre bedrijfsverplaatsing zo op het oog, met het risico dat er een patstelling kan ontstaan. Volgens een zegsman van de gemeente Brunssum gaat het Emmaplan ook door als Gamma blijft zitten op de huidige plaats. Gamma zal waarschijnlijk kost wat kost willen uitbreiden. Zeker nu concurrent Praxis ook naar het Emmaterrein wil komen. De vestiging van Formido in Hoensbroek gaat waarschijnlijk onder de vlag van Praxis verder op Emma.

Voorlopig is de bedrijfsverplaatsing van Gamma nog even een detail. De sloop van de Heerlense wijk Tuindorp en niet te vergeten de sportparken aan het Emmaterrein houden de gemoederen voorlopig meer bezig. De leden van de voetbalverenigingen SV Treebeek, CVST en Passart bijvoorbeeld willen op een bepaald moment toch eens duidelijkheid over nieuwe sportaccomodaties.

Voordat de vragen over sportvelden of bedrijfsverplaatsing echt actueel worden, moet eerst duidelijk zijn of het project Emmaterrein doorgaat. En die duidelijkheid kan nog een klein jaar op zich laten wachten.

De kosten van een sanering aan de zuidkant van de Emmaweg zijn in dat verband van cruciaal belang. Het onderzoek naar de vervuiling en de wijze van sanering is echter pas over acht tot elf maanden afgerond. Theoretisch kan die sanering nog roet in het eten gooien, want op dit moment is daar geen dekking voor. En bij een sanering van vervuilde grond gaat het al gauw om enkele miljoenen. Het Brunssums college gaat er echter gezien het belang van het miljoenenproject vanuit dat voor die sanering wel geld gevonden wordt.

Limburgs Dagbl
REGIONALE EDITIE
Wnd-chef regioredactie: Joos Philippens
KANTOREN
Heerlen
Hoofdkantoor, In de Cramer 37, 6411 RS Heerlen, tel: 045 - 7399.., fax: 045 - 7392..
Kerkrade
Rayonkantoor, Markt 42, 6461 ED Kerkrade, tel: 045 - 45293.., fax: 045 - 45550..
Brunssum
Rayonkantoor, Rumpenerstraat .., 6443 CC Brunss.., tel: 045 - 25636.., fax: 045 - 25905..

Limburgs Dagblad sport

'Als we ooit wereldkampioen willen worden, moet het nú gebeuren'

Grabert geeft Oranje impuls

DOOR SIEBE ANNEMA

ATHENE – De last die gisteravond op de schouders van Rob Grabert drukte, was niet gering. Hij moest de langzaam maar zeker verdwenen rust in het spel van het Nederlands volleybalteam terugbrengen. Ook moest de 'verloren zoon' de ploeg het zelfvertrouwen schenken dat nodig was om ten koste van Japan een plaats in de kwartfinale van het wereldkampioenschap veilig te stellen. De Limburger toonde zich een doorgewinterde professional en bezeek niet. Oranje won met 15-8, 15-7 en 15-5. De speler om wie het plotseling allemaal draaide, stormde na de zege de tribune op, vond daar zijn vriendin en toverde een fantastische lach tevoorschijn.

Maandenlang vertoefde hij in de anonimiteit, de twijfels over de voortzetting van zijn interlandcarrière groeiden, maar alle twijfels waren plotseling vergeten. „We vielen in feite terug op de oude basis, op het spelletje dat we blindelings met elkaar kunnen spelen. Dit is kicken, heerlijk kicken", sprak Grabert luttele minuten later.

Grabert kreeg van de ene op de andere dag een zware verantwoordelijkheid toebedeeld als vervanger voor Bas van de Goor. „Ik stond in alle posities de opslag te verwerken. Het is mijn specialiteit, maar dan nog. Er had gewoon ontzettend veel mis kunnen gaan. Maar ik voelde me ontzettend sterk. Deze overwinning geeft daarom een extra lekker gevoel en zeker niet alleen bij mij. Het rendement van de omzettingen in het team in zijn totaliteit was groot. Het was een perfecte wedstrijd".

Wat resteerde was de vraag wat Alberda doet als het Nederlands team weer met powervolleybal wordt geconfronteerd. Zijn antwoord was ontwijkend: „Eerst maar eens kijken welke ploeg we in de kwartfinale treffen". Met andere woorden: het blijft puzzelen. Voor Alberda, Van de Goor, Grabert, eigenlijk voor het hele team.

Opsteker

De opsteker tegen Japan had Nederland hard nodig na de nederlaag tegen Cuba, die overigens tijdens de trainingen de afgelopen dagen al grotendeels was verwerkt. Bondscoach Joop Alberda merkte de verandering ten goede, maar wist dat het restantje vervelend gevoel in de wedstrijd tegen Japan weggespoeld moest worden. Nederland deed dat al in de eerste set, door van 6-6 naar 11-6 weg te lopen. Daarmee hervond de ploeg het winnende gevoel in het toernooi.

Uiteindelijk kwam de grootste Nederlandse overwinning tijdens dit WK op het scorebord te staan, vooral omdat het geduld kon worden opgebracht om de soms lang uitblijvende scoringsmogelijkheden uiterst koelbloedig te benutten. Aziatische ploegen zijn taai. Tegen China speelde Japan eerder dit toernooi een set van 64 minuten, met eindeloos herhaalde opslagwisselingen zonder scores. Oervervelend een-twee-drie-boem volleybal, dat een tegenstander in slaap kan sussen. Nederland bleef echter bij de les.

Vooruitblikken gaat nooit verder dan de volgende tegenstander, vooruitdenken nooit verder dan het eerstvolgende punt, heeft Alberda zijn spelers voor het toernooi ingepeperd. Een finale willen spelen en de wereldtitel vervolgens veroveren, spookt echter wel degelijk door de hoofden van de spelers. „Als we wereldkampioen willen worden, moet het nu gebeuren", realiseert Blangé zich. „De jaren gaan tellen en wie weet wie er binnenkort besluiten te stoppen. Als je ouder wordt, gaan fysieke kwalen een rol spelen, maar misschien nog wel veel meer een zekere mentale vermoeidheid. Eens komt er een moment dat je dit hele gedoe spuugzat bent". Dat moment brak in Athene gisteravond zeker nog niet aan.

● *Oranje viert feest na de overwinning tegen Japan.* Foto: ANP

Tegen Amerika of Griekenland

ATHENE – In Athene wordt vandaag de loting verricht voor de finaleronde van het wereldkampioenschap volleybal. Omdat het een zogenaamde 'gestuurde' loting is, kon gisteravond al in grote lijnen de weg worden uitgestippeld die Nederland op weg naar de finale moet bewandelen.

Oranje staat in de kwartfinale tegenover Amerika of thuisland Griekenland en in de halve finale tegenover Zuid-Korea of Griekenland. Het impliceert dat Nederland hoe dan ook de sterkst geachte tegenstanders in het toernooi, wereld- en Europees kampioen Italië en olympisch kampioen Brazilië eventueel pas in de finale zal tegenkomen.

Eijsden te sterk voor SCG

Van onze correspondent

EIJSDEN – Het onlangs in de 32ste minuut afgebroken duel Eijsden-SCG - scheidsrechter Fleuren liep toen een spierscheuring op - is voor de thuisclub uiteindelijk in een 3-0 zege geëindigd. De score had zelfs nog veel ruimer kunnen uitvallen als de spitsen de scoringsmogelijkheden beter hadden benut.

Na de openingstreffer moest SCG komen. De Gronsveldenaren gooiden in de tweede helft alles op de aanval met het risico dat Eijsden haar geliefd wapen, de counter, kon hanteren. Ondanks dat de verdediging van de thuisclub vaak paniekerig opereerde konden de SCG-spitsen niet voor echt gevaar zorgen. Twintig minuten voor het einde bracht Raymond Ronda Ron Janssen in stelling die zich deze keer niet bedacht en prompt inschoot: 2-0. SCG bleef de aanval zoeken en kreeg daarvoor vlak voor het einde nogmaals de rekening gepresenteerd. Het was de doorgebroken Pedro Mares die met een diagonaal schot de eindstand op 3-0 bepaalde.

Eijsden-SCG (restant) 3-0 (1-0). 36. Crouzen 1-0; 70. Janssen 2-0; 85. P. Mares 3-0. Scheidsrechter: Houben. Geel: Veugen, Janssen, Kevers (Eijsden); Theunissen, Kostongs (SCG). Toeschouwers: 200.
Eijsden: J. Wolfs 7, Magermans 6, Bartels 7, Crouzen 7, Kevers 6, Quaden 8, Ronda 6, P. Mares 6, Janssen 6, C. Wolfs 7, Veugen 5. Totaal: 71 (11).
SCG: Nicolaes 7, Dassen 6, Huntjens 6, Yerna 6, Verbeet 6, Vrijhoeven 6, Seits 7, Kostongs 7, Van de Berg 6, Theunissen 6, Nijssen 6. Totaal: 70 (11).

Baresi houdt het voor gezien

FLORENCE – Franco Baresi heeft definitief een punt gezet achter zijn interlandcarrière. De bondscoach van Italië, Arrigo Sacchi, maakte dit bekend. De 34-jarige libero van AC Milan speelde 81 interlands. Hij debuteerde in december 1982 in een wedstrijd tegen Roemenië. Vorige maand kwam hij voor de laatste keer in actie in het EK-kwalificatieduel tegen Slovenië (1-1).

Tijdens het WK in de Verenigde Staten onderging Baresi een meniscusoperatie. Na een herstel van slechts drie weken speelde hij met het Italiaanse team de finale. De eindstrijd eindigde voor Baresi in een debacle nadat hij en Roberto Baggio een strafschop misten. Huilend ging de Milanees na afloop van het veld terwijl de Brazilianen een ereronde maakten met de wereldbeker.

Na het WK bedankte Baresi voor het Italiaanse team. De verdediger liet zich aan het begin van het seizoen toch weer door Sacchi overhalen zijn interlandcarrière te verlengen. Maar na de wedstrijd tegen Slovenië neemt hij nu toch afscheid. Met een oogblessure had hij zich reeds afgemeld voor het tweede kwalificatieduel tegen Estland komende zaterdag.

amstel cup

TWEEDE RONDE

Vandaag 17.00 uur:
Groningen-Feyenoord
Vandaag 19.30 uur:
Dordrecht-MVV
AZ-VVV
Telstar-NAC
NEC-Eagles
Willem II-Eindhoven
Heerenveen-Cambuur
Heracles-Veendam
Graafschap-FC Utrecht
Helmond Sport-Sparta
FC Twente-RKC
FC Den Haag-RBC

Vandaag 20.00 uur:
PSV-Roda JC
Ajax-Den Bosch
Volendam-Vitesse

MVV-trainer Sef Vergoossen passeert Richard Roelofsen

Roda moet defensie aanpassen bij PSV

Van onze sportredactie

HEERLEN – Roda JC moet in Eindhoven ten koste van PSV (aanvang 20.00 uur) proberen de derde ronde van de Amstelcup te bereiken. Geen geringe opgave voor de ploeg van Huub Stevens. PSV heeft na de uitschakeling in de Uefacup nog slechts twee ijzers in het vuur: de landstitel en de beker. Het loopt echter nog steeds niet naar wens bij de miljoenenformatie van Aad de Mos.

Dat realiseert Stevens zich terdege. „Natuurlijk heb je niet veel te verliezen in dit soort duels. Dat betekent niet dat het makkelijk wordt. Ik verwacht een zeer gemotiveerd PSV, zeker gezien de recente resultaten. Maar het zal niet de eerste keer zijn dat een dergelijke ploeg zichzelf voorbij loopt. Het is de vraag of de problemen, waarmee ze kampen, zijn opgelost. Als we de eerste fase goed doorstaan en zelf in ons spel komen, verwacht ik een open wedstrijd."

Op de nul spelen ziet Stevens niet zitten. Is ook niet nodig gezien de manier waarop Roda zich door de zware openingsfase van de competitie heeft geslagen. „Als je de volgende ronde wilt bereiken moet je toch scoren. Het zelfvertrouwen is aanwezig. We gaan vol goede moed naar Eindhoven."

Stevens kan niet beschikken over de verdedigers Gerrie Senden en Raymond Atteveld (beiden geschorst) alsmede het geblesseerde duo René Trost en Tijjani Babangida. Bovendien staat een vraagteken achter de naam van Erwin Vanderbroeck. Marco van Hoogdalem is weliswaar fit, maar vandaag wordt pas beslist of hij vanaf het begin van de partij zal zijn.

MVV

Revanche. Voor de onnodige nederlaag van afgelopen zaterdag tegen NAC en voor de voortijdige eliminaties in de KNVB-beker de afgelopen jaren. MVV mag van trainer Sef Vergoossen vanavond zeker niet falen in de tweede ronde van de Amstelcup in en tegen Dordrecht. Een afstraffing zoals verleden jaar tegen Den Haag (achtste finales, 5-1) wil de Maastrichtse ploeg ten koste van alles voorkomen. „Het bekertoernooi is een uitgelezen mogelijkheid om wat extra aandacht op je te vestigen en die mogen we niet laten liggen," meldt Vergoossen strijdlustig.

MVV zal het vanavond wel nog moeten doen zonder zijn topscorer. Richard Roelofsen, die door een onbezonnen daad tegen FC Utrecht tegen een rode kaart aanliep, zit een disciplinaire straf uit. De KNVB schorste de stormram voor één duel (tegen NAC), waarop trainer Vergoossen er nog een wedstrijd aan vastplakte. „Er is iets gebeurd wat niet hoefde. Dat leverde een onnodige kaart op en daarop heb ik gemeend om de speler zelf nog een extra schorsing van een wedstrijd op te leggen."

Discipline staat hoog in het vaandel bij Sef Vergoossen. Werklust en mentaliteit, daar komt het ook vanavond op aan. „Gezien de stand van Dordrecht op de ranglijst (voorlaatste, red.) maken we een goede kans om verder te komen. Het is een tegenstander die niet zo aanspreekt, maar die ook moeilijk in te schatten is. De ploeg heeft met Van Tiggelen, Valke, Breetveld en Wouden heel wat routine in huis. Dordrecht heeft bovendien de meeste topclubs al tegenover zich gehad. De stand op de ranglijst is daarom ietwat vertekend." Waakzaamheid is dus geboden in de eerste van de in totaal drie uitwedstrijden op rij.

'Sies' Hofman is geblesseerd, net als Thal, Benneker en Maes. Het herstel van Hofman, die tegen NAC een flinke schop tegen de enkel kreeg, duurt nog zeker twee tot vier weken.

VVV

VVV moet tweemaal binnen tien dagen naar Alkmaar reizen. Vanavond de bekerconfrontatie, volgende week zaterdag het competitieduel tegen AZ, dat beslissend zal zijn voor de eerste periodetitel. Trainer Reynierse wenst geen verstoppertje te spelen. „We leven van wedstrijd naar wedstrijd. Nu concentreren we ons op het bekerduel, over de periodetitel wordt niet gesproken. We spelen in dezelfde samenstelling als tegen Cambuur afgelopen zaterdag."

● *Richard Roelofsen is door trainer Sef Vergoossen disciplinair gestraft. Hij doet vandaag niet mee in het bekerduel tegen Dordrecht.* Foto: WIDDERSHOVEN

Roda JC-PSV op 1 november

KERKRADE – De eerder dit seizoen wegens interlandverplichtingen van een aantal Eindhovense spelers uitgestelde competitiewedstrijd Roda JC-PSV is nu vastgesteld op dinsdag 1 november om 20.00 uur. De Kerkraadse politie heeft inmiddels toestemming verleend om op die dag te spelen. Het duel Roda JC-Sparta, aanvankelijk op de kalender voor volgende week zaterdag, wordt een dag eerder afgewerkt. Het duel op vrijdag 14 oktober begint om 19.30 uur.

Ivanisevic misdraagt zich

SYDNEY – Goran Ivanisevic was de meest spraakmakend speler op de tweede dag van het indoor tennistoernooi in Sydney. De nummer twee van de wereld verloor niet alleen zeer verrassend van de ongeplaatste Reneberg (6-7 3-6), hij misdroeg zich daarnaast ook nog eens flink binnen en buiten de baan. De Kroaat begon met het uitschelden van toeschouwers, spuwde op de zijlijn, maakte ruzie met officials en weigerde op de verplichte persconferentie te verschijnen. Enig telwerk leerde naderhand dat hem dat op vijtduizend gulden aan boetes komt te staan.

TOULOUSE – Weer is een blessure er mede oorzaak van dat Tom Nijssen en Cyril Suk in de eerste ronde werden uitgeschakeld. Was het de vorige week in Basel de elleboogblessure van Nijssen, die overigens nog niet volledig genezen is, deze keer was het Suk die de strijd moest opgeven. Bij de stand 6-4, 2-0 in het voordeel van de Zwitser Jacob Hlasek en de Fransman Olivier Delaitre kreeg Suk een hardgeslagen volley via zijn eigen voet tegen zijn oog. Het direct gezwollen oog belette Suk om verder te spelen.

FIFA twijfelt aan Maradona

BUENOS AIRES – De FIFA wil nader onderzoeken of de geschorste voetballer Diego Maradona wel als trainer aan de slag kan. Mogelijk is het zo dat diens schorsing van vijftien maanden, wegens het gebruik van dope op het WK deze zomer in de Verenigde Staten, voor alle activiteiten geldt binnen de voetbalsport. Maradona arriveerde gisteren op het vliegveld van Corrientes. Zo'n 500 supporters van de in degradatiegevaar verkerende club Deportivo Mandiyi begroetten hem. De voormalige ster gaat daar met zijn vriend Carlos Fren de technische leidin vormen. Fren beschikt over de vereiste trainerspapieren, Maradona niet.

sport in cijfers

VOLLEYBAL
Athene. WK mannen, achtste finales. Nederland-Japan 3-0 (15-8 15-7 15-5), Zuid-Korea-Bulgarije 3-1 (17-15 15-7 11-15 15-2), Rusland-Duitsland 3-0 (15-3 15-9 16-14), Brazilië-Canada 3-0 (15-12 16-14 15-10). Wedstrijden tussen groepswinnaars (alle landen reeds geplaatst voor laatste acht): Italië-Griekenland 3-0 (16-14 15-6 15-2), Verenigde Staten-Cuba 3-0 (15-6 15-13 15-12).

sportprijsvragen

Toto 39. Eerste prijs: geen winnaar; tweede prijs: 11 winnaars, elk fl 897,30; derde prijs: 216 winnaars, elk fl 114,20.
Lucky Ten:
1-10-18-20-25-27-29-30-39-40-43-48-52-55--58-59-63-72-73-79.

Winst Roda 2

ARNHEM – De reserveploeg van Roda JC behaalde bij Vitesse 2 een verdiende 2-1 overwinning. In de eerste helft hielden beide partijen elkaar in evenwicht. In de vijftiende minuut scoorde uitblinker Erwin Vanderbroeck 0-1. Halverwege de eerste helft zorgde Hoppenbrouwer voor de gelijkmaker. Na de wissel kreeg Roda JC diverse kansen, waarvan Henri Heeren er een benutte.

res. eredivsie

Vitesse/Ar. 2 -Roda JC 2 1- 2

Sparta 2	3	3	0	0	6	8- 0
Roda JC 2	4	2	2	0	6	6- 3
Fortuna S. 2	4	2	1	1	5	10- 5
Feyenoord 2	3	2	0	1	4	6- 4
PSV 2	3	1	2	0	4	4- 3
Heerenveen 2	3	1	1	1	3	4- 4
Vitesse/Ar. 2	3	1	0	2	2	3- 4
FC Utrecht 2	4	0	2	2	2	4- 8
Ajax 2	1	0	1	0	1	2- 2
FC Twente 2	2	0	1	1	1	3- 4
Den Haag 2	2	0	0	2	0	2- 5
Willem II 2	2	0	0	2	0	0-10

Programma voor a.s. donderdag 19.30 uur:
Ajax 2 -FC Twente 2
Sparta 2 -Feyenoord 2
FC Utrecht 2 -Heerenveen 2

a.s.vrijdag 19.30 uur:
PSV 2 -Fortuna S. 2

Politie houdt 12 verdachten aan

Drugsonderzoek leidt naar woonwagenkamp

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De politie in Maastricht heeft maandag twaalf mensen aangehouden wegens overtreding van de Opiumwet. De aanhoudingen werden verricht op het woonwagencentrum Zoetmanstraat, waar huiszoekingen werden verricht in drie caravans. Inmiddels zijn zes verdachten weer in vrijheid gesteld. De anderen worden donderdag voorgeleid aan de officier van justitie in Maastricht. Dat is gisteren bekend gemaakt.

Bij de actie, uitgevoerd na een onderzoek van de projectgroep Openbare Orde, werden 125 gram heroïne, een Ford Scorpio, een kruisboog, katapults en busjes traangas in beslag genomen. Aan de actie namen de officier van justitie, 25 politiemensen en twee verdovende middelen-honden deel.

Het onderzoek werd begin augustus gestart nadat de buurt veelvuldig klaagde over overlast. Volgens de politie is de toename van de klachten een gevolg van het opjaagbeleid dat sedert medio juli in met name het centrum van Maastricht gevoerd wordt tegen drugstoeristen.

Tijdens het onderzoek naar drugshandel op het woonwagencentrum een groot aantal hoofdzakelijk franstalige Belgen aan die drugs hadden gekocht in een van de caravans. Een van de caravans was ingericht voor gebruik van de verdovende middelen. Het woonwagencentrum staat bij de drugstoeristen bekend onder de naam 'Q8-woonwagenkampje'.

Streekgewest eist geld voor lonen

DEN HAAG/HEERLEN – Het streekgewest Oostelijk Zuid-Limburg (SOZL) uit Heerlen denkt op korte termijn acht van de 45 medewerkers niet meer te kunnen betalen. Het ministerie van Landbouw, Natuurbeheer [illegible] om ongeveer een half miljoen gulden moeten verstrekken om de lonen van de acht te kunnen doorbetalen. In een spoedprocedure bij de Raad van State in Den Haag eist SOZL gedaan dat het ministerie gedwongen wordt de gelden te verstrekken.

In 1982 beloofde het toenmalige ministerie van CRM in het kader van de verdeling van regionale [illegible] acht arbeidsplaatsen te financieren van het SOZL. In 1991 kwam uit Den Haag het bericht dat die [illegible] gestopt zou worden. De leiding van het SOZL is de inhouding gaan aanvechten en heeft de acht tot nu toe uit reserves [illegible]. Dat zou nu [illegible] kunnen. De reserves raken [illegible] Waarom zou Den Haag nu [illegible] bij de Raad van State [illegible] in deze kwestie [illegible] [illegible] Daarom zou [illegible] [illegible] hoopt binnen [illegible] uitspraak te doen.

Lijsten hartoperaties lijkt op klassegenezen

GRONINGEN – „Lange wachtlijsten voor hartoperaties werken klassegeneeskunde in de hand. [illegible] ger en beter opgeleide [illegible] weten de lange wachtlijsten [illegible] zeilen. [illegible] kenhuis. [illegible] dan gaan [illegible] naar het [illegible] ris van de [illegible] een burgemeester [illegible] wachten voor een operatie. [illegible] ten die dagelijks bellen worden geopereerd, alleen om van het gezeur af te zijn. Slechts de patiënt die braaf wacht tot de operatie of tot hij dood neervalt, dat is de echte wachtende."

Dit zei [illegible] T. Ebels gisteren in [illegible] [illegible] en dat ook [illegible] voor longtransplantaties [illegible]

[illegible]

Rapport FNV vergelijkt gemeenten in Nederland

Maastricht scoort gunstig met woonlasten en minima

Van onze verslaggever

MAASTRICHT – De gemeente [illegible] [illegible] De tweede Limburgse gemeente die bij het onderzoek werd betrokken, namelijk Tegelen, wordt zowel met haar woonlasten als minimabeleid als 'gemiddeld'. [illegible] woonlasten zijn in 1993 [illegible]

Weggebruikers claimen steeds vaker schade bij aansprakelijke gemeenten

DOOR KARIN SWIERS

MAASTRICHT – Gat in de weg niet gezien? Auto beschadigd en vijf hechtingen in je lip? Stuur de rekening maar naar de gemeente. De wegbeheerder is bij een 'gebrekkige toestand van de weg' aansprakelijk. Steeds meer weggebruikers dienen dan ook een schadeclaim in, signaleert de ANWB. Gemeenten die liever voorkomen dan betalen, doen er goed aan een verkeersmeldpunt in te richten dat 24 uur per dag bereikbaar is.

Het nieuw Burgerlijk Wetboek heeft de rollen omgedraaid. Niet langer [illegible] de weggebruiker aan te tonen [illegible] wegbeheerder nalatig of [illegible] is geweest. In de praktijk [illegible] een onmogelijke opgave, [illegible] beheerders in een mum van [illegible] onderhoudsplannen en [illegible] uit een lade trokken. Sinds een kleine twee jaar is de wegbeheerder vrijwel automatisch aansprakelijk, alleen weten heel veel mensen dat nog niet.

De grote stroom schadeclaims moet dus nog komen, verwacht mr. L. Edzes-Eijsackers van de ANWB-afdeling rechtshulp. Zij bereidt de ambtenaren en andere geïnteresseerden hierop voor tijdens de studiedag Verkeerstechnische Leergang op 11 en 26 oktober.

De wet beperkt zich niet tot de gebreken aan de weg zelf, zoals gaten, [illegible] De aansprakelijkheid voert veel verder. [illegible] voorwerpen die bij de inrichting van de weg horen en een gevaarlijke situatie kunnen opleveren [illegible]: dranghekken, betonnen [illegible], bussluizen, paaltjes, [illegible], vangrails, verkeers[illegible], lichten, borden en lichtmasten. De vrachtwagenchauffeur die met een wagen van vier meter hoog [illegible] komt [illegible] boomtak die drie en een kwart meter boven het wegdek hangt, maakt een goede kans op uitbetaling als hij de rekening voor de beschadigde lading en de schade bij het achteropkomend verkeer aan de wegbeheerder presenteert.

De gemeenten moeten zelfs oppassen bij aardbevingen, stroomstoringen, orkanen en vandalisme. „Stort een brug in door een aardbeving en er verdwijnen wat auto's in de diepte, dan kan een wegbeheerder daar niet veel aan doen. Als een uur later nog auto's naar beneden storten omdat niemand is gewaarschuwd, er geen afzettingen of verkeersborden staan, dan is de beheerder wel aansprakelijk. Een gevaarlijke situatie mag je niet zomaar laten voortbestaan, dan zit je in de zin van die nieuwe wet verkeerd," legt Edzes uit.

Voor de rechter zijn inmiddels al wat robbertjes uitgevochten over de bussluis. De fietser die in het gat viel met een dwarslaesie en verlamming tot gevolg is in het gelijk gesteld. „Al wordt een bussluis met dertien verschillende waarschuwingstekens aangeduid. De rechter vindt het scheppen van gevaar om de verkeersstroom te reguleren een te hard middel", vertelt Edzes.

Hetzelfde verhaal geldt voor de bussluis met de zogeheten 'carterkiller', een verhoging die auto's aan de onderkant totaal open rijt. „De [illegible] vond dat de gemeente niet duidelijk genoeg had gewaarschuwd [illegible] gevolgen als je toch door zo'n sluis probeert te komen". De beheerder moest uiteindelijk [illegible] len, maar ook de weggebruiker [illegible] alle verboden had genegeerd [illegible] de voor een klein deel van de [illegible] de op. Edzes is dan ook groot voorstander van het afschaffen van bussluizen.

De meeste wegbeheerders zijn verzekerd voor de schadeclaims [illegible] ontvangen. De premies en het risico kunnen in de toekomst [illegible] oplopende schadelasten, echter [illegible] gen. De ANWB pleit dan ook voor preventie. „We gaan ervan uit [illegible] beheerder niet om de minuut [illegible] weg kan inspecteren. Waar wel [illegible] kan worden gezorgd, is een waarschuwingssysteem, een meldpunt dat 24 uur per dag bereikbaar is voor de burgers. Zij kunnen [illegible] ken en gevaarlijke situaties [illegible] zij komen tenslotte overal."

Uitslagen concours majoretten in Beek

BEEK – De uitslagen van het majorettenconcours in sporthal 'De Haamen' in Beek van de Federatie van Katholieke Muziekbonden in Nederland op zondag jongstleden zijn als volgt:

Derde divisie
Sectie A: 1e prijs Majorettengroep DSM Starlight Elsloo 81,4 pt.; 1e prijs Majorettengroep schuttersgilde St.-Lucie Nederweertu 80 pt.; 1e prijs met lof en promotie Majorettengroep drumband Maasbree 92,7 pt.; 1e prijs Majoretten Twirling Sports Maastricht 80 pt.
Sectie B: 2e prijs majorttengroep harmonie St.-Petrus en Paulus Maastricht 72,8 pt.; 1e prijs majorttengroep drumband Mardruko Kronenberg 80 pt.; 1e prijsmet prom. Majorettengroep Rene Venlo 87 pt.

Jeugddivisie
Sectie A: 1e prijs met prom. Minirettengroep harmonie St.-Michaël Heugem 85 pt.; 3e prijs mini[illegible] groep schuttersgilde St.-Lucie [illegible] derweert 67,9 pt.
Sectie B: 2e prijs miniretten [illegible] drumband Mardrukro Krone[illegible] 73,2 pt.; 3e prijs en beker [illegible] guards Bazuinenkorps Jong [illegible] Brunssum 62,3 pt.

Tweede divisie
Sectie A: 1e prijs met promo[illegible] ker) 86,2 pt.
Sectie B: 1e prijs met promo[illegible] ker) majorettengroep harmo[illegible] Walburga Amby-Maastricht [illegible]
Eerste divisie
3e prijs en beker colorguards [illegible] nenkorps Jong Leven Bru[illegible] 68,8 pt.

Eredivisie
Sectie B: 1e prijs majorette[illegible] fanfare Juliana Munstergele[illegible] pt.; 1e prijs en beker ma[illegible] groep drumband Mardrukro[illegible] nenberg 88,1 pt.

Invallen bij vrijwel alle clubs in Serie A

Offensief fiscus tegen profvoetbal

OME – De Italiaanse fiscus is gisteren een nieuw offensief gonnen tegen het profvoetbal. De Guardia di Finanza, een ort financiële politie, deed in alle vroegte invallen bij 34 ubs uit de Serie A en serie B, de twee hoogste profdivisies, nam tal van documenten in beslag. Slechts vijf clubs - Gea, Vicenza, Piacenza, Lucchese en Verona - zijn buiten hot gebleven. De verdenking is dat de clubs belasting hebn ontdoken, maar ook zou geknoeid zijn met de balansen en afdracht van sociale lasten.

t onderzoek is in gang gezet nat de ex-voorzitter van de club odena, Francesco Farina, een ekje open deed over het financiële beleid van de Italiaanse profubs. Farina, de zoon van de exorzitter van AC Milan, wordt in n beschuldigingen gesteund door ee bestuursleden van de club Ranna en een parlementslid van de ost-fascistische' Nationale Allian-, Pasetto.

et onderzoek wordt geleid door de ouwelijke magistraat Tannasio uit ome, die gisteren ook de voorzitr van de nationale voetbalbond, ntonio Mattarese, in staat van behuldiging stelde. Hij zou aan het gin van het seizoen verzuimd bben de boeken van de clubs te ntroleren. Als hij dit wel had gean, zouden waarschijnlijk vele ofclubs helemaal niet toegelaten n tot de competitie.

attarese, die gisteren in Rome verderde met de voorzitters van de aliaanse profclubs over nieuwe rels voor het financiële beleid van clubs, reageerde laconiek op de rdenkingen. „In het Italië van ndaag wekt een initiatief als dat n de Guardia di Finanza geen verzing meer. Ik beschouw het als n normale gang van zaken. Na de nklacht van Farina heb ik overins de fiscus ingelicht. Waarhijnlijk zoeken ze nu aanvullend ateriaal", aldus Mattarese.

arina, geïnterviewd door een jouralist van het tv-journaal van Raino, ontkende echter dat Mattarese appen heeft ondernomen. „Ik heb em acht, negen keer gewezen op illegale handel en wandel bij de ubs, maar hij heeft nooit gereaeerd", aldus Farina, die niet uitsloot dat het nu gestarte onderzoek consequenties zal hebben voor een aantal clubs. Zij zouden volgens Farina alsnog uit de competitie kunnen worden gezet.

Het juridische onderzoek komt niet als een verrassing. De afgelopen twee jaar is meermalen aangetoond dat ook in het betaald voetbal dikwijls sprake is van corruptie, malversatie en het vervalsen van balansen. De val van machtige zakenmensen, heeft bovendien menige club in de problemen gebracht. Net als in de rest van de Italiaanse economie vallen financiële problemen vaak samen met juridische onderzoeken.

Volgens een onderzoek dat het economische weekblad Il Mondo in maart van dit jaar publiceerde, staat het Italiaanse voetbal er als geheel er zeer slecht voor. De clubs kampen met grote schulden en teruglopende inkomsten. Met kapitaalverhogingen proberen ze de verliezen te compenseren en het bedrijf gaande te houden. De val vorig jaar van Gianmauro Borsano, voormalig eigenaar van Torino en de onthullingen over 'zwart betaalde' transfers hebben een vernietigend effect gehad op alle profclubs.

Volgens Il Mondo hebben de achttien teams die vorig jaar in de Serie A speelden een gezamelijke schuld opgebouwd van 680 miljoen gulden, een verhoging van 47 procent ten opzichte van 1992. Op basis van het regelement van de Italiaanse voetbalbond, zo stelt het weekblad, zouden tal van clubs uit de competitie moeten worden gezet, of sancties moeten ondergaan als het niet meer mogen aanschaffen van spelers. In deze laatste categorie zouden ook rijke teams als AC Milan en Juventus vallen.

● Ook Juventus, hier met op de voorgrond sterspeler Dino Baggio, is een van de verdachte clubs. Foto: EPA

sport kort

● VOETBAL – De tuchtcommissie van de KNVB heeft naast de Roda JC'ers Atteveld en Senden de volgende spelers voor één wedstrijd geschorst: Meijer (FC Den Haag), Meijerman (Emmen), Van Bremen en Louhenapessy (beiden Excelsior), Refos (Feyenoord), Koeman (FC Groningen), Streppel (RKC), Taument (Sparta) en Van Kessel (FC Utrecht).

● VOETBAL – De supportersbus voor fans van Roda JC die het bekerduel in Eindhoven tegen PSV (20.00 uur) willen bezoeken, vertrekt vandaag om 17.45 uur vanaf het stadion.

● VOETBAL – Voorronden Nederlands kampioenschap teams onder veertien jaar, meisjes: Limburg-Brabant 2-5; jongens: Limburg-Brabant 2-2.

● VOETBAL – De tuchtcommissie van de Europese Voetbal Unie zal pas volgende week vrijdag uitspraak doen over het incident tijdens de wedstrijd voor de Championsleague tussen AC Milan en Austria Salzburg. In die wedstrijd raakte een uit het publiek geworpen fles de Oostenrijkse doelman Konrad. De UEFA zou aanvankelijk morgen een uitspraak doen.

● VOETBAL – AS Napoli heeft trainer Vincenzo Guerini ontslagen. De oefenmeester behaalde met zijn ploeg in vijf wedstrijden slechts vijf punten en staat nu in de onderste regionen van de Serie A. Napoli heeft Bruno Giorgi als opvolger benoemd.

● AUTOSPORT – De rally Nacht van Achtmaal start zaterdag om 13.30 uur in Roosendaal. De finish zal omstreeks 04.00 uur in de vroege zondagochtend zijn.

Overwinning Rogier Wassen

OTTINGHAM – Rogier Wassen eeft in de eerste ronde van het eerte toernooi van het Engels Satellite-circuit een verrassende overwinning behaald. De Hornenaar von van de nummer 8 van de plaatingslijst de Engelsman Andrew Richardson. De uitslag was 6-3, 6-4. Anique Snijders was in de beslisende partij van de kwalificatie van het 25.000 dollar-toernooi in het Amerikaanse Rancho Mirage niet opgewassen tegen de Canadese Vaessa Webb. De score was 6-4, 6-4 in het nadeel van de Geleense. Toch mag Snijders als lucky looser aan het hoofdtoernooi meedoen.

Nelissen wil met drie ploegmakkers naar Lotto-team

Van onze sportredactie

HEERLEN/BRUSSEL – De door het verdwijnen van de ploeg Post vrijgekomen Wilfried Nelissen stapt alleen over naar het Belgische Lotto-team indien ploegleider Jean-Luc Vandenbroucke bereid is ook Marc Sergeant, Guy Nulens en Johan Capiot voor het seizoen 1995 te contracteren. Donderdag onderhandelt Walter Planckaert, de rechterhand van Peter Post, over dit voorstel met Vandenbroucke.

Hoewel Peter Post er niet in is geslaagd een nieuwe geldschieter voor zijn team te vinden, staat topsprinter Wilfried Nelissen voor volgend jaar nog onder contract bij diens Stichting CBN. Guy Nulens, Marc Sergeant en Jo Planckaert hebben eveneens een doorlopende verbintenis. Met Johan Capiot, die opstapt bij TVM, heeft Post een mondelinge overeenkomst.

Het Nederlandse kwartet Verhoeven, Bouwmans, De Vries en Jonker heeft eveneens een geldige verbintenis met de stichting van Peter Post. Dat geldt ook voor het Franse talent Cédric Vasseur. Jonker heeft inmiddels onderdak gevonden bij het Spaanse ONCE, Vasseur heeft diverse aanbiedingen op zak, waarbij alle Franse equipes.

Post en Planckaert zullen de komende dagen trachten alle nog onder contract staande renners elders aan een ploeg te helpen. Dat geldt ook voor het personeel van de Histor/Novémail-equipe.

Van de renners die niet meer voor een contract in aanmerking kwamen, hebben de Duitser Wüst en de Fransman Pensec een contract bij Le Groupement getekend, de Fransen Talmant en Laurent bij Castorama en Cornillet bij Chazal, terwijl Louviot op het kandidatenlijstje staat bij een nieuw te vormen Franse mini-ploeg. Charly Mottet zet een punt achter zijn carrière, hetgeen Dirk Dewolf reeds halverwege het seizoen deed.

Inhalen amateurs

HEERLEN – Het inhaalprogramma, aanstaande zondag, in het amateurvoetbal is als volgt:

Tweede klasse A: Miranda-Groene Ster. **Tweede klasse B:** EVV-Rios. **Derde klasse B:** SVM-Coriovallum. **Vierde klasse A:** SVME-RKHSV (restant 4 min. 1-1). **Vierde klasse B:** Lemirsia-Geertruidse Boys. **Vierde klasse D:** RKDFC-Sanderbout (restant 25 min. 2-0). **Vierde klasse E:** Thorn-Susteren. **Vierde klasse F:** RKAVC-KOC. Vierde klasse H: EWC-GFC '33.

sport op tv

VANDAAG
18.45-19.10 RTL Television: Sport.
20.35-21.54 Ned 3: Studio Sport.
22.16-22.34 Ned 3: Sportjournaal.

Post zoekt; UCI zou moeten vinden

Van onze sportredactie

HEERLEN – Ajax wordt voetballend rijk aan de Champions League, geesteskind van de Europese voetbalbond UEFA. Peter Post, toch ook een instituut met een sportieve staat van dienst, dreigt met lege handen aan de kant te blijven. De UEFA stort miljoenen in de Ajax-kas, Post vindt maar geen sponsor voor de komende jaren.

De kwetsbaarheid van de wielersport ten voeten uit. Post is niet van minder niveau dan Ajax, toonde zich de afgelopen 21 jaar een bekwaam organisator/ploegleider/manager, was en is in zijn métier een begrip. Maar als de acquisitie van de gelden niet lukt, dan draait er geen wiel meer in de rondte.

Het toont andermaal de broosheid van de profwielersport als sportieve bedrijfstak. Ploegen, waar gemiddeld zo'n dertig man werkt, zijn hun voortbestaan niet zeker als de verantwoordelijke ploegbaas geen financiers vindt. Hoewel de economie wereldwijd schijnt aan te trekken - wat onmiddellijk zijn positieve weerslag zou moeten vinden in de promotie- en p.r.-pot van ondernemingen - heeft een gerenommeerd man als Post toch niet op tijd de passende sleutel op de kas weten te vinden.

Profwielersport is te afhankelijk van incidenten. Natuurlijk is er de laatste jaren ook weinig te juichen geweest over Nederlandse prestaties voorin de pelotons. Maar aangezien tegenwoordig bijna elke ploeg van Nederlandse origine gebouwd is op internationaal talent, mag dat amper een beletsel meer heten.

Post zag na 1992 Panasonic afhaken, de Japanse loot van multinational Matsushita. Na negen jaar vond men dat het effect van de wielersponsoring was uitgewerkt. Waarna de Amstelvener in zee ging met een merk van Petrofina, Histor, in Frankrijk Novémail. Een start met een pikant tintje: had hij twee dagen gewacht, dan was hij gevraagd een ploeg uit naam van WordPerfect te gaan formeren.

Nu ging die 'eer' naar Jan Raas, in die dagen ook wanhopig op zoek naar een sponsor van een langere adem. Post moest het doen met een tweejarig contract, Raas had zekerheid voor ten minste drie seizoenen. Raas had meer geld te besteden, kreeg bovendien meer vrijheid in het samenstellen van zijn ploeg.

Na de chaotische eerste maanden in '93 begon de nieuwe Postploeg te draaien. Maar toen rondekopman Charly Mottet letterlijk wegviel, en ook coming-man Eddy Bouwmans faalde, werd 1993 toch veel minder het succesjaar dan gehoopt. Dit jaar was er een vergelijkbaar soort beeld: Bouwmans overzomerde thuis, in de eerste de beste Touretappe spatten Posts plannen met sprinter Wilfried Nelissen op een fotograferende politie-agent in Armentières uiteen. De adelbrieven bleven uit, de referenties konden niet worden gestaald met harde uitslagen.

„Als Post al niets kan vinden, is er iets falikant mis met de pofwielersport," klonk het twee jaar geleden, en klinkt het nu weer. Misschien dat het aan het ambitieuze karakter van zijn toekomstplannen lag: een contract voor vijf jaar, plus geld voor een talentvolle amateurploeg, de kweekvijver voor later. Dan praat je al gauw in orde van grootte van 35, 40 miljoen.

Maar de constatering van toen was net zo goed juist: er zit structureel iets fout met de internatio nale bovenlaag van het beroepswielrennen. De tijd van de ploegleider, die de boer op ging om een paar ton los te peuteren, die is niet meer. Maar ook de vervangende stichtingen blijken dus niet voor eeuwige werkgelegenheid te kunnen instaan. Stichting Continuïteit Beroepswielersport Nederland, zoals de Poststal zo mooi heet? Vergeet het maar.

● UCI-voorzitter Hein Verbruggen: geld genoeg.
Foto: WIDDERSHOVEN

nieuwsanalyse

Er is geld genoeg, in en voor de profwielersport, zegt UCI-praeses Hein Verbruggen. Geld genoeg om duizend profs over de hele wereld bezig te houden. Anderhalf miljard gulden schijnt er tegenwoordig in de discipline om te gaan. Maar die zou wel op een dusdanig evenredige manier moeten worden verdeeld, dat je verzekerd kan blijven van een internationaal interessante competitie.

Het verschil tussen de megasponsors als destijds La Vie Claire, later Panasonic en Gatorade, thans Banesto en ONCE - het verschil tussen die elite en de minder draagkrachtige rest is zo langzamerhand fnuikend voor de competitie. Het is de hoogste tijd, dat de UCI, de internationale wielrenunie, iets van visie op dat punt gaat openbaren.

De UEFA creeërde vóor de Europese topvoetbalclubs de kip met de gouden eieren, de Champions League. Ajax c.s. kunnen daar nog jaren op teren. Tot zoiets moet de UCI zich ook verplichten.

Het probleem voor de UCI is echter, dat er weliswaar ook een cyclus om de wereldbeker is geschapen, maar dat de rechten van die cyclus in handen zijn van een stuk of acht organisatoren. Die allemaal andere, want: eigen belangen hebben. Alleen het WK levert de UCI rechtstreekse revenuën op: 3,5 miljoen per jaar aan tv-rechten.

In feite zouden alle topklassiekers, inclusief de grote ronden en het WK in handen moeten komen van de UCI. Een situatie als in het voetbal, waarin de UEFA 'eigenaar' is van alle grote Europese bekertoernooien, zou ideaal zijn. Maar de praktijk leert, dat in de wielersport de commerciële en exploitatieve belangen over meerdere organisaties zijn verspreid.

De UCI zal de organisatoren echter moeten wijzen op het primaire gezamenlijke belang. Dat zij de toekomst van de totale acht, negen maanden profwielersport in handen hebben. Dat zij delen van hun inkomsten moeten storten in een gezamenlijke pot, die het geld over de traditionele wielerlanden genereert aan 'instituten' als Post, te controleren door de nationale federaties.

Een viertrap: 1) de organisatoren geven hun produkt in handen van de UCI, die het gaat exploiteren; 2) alle topwedstrijden komen op tv, met gegarandeerde uitingen van reclame; 3) de inkomsten uit tv-rechten en evenementsponsoring worden verdeeld over organisatoren en nationale bonden; 4) de bonden nemen de verplichting daarvan - naar verhouding - een aantal profploegen op na te houden.

Het kan alleen als het gezamenlijk belang wordt ingezien. Het kan alleen slagen als de wielersport wordt verkocht als een kant-en-klaar produkt. Er zou dan tevens de verplichting moeten gelden van de 'amateur'-formatie naast die van de profs. Naar het model-Post. Hoewel model...

Het idee werd twintig, tien, vijf, jaar geleden ook al geopperd. Omdat dát als het ideale voorbeeld van doorstroming werd gezien. Het had de continuïteit van het Nederlandse beroepswielrennen zeker kunnen bevorderen. Maar toen gaven Post, Raas, Priem en Gisbers geen van allen thuis. Soms worden er ook in de wielerwereld kuilen voor anderen gegraven.

Afgang van Leeds United

LONDEN – Leeds United, uitkomend in de hoogste klasse van het Engelse voetbal, heeft een zwarte dag beleefd in het op één na belangrijkste bekertoernooi van de Engelsen, dat om de League Cup. De kampioen van 1992 kwam tegen de derde-divisieclub Mansfield niet verder dan 0-0, na de eerste wedstrijd met 0-1 te hebben verloren. Dat Hoyle van de outsider in de 77e minuut de rode kaart kreeg hielp de topclub ook al niet. Mansfield heeft van de laatste negen duels er zes verloren.

Vanderaerden rond met Brescialat

LUMMEN – Eric Vanderaerden rijdt ook in het nieuwe wielerseizoen voor de Italiaanse Brescialat-formatie. Het contract van de Belg werd met een jaar verlengd. Overigens wordt zijn huidige teamgenoot Bruno Leali ploegleider van de Brescialat-equipe. Lechi, Perini, Leoni en Italiaans kampioen Podenzana zijn de belangrijkste versterkingen van de ploeg.

Wielerruilbeurs in Valkenswaard

VALKENSWAARD – Zaterdag wordt in Valkenswaard de traditionele internationale wielerruilbeurs gehouden in Zalencentrum De Graver aan de Kerstroosstraat, van 10.00 tot 15.00 uur. Entreeprijs 4 gulden. Op deze ruilbeurs bieden verzamelaars van allerlei wielersport-artikelen te ruil of te koop aan. Entreeprijs: 4 gulden.

Sipkema uit 'Elf Steden'

LEEUWARDEN – Ingenieur J. Sipkema zal op de ledenvergadering van 9 december op eigen verzoek het bestuur van de vereniging De Friesche Elf Steden verlaten. Sipkema is sedert 1984 voorzitter van de 18.000 leden tellende vereniging. In zijn bestuursperiode werd tweemaal, in 1985 en 1986, een Elfstedentocht georganiseerd. Het bestuur van de vereniging stelt de leden voor ir. H. Kroes, al 24 jaar als bestuurslid/ijsmeester verantwoordelijk voor het uitzetten van de route en het contact met de rayonhoofden, te benoemen tot voorzitter.

Vals volleyteam betrapt in Japan

HIROSHIMA – Een groep van 56 Filipijnen is er zondag bijna in geslaagd illegaal Japan binnen te komen. De groep deed zich voor als het nationale volleybalteam dat zich meldde voor de Aziatische Spelen die in Hiroshima worden gehouden. Een oplettende Japanse official op het vliegveld van Fukuoka merkte dat de mannen en vrouwen niet bepaald aan het doorsnee-beeld van een volleyballer voldeden. Na uitgebreid onderzoek bleek dat de 34 mannen en 22 vrouwen gebruik maakten van valse indentiteitskaarten. De poging illegaal te emigreren was mislukt, hoewel de groep officiële kleding droeg, vlaggen bij zich had en beschikte over accreditaties.

Oranje oefent in Sittard

HEERLEN – Terwijl de heren al slag leveren om de wereldtitel in Griekenland, nadert het sterkste dozijn volleybalsters van Nederland de eindfase van de voorbereiding op hun WK. Het eindtoernooi vindt plaats van 21 tot 30 october in Brazilië. Als afsluiting van een lange, zware oefencampagne speelt Oranje deze week in Limburg een kwartet vriendschappelijke interlands tegen Oekraine. De testserie begint vandaag in Sittard (Sportcentrum, 20.00 uur).

Chinezen dominant

HIROSHIMA – China blijft heersen tijdens de twaalfde Aziatische Spelen in Hiroshima. De schoonspringers veroverden gisteren twee keer goud en twee keer zilver. De zwemmers verzamelden vijf gouden medailles. In totaal hebben de Chinezen na twee dagen twintig gouden, zeven zilveren en twee bronzen plakken in bezit.

sport in cijfers

TENNIS

Sydney. Mannen, 1,8 miljoen gulden. Eerste ronde: Becker-Stolle 4-6 6-2 6-4, Black-Morgan 6-4 6-4, Masur-Elwood 6-4 6-2, Rafter-Gloria 7-6 7-5, Tarango-Connell 6-4 6-1.

ROLHOCKEY

Loulé en Tavira. WK vrouwen. Voorronden: Nederland-Italië 5-1 (1-0). Doelpunten: Kruit (4) en Dechering. Spanje-Engeland 9-0, Duitsland-Italië 1-6, Japan-Andorra 14-0, Brazilië-Mexico 6-0, Engeland-Duitsland 5-2, Nieuw-Zeeland-Zwitserland 1-2, Verenigde Staten-Canada 1-9, Portugal-Zuid-Afrika 7-1.

SQUASH

Guernsey. WK vrouwen, eerste ronde. Van Hoorn-Seidler 9-4 9-6 9-5, Sommers-Nicholl 9-1 8-10 9-2 3-9 9-3.

Provincie Limburg

mededeling *M 288/40-94*

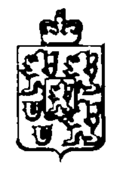
Verordening grondwaterbescherming Limburg 1989. Kennisgeving van een aanvraag en van de ontwerp-beschikking naar aanleiding van deze aanvraag om ontheffing.

Voornemen
Gedeputeerde Staten zijn voornemens aan: A. Brouwers, St. Antoniusbank 5 te Bemelen-onder voorschriften-ontheffing te verlenen ingevolge bovenvermelde verordening voor het aanleggen van een riolering en een weg in Bemelen.

Tervisielegging
De aanvraag, ontwerp-beschikking en andere relevante stukken liggen ter inzage van 6 oktober 1994 tot 20 oktober 1994: a. in het Gouvernement (bibliotheek) tijdens de werkuren; b. ten gemeentehuize van Margraten tijdens de werkuren en daarbuiten op de aldaar gebruikelijke plaatsen en tijden tot het einde van de termijn waarbinnen beroep kan worden ingesteld tegen de beschikking op de aanvraag.

Bezwaren
Gemotiveerde bezwaren kunnen door eenieder tot en met 19 oktober 1994 schriftelijk worden ingediend bij Gedeputeerde Staten, Postbus 5700, 6202 MA Maastricht. Degene die daarom telefonisch verzoekt (043-897632) kan tot en met 13 oktober 1994 mondeling bezwaren inbrengen.

Geheimhouding
Degene die bezwaar maakt kan verzoeken zijn persoonlijke gegevens niet bekend te maken.

Provincie Limburg

Bureau Bibliotheek
Postbus 5700
6202 MA Maastricht
tel. 043-897382

mededeling *M 295/40-94*

Gedeputeerde Staten maken bekend, d bij besluit van 13 september 1994 aan de Naamloze Vennootschap DSM (nr. BU 53 onder een aantal voorschriften een vergun hebben verleend ingevolge de Hinderwet het uitbreiden en wijzigen van haar Chemi bedrijven met de zogenaamde katalysato nie op de lokatie Noord in de gemeente G Het besluit en alle ter zake zijnde stukken ter inzage van 6 oktober 1994 tot 17 nove 1994 en wel: - in het Gouvernement te Maastricht (bureau Bibliotheek) tijdens de uren; - in het gemeentehuis van Geleen tij de werkuren en bovendien donderdags va 17.00 uur tot 20.00 uur. Tot d.d. 17 nove 1994 kan beroep worden ingesteld bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad State door: a. de aanvrager; b. de betrokk adviseurs; c. degene, die overeenkomstig 20, 21 of 22, tweede lid of 28, eerste lid, c van de Wet algemene bepalingen milieu ne bezwaren hebben ingebracht; d. enige re belanghebbende, die aantoont, dat hij kerwijs niet in staat is geweest (overeenko voornoemde artikelen) bezwaren in te bre De beschikking wordt na afloop van de beroepstermijn van kracht, tenzij voor dez datum beroep is ingesteld en een verzoek gedaan tot het treffen van een voorlopige ziening. Het beroepschrift moet gericht en zonden worden aan de Afdeling bestuurs spraak van de Raad van State, Kneuterdijk 2514 EN 's-Gravenhage. Het verzoek tot treffen van een voorlopige voorziening mo worden gericht aan de Voorzitter van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad State. De beschikking wordt niet van krac voordat op een zodanig verzoek is beslist.

Executie verkoop

Op 6 oktober 1994, om 11.00 uur, vindt een openbare verkoop plaats.
De verkoop komt voor rekening van M.J. Stevens, te Kerkrade.
Te koop wordt aangeboden:
Personenauto Mazda 929, 2.0i GLX.

De plaats van verkoop is Erensteinerstraat 11 te Kerkrade.
De goederen zijn te bezichtigen op 6 oktober 1994, van 10.45 tot 11.00 uur.
Alleen contante betaling. Geen opgeld.
De verkoop vindt plaats in opdracht van de ontvanger van de Belastingdienst Particulieren Heerlen, vestiging Kerkrade. Tel. 045-455131.

De belastingdeurwaarder belast met executie.

Belastingdienst